

Protokoll fört vid Stockholms kommunfullmäktiges sammanträde måndagen den 11 december 2023

Tid:

kl. 16:30-21:40

Lokal:

Rådssalen

Närvarande:

Se bilaga

§§1-27

Justerat den 18 december 2023 Anslaget den 19 december 2023

Olle Burell

Dennis Wedin

Sara Stenudd

Kerstin Tillkvist
Sekreterare

ÄRENDELISTA

- §1 Bordläggning av interpellationer
- §2 Interpellation av Jan Jönsson (L) till finansborgarrådet Karin Wanngård (S) om arbetet mot antisemitism i Stockholms stad
- §3 Ändring av föredragningsordning
- §4 Nya interpellationer
- §5 Frågestund
- §6 Mötet öppnas
- §7 Närvaro
- §8 Justering
- §9 Anmälningssärenden till kommunfullmäktige år 2023
- §10 Valärenden i kommunfullmäktige 2023
- §11 Ny mandatperiod: val av ledamöter och ersättare i nämnder samt val av ledamöter, suppleanter och revisorer i stiftelser
- §12 Förslag till uppräkningsprogram av programpriser och strukturtillägg inom gymnasieskolan för 2024
- §13 Exploateringsavtal, för bostäder m.m. inom fastigheterna Yxan 4, Södermalm 2:8 och Södermalm 3:1 inom Södermalm, projekt Yxan 4 Norra Högalid med Stiftelsen Borgerskapets Enkehus och Gubbhus
- §14 Överenskommelse om exploatering med försäljning och tomträttsupplåtelse för bostäder, centrumändamål och kyrkoverksamhet inom projekt Västra Hagsätra, fokus Hagsätra-Rågsved
- §15 Ägardirektiv vid höjd beredskap till bolag inom bolagskoncernen Stockholms Stadshus AB
- §16 Övergripande samverkansöverenskommelse mellan Stockholms stad och Polisregion Stockholm

- §17 Detaljplan för fastigheten Yxan 4 (Norra Högalid) i stadsdelen Södermalm (250 bostäder, vårdboende och centrum) Dp 2016-14530
- §18 Detaljplan för Västra Hagsätra, fastigheterna Höstsådden 1 m.fl. i stadsdelen Hagsätra (ca 470 bostäder, förskola, kyrka och centrumverksamheter), Dp 2018-06778, Fokus Hagsätra-Rågsved
- §19 Detaljplan för Östra Hagastaden, Norrtull, fastigheten Vasastaden 1:100 m.fl., i stadsdelen Vasastaden Dp 2016-17865-54
- §20 Stockholms stads strategi för parklekar
- §21 Reinvesteringsprogram för gatuytor med tillhörande anordningar 2024-2027
Genomförandebeslut
- §22 Projekt Omgestaltung av Tegelbacken
- §23 Nya kategorier och avgifter i taxa för upplåtelse av offentlig plats med polistillstånd – reklamobjekt utan koppling till nyttigheter
- §24 Höjd boendeparkeringsavgift i taxeyråde 2 och 3 och sänkta avgifter för nyttoparkering
- §25 Bordläggning av motioner
- §26 Nyväckta motioner
- §27 Mötet avslutas

**§ 1
Bordläggning av interpellationer**

Kommunfullmäktige bordlägger interpellationerna som redovisas i punkterna 1-8 och 10 i kungörelsen.

Interpellation punkt 10 i kungörelsen, dnr KS 2023/1288, har en ny nerkortad version då den tidigare versionen omfattade två föredragningsområden och två borgarråd, se även punkt 43 i kungörelsen, interpellation dnr KS 2023/1386.

§ 2

Interpellation av Jan Jönsson (L) till finansborgarrådet Karin Wanngård (S) om arbetet mot antisemitism i Stockholms stad

KS 2023/1274

Beslut

Interpellationen är besvarad.

Interpellationen

Borgarrådet Jan Jönsson (L) har ställt en interpellation till finansborgarrådet Karin Wanngård (S) om arbetet mot antisemitism i Stockholms stad. Kommunfullmäktige beslutade den 27 november 2023 att interpellationen fick ställas.

Borgarrådet Wanngård (S) besvarar interpellationen.

I debatten yttrar sig, se bilaga 2.

§ 3
Ändring av föredragningsordning

Punkterna 39-43 i kungörelsen behandlas före punkten 12 i kungörelsen.

§ 4 Nya interpellationer

Beslut

1. Interpellationerna får ställas.
2. Interpellationerna bordläggs.

Nya interpellationer

1. Interpellation av Nike Örbrink (KD) till äldre- och kulturborgarrådet Torun Boucher (V) om ett levande Stockholm hela dygnet. Rotel VI.
Dnr KS 2023/1349
2. Interpellation av Per Rosencrantz (M) till trafikborgarrådet Lars Strömgren (MP) angående försämrad kollektivtrafik till Norra Djurgårdsstaden. Rotel VIII.
Dnr KS 2023/1372
3. Interpellation av Dennis Wedin (M) till finansborgarrådet Karin Wanngård (S) gällande hur stockholmarna ska ta sig fram. Rotel I.
Dnr KS 2023/1374
4. Interpellation av Andréa Hedin (M) till utbildnings-, arbetsmarknads- och personalborgarrådet Emilia Bjuggren (S) angående skicket i stadens skolor. Rotel III.
Dnr KS 2023/1375
5. Interpellation av Andréa Hedin (M) till utbildnings-, arbetsmarknads- och personalborgarrådet Emilia Bjuggren (S) angående samverkan för elevernas bästa. Rotel III.
Dnr KS 2023/1376
6. Interpellation av Ashna Ibrahim (C) till trafikborgarrådet Lars Strömgren (MP) om snödumpning. Rotel VIII.
Dnr KS 2023/1386

§ 5 Frågestund

Fråga 1

Borgarrådet Wedin (M) ställer en fråga om trafiksituationen vid Lindhagensgatan.

Borgarrådet Strömngren (MP) svarar på frågan.

Fråga 2

Linnéa Vinge (SD) ställer en fråga om fördelning av bidrag till studieförbunden.

Borgarrådet Boucher (V) svarar på frågan.

Fråga 3

Borgarrådet Jönsson (L) ställer en fråga om hur ska personer med funktionsnedsättning ta sig fram i vinter-Stockholm?

Borgarrådet Strömngren (MP) svarar på frågan.

Fråga 4

Jonas Naddebo (C) ställer en fråga om Älvsjö IP.

Borgarrådet Valeskog (S) svarar på frågan.

Fråga 5

Nike Örbrink (KD) ställer en fråga om Stockholms näringslivsklimat.

Borgarrådet Wanngård (S) svarar på frågan.

Fråga 6

Borgarrådet Fjellner (M) ställer en fråga om hur ska stockholmarna ta sig fram?

Borgarrådet Wanngård (S) svarar på frågan.

Fråga 7

Liliane Åkerlund (SD) ställer en fråga om hantering av gåspopulationen i Stockholm stad.

Borgarrådet Wanngård (S) svarar på frågan.

§ 6
Mötet öppnas

**§ 7
Närvaro**

Närvaro, se bilaga 1.

**§ 8
Justering**

Borgarrådet Dennis Wedin (M) och andre vice ordföranden Sara Stenudd (V) justerar dagens protokoll tillsammans med ordföranden Olle Burell (S). Justering sker den 18 december 2023.

§ 9

Anmälningssärenden till kommunfullmäktige år 2023

KS 2023/8

Beslut

Följande ärenden anmäls till kommunfullmäktige:

Anmälda skrivelser till kommunfullmäktige under tiden 23/11 2023 – 6/12 2023:

Länsstyrelsens rapport från inspektion den 22 och 23 november 2022 av överförmyndarnämnden i Stockholm
KS 2023/1330

Verksamhetsplan och budget 2024 för Samordningsförbundet Stockholm stad (FINSAM)
KS 2023/1347

Nacka tingsrätt: Mark- och miljödomstolens dom den 27 november 2023

Dom (2023-11-27) angående överklagande av kommunfullmäktiges beslut 2022-12-19 § 13 gällande detaljplan för Bergholmsbacken, Rustmästaren 2 m.fl i stadsdelen Bagarmossen DP 2016-19586-54, P 372-23.

Mark- och miljödomstolen avslår överklagandena.
KS 2023/60-34

§ 10 Valärenden i kommunfullmäktige 2023

KS 2023/4

Beslut

1. Avsägelse och entlediganden godkänns med tilläggsförslag från Robert Mjörnberg (V).
2. Val förrättas för att utse ny person till uppdrag enligt valberedningens förslag samt tilläggsförslag av Robert Mjörnberg (V).
3. Om inte annat framgår inträder den senast valda ersättaren sist till tjänstgöring för sitt parti.
4. Om en ersättare/suppleant utses till ordinarie ledamot, utses en ny ersättare/suppleant.
5. För avsägelse i kommunfullmäktige hemställs om ny sammanräkning hos länsstyrelsen.
6. Vakanser bordläggs.

Ärendet

Valärenden i kommunfullmäktige den 11 december 2023 behandlas.

Förslag till beslut

Robert Mjörnberg (V) föreslår att kommunfullmäktige godkänner Torun Bouchers (V) avsägelse som ledamot i Kulturhuset Stadsteatern AB och att Maria Hannäs (V) väljs till ny ledamot och Ida Bengtzon (V) väljs till ny suppleant i Kulturhuset Stadsteatern AB.

Beslutsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är kommunstyrelsens och valberedningens förslag med tilläggsförslag från Robert Mjörnberg (V). Ordföranden finner att kommunfullmäktige beslutar enligt förslaget.

§ 11**Ny mandatperiod: val av ledamöter och ersättare i nämnder samt val av ledamöter, suppleanter och revisorer i stiftelser**

KS 2023/1204

Beslut

1. Val förrättas för att utse ny person till uppdrag enligt valärendet och valberedningens förslag, bilaga till valärendet.
2. Inkallelseordning för ersättare vid ordinarie ledamöters frånvaro bestäms enligt förslag i valärendet.
3. Vakanser bordläggs.

Ärendet

Valärende i kommunfullmäktige, Ny mandatperiod: val av ledamöter och ersättare i nämnder samt val av ledamöter, suppleanter och revisorer i stiftelser behandlas.

Beslutsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är kommunstyrelsens och valberedningens förslag. Ordföranden finner att kommunfullmäktige beslutar enligt förslaget.

§ 12**Förslag till uppräknig av programpriser och
strukturtillägg inom gymnasieskolan för 2024**

Rekommendation från Storsthlm

Svarstid den 15 december 2023

KS 2023/1002

Beslut

1. Uppräkning av programpriser och strukturtillägg inom gymnasieskolan för 2024 godkänns med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller Förslag till uppräknig av programpriser och strukturtillägg inom gymnasieskolan för 2024.

I debatten yttrar sig, se bilaga 2.

Förslag till beslut

Borgarrådet Bjuggren (S) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Beslutsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är kommunstyrelsens förslag. Ordföranden finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 13**Exploateringsavtal, för bostäder m.m. inom fastigheterna Yxan 4, Södermalm 2:8 och Södermalm 3:1 inom Södermalm, projekt Yxan 4 Norra Högalid med Stiftelsen Borgerskapets Enkehus och Gubbhus**

Genomförandebeslut

Hemställan från exploateringsnämnden

KS 2023/1102

Beslut

1. Exploateringsnämnden medges rätt att genomföra exploatering inom fastigheterna Södermalm 2:8 och Södermalm 3:1, projekt Yxan 4 Norra Högalid, till en projektutgift om 78,1 mnkr och en projektinkomst om 80,2 mnkr, och att träffa exploateringsavtal i enlighet med bilaga till utlåtandet.
2. Utgifterna för år 2023 och 2024 ska rymmas inom nämndens investeringsbudget. Utgifterna för kommande år behandlas i budget för 2025.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Sverigedemokraterna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Samtliga ledamöter för Centerpartiet reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Ärendet

Kommunstyrelsens förslag i utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller Exploateringsavtal, för bostäder m.m. inom fastigheterna Yxan 4, Södermalm 2:8 och Södermalm 3:1 inom Södermalm, projekt Yxan 4 Norra Högalid med Stiftelsen Borgerskapets Enkehus och Gubbhus.

Kommunstyrelsens utlåtande, dnr KS 2023/1102 sambehandlas i gemensam överläggning med utlåtande, dnr KS 2022/1410, som avser Detaljplan för fastigheten Yxan 4 (Norra Högalid) i stadsdelen Södermalm (250 bostäder, vårdboende och centrum) Dp 2016-14530.

I debatten yttrar sig, se bilaga 2.

Förslag till beslut

Borgarrådet Valeskog (S), Nike Örbrink (KD), Björn Ljung (L), Cecilia Obermüller (MP) och Johan Nilsson (M) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag. Gabriel Kroon (SD) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Sverigedemokraternas förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Svante Linusson (C) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Centerpartiets förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Beslutsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Jäv

Olle Burell (S) deltar inte i ärendets behandling eller beslut.

§ 14**Överenskommelse om exploatering med försäljning och tomträttsupplåtelse för bostäder, centrumändamål och kyrkoverksamhet inom projekt Västra Hagsätra, fokus Hagsätra-Rågsved**

Genomförandebeslut

Hemställan från exploateringsnämnden

KS 2023/760

Beslut

1. Exploateringsnämnden medges rätt att genomföra exploatering inom fastigheterna Älvsjö 1:1, Hagsätra 1:2, Stubbneken 1, Rågrian 1, Ärtakern 1, Höstsådden 1, Rågskysten 1, Fjäderlåset 1 samt Långskysten 6-8, projekt Västra Hagsätra, till en projektutgift om 175,1 mnkr, projektinkomst om 2,2 mnkr samt en försäljningsinkomst om 71,6 mnkr.
2. Utgifterna för år 2023 ska rymmas inom nämndens investeringsbudget. Utgifterna för kommande år behandlas i budget för 2024.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Sverigedemokraterna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller Överenskommelse om exploatering med försäljning och tomträttsupplåtelse för bostäder, centrumändamål och kyrkoverksamhet inom projekt Västra Hagsätra, fokus Hagsätra-Rågsved.

Kommunstyrelsens utlåtande, dnr KS 2023/760 sambehandlas i gemensam överläggning med utlåtande, dnr KS 2023/752, som avser Detaljplan för Västra Hagsätra, fastigheterna Höstsådden 1 m.fl. i stadsdelen Hagsätra (ca 470 bostäder, förskola, kyrka och centrumverksamheter), Dp 2018-06778, Fokus Hagsätra-Rågsved.

I debatten yttrar sig, se bilaga 2.

Förslag till beslut

Borgarrådet Valeskog (S), Hassan Jama (V), Björn Ljung (L), Cecilia Obermüller (MP) och Mikael Valier Furtenbach (KD) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Gabriel Kroon (SD) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Sverigedemokraternas förslag till beslut i kommunstyrelsen att ärendet i första hand återremitteras och i andra hand avslås.

Beslutsordning

Ordföranden prövar förslaget om återremiss mot att ärendet ska avgöras idag och finner att kommunfullmäktige beslutar att ärendet ska avgöras idag. Ordföranden ställer därefter förslagen mot varandra och finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 15
**Ägardirektiv vid höjd beredskap till bolag inom
bolagskoncernen Stockholms Stadshus AB**
KS 2023/1268

Beslut

1. Ägardirektiv vid höjd beredskap till bolag, enligt vad som framgår av bilaga till utlåtandet godkänns.
2. Ägardirektiv vid höjd beredskap avser de bolag inom bolagskoncernen Stockholms Stadshus AB som framgår av utlåtandet.
3. Kommunstyrelsen ska ge stämooombud i uppdrag att vid bolagsstämma för Stockholms Stadshus AB anta ägardirektiv vid höjd beredskap, enligt vad som framgår av bilaga till utlåtandet.
4. Stockholms Stadshus AB uppmanas att ge stämooombud i uppdrag att vid respektive bolagsstämma för berörda dotterbolag inom Stockholms Stadshus AB anta ägardirektiv vid höjd beredskap enligt vad som framgår av bilaga till utlåtandet.
5. Stockholms Stadshus AB uppmanas att ge dotterbolag med underkoncerner som berörs i uppdrag att ge stämooombud i uppdrag att på respektive bolagsstämma anta ägardirektiv vid höjd beredskap enligt vad som framgår av bilaga till utlåtandet.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller Ägardirektiv vid höjd beredskap till bolag inom bolagskoncernen Stockholms Stadshus AB.

Förslag till beslut

Borgarrådet Wangård (S) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Beslutsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är kommunstyrelsens förslag. Ordföranden finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 16
**Övergripande samverkansöverenskommelse mellan
Stockholms stad och Polisregion Stockholm**
KS 2023/740

Beslut

1. Övergripande samverkansöverenskommelse mellan Stockholms stad och Polisregion Stockholm godkänns enligt bilaga 1 och 2 till utlåtandet och gäller från och med den 1 januari 2024 och tills vidare.
2. Tidigare samverkansöverenskommelse dnr KS 2019/656 upphör därmed att gälla.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Moderaterna, Liberalerna, Centerpartiet och Kristdemokraterna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller Övergripande samverkansöverenskommelse mellan Stockholms stad och Polisregion Stockholm.

I debatten yttrar sig, se bilaga 2.

Förslag till beslut

Borgarrådet Ojanne (S), borgarrådet Lindblom (V) och Magnus Runsten (MP) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Borgarrådet Jönsson (L), Nike Örbrink (KD), Kristin Jacobsson (C) och borgarrådet Fjellner (M) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Moderaternas, Liberalernas, Centerpartiets och Kristdemokraternas förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Beslutsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 17**Detaljplan för fastigheten Yxan 4 (Norra Högalid) i stadsdelen Södermalm (250 bostäder, vårdboende och centrum) Dp 2016-14530**

Hemställan från stadsbyggnadsnämnden

KS 2022/1410

Beslut

Detaljplan för fastigheten Yxan 4 (Norra Högalid) i stadsdelen Södermalm, Dp 2016-14530, antas.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Sverigedemokraterna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Samtliga ledamöter för Centerpartiet reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Ärendet

Kommunstyrelsens förslag i utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller Detaljplan för fastigheten Yxan 4 (Norra Högalid) i stadsdelen Södermalm (250 bostäder, vårdboende och centrum) Dp 2016-14530.

Kommunstyrelsens utlåtande, dnr KS 2022/1410 sambehandlas i gemensam överläggning med utlåtande, dnr KS 2023/1102, som avser Exploateringsavtal, för bostäder m.m. inom fastigheterna Yxan 4, Södermalm 2:8 och Södermalm 3:1 inom Södermalm, projekt Yxan 4 Norra Högalid med Stiftelsen Borgerskapets Enkehus och Gubbbhus.

I debatten yttrar sig, se bilaga 2.

Förslag till beslut

Borgarrådet Valeskog (S), Nike Örbrink (KD), Björn Ljung (L), Cecilia Obermüller (MP) och Johan Nilsson (M) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Gabriel Kroon (SD) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Sverigedemokraternas förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Svante Linusson (C) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Centerpartiets förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Beslutsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Jäv

Olle Burell (S) deltar inte i ärendets behandling eller beslut.

Handlingar i ärendet

1. R2 Utlåtande, dnr KS 2022/1410-2
2. Plankarta, dnr KS 2022/1410-1.2
3. Planbeskrivning, dnr KS 2022/1410-1.3
4. Samrådsredogörelse GDPR, dnr KS 2022/1410-1.4
5. Granskningsutlåtande GDPR, dnr KS 2022/1410-1.1

§ 18**Detaljplan för Västra Hagsätra, fastigheterna Höstsådden 1 m.fl. i stadsdelen Hagsätra (ca 470 bostäder, förskola, kyrka och centrumverksamheter), Dp 2018-06778, Fokus Hagsätra-Rågsved**

Hemställan från stadsbyggnadsnämnden
KS 2023/752

Beslut

Detaljplan för Västra Hagsätra, fastigheterna Höstsådden 1 m.fl. i stadsdelen Hagsätra, Dp 2018-06778, Fokus Hagsätra-Rågsved, antas.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Sverigedemokraterna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller Detaljplan för Västra Hagsätra, fastigheterna Höstsådden 1 m.fl. i stadsdelen Hagsätra (ca 470 bostäder, förskola, kyrka och centrumverksamheter), Dp 2018-06778, Fokus Hagsätra-Rågsved.

Kommunstyrelsens utlåtande, dnr KS 2023/752 sambehandlas i gemensam överläggning med utlåtande, dnr KS 2023/760 som avser Överenskommelse om exploatering med försäljning och tomträttsupplåtelse för bostäder, centrumändamål och kyrkoverksamhet inom projekt Västra Hagsätra, fokus Hagsätra-Rågsved.

I debatten yttrar sig, se bilaga 2.

Förslag till beslut

Borgarrådet Valeskog (S), Hassan Jama (V), Björn Ljung (L), Cecilia Obermüller (MP) och Mikael Valier Furtenbach (KD) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Gabriel Kroon (SD) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Sverigedemokraternas förslag till beslut i kommunstyrelsen att ärendet i första hand återremitteras och i andra hand avslås.

Beslutsordning

Ordföranden prövar förslaget om återremiss mot att ärendet ska avgöras idag och finner att kommunfullmäktige beslutar att ärendet

ska avgöras idag. Ordföranden ställer därefter förslagen mot varandra och finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Handlingar i ärendet

1. R2 Utlåtande, dnr KS 2023/752-4
2. Plankarta rättad, dnr KS 2023/752-3
3. Planbeskrivning antagande, dnr KS 2023/752-2.4
4. Samrådsredogörelse, dnr KS 2023/752-2.3
5. Reviderat granskningsutlåtande, dnr KS 2023/752-2.2

§ 19**Detaljplan för Östra Hagastaden, Norrtull, fastigheten Vasastaden 1:100 m.fl., i stadsdelen Vasastaden Dp 2016-17865-54**

Hemställan från stadsbyggnadsnämnden
KS 2023/136

Beslut

Detaljplan för Östra Hagastaden, Norrtull, fastigheten Vasastaden 1:100 m.fl., i stadsdelen Vasastaden, Dp 2016-17865-54, antas.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Sverigedemokraterna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Samtliga ledamöter för Centerpartiet reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller Detaljplan för Östra Hagastaden, Norrtull, fastigheten Vasastaden 1:100 m.fl., i stadsdelen Vasastaden Dp 2016-17865-54.

I debatten yttrar sig, se bilaga 2.

Förslag till beslut

Borgarrådet Valeskog (S), Maria Mustonen (V) och Cecilia Obermüller (MP) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Gabriel Kroon (SD) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Sverigedemokraternas förslag till beslut i kommunstyrelsen att ärendet i första hand återremitteras och i andra hand avslås.

Jonas Naddebo (C) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Centerpartiets förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Beslutsordning

Ordföranden prövar förslaget om återremiss mot att ärendet ska avgöras idag och finner att kommunfullmäktige beslutar att ärendet ska avgöras idag. Ordföranden ställer därefter förslagen mot

varandra och finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Handlingar i ärendet

1. R2 Utlåtande, dnr KS 2023/136-4
2. Plankarta revidering, dnr KS 2023/136-3.1
3. Planbeskrivning revidering, dnr KS 2023/136-3.2
4. Samrådsredogörelse, dnr KS 2023/136-1.5
5. Granskningsutlåtande, dnr KS 2023/136-1.4
6. PM - Revidering av plankarta och planbeskrivning tillhörande detaljplan för Östra Hagastaden, Norrtull, dnr KS 2023/136-3

§ 20

Stockholms stads strategi för parklekar

Framställan från kulturnämnden

KS 2023/775

Beslut

Stockholms stads strategi för parklekar, enligt bilaga 1 till utlåtandet, godkänns.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller Stockholms stads strategi för parklekar.

I debatten yttrar sig, se bilaga 2.

Förslag till beslut

Borgarrådet Mattson (V), Martin Hansson (MP) och Alma Carlsson (S) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Beslutsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är kommunstyrelsens förslag. Ordföranden finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 21
**Reinvesteringsprogram för gatuytor med tillhörande
anordningar 2024-2027**
Genomförandebeslut
Hemställan från trafiknämnden
KS 2023/1104

Beslut

1. Trafiknämnden medges rätt att genomföra reinvesteringsprogram för gatuytor med tillhörande anordningar 2024-2027 till en investeringsutgift om 600 mnkr.
2. Utgifterna för år 2024 ska rymmas inom nämndens investeringsbudget. Utgifterna för kommande år behandlas i budget för 2025.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Sverigedemokraterna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Samtliga ledamöter för Liberalerna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller Reinvesteringsprogram för gatuytor med tillhörande anordningar 2024-2027, Genomförandebeslut.

I debatten yttrar sig, se bilaga 2.

Förslag till beslut

Borgarrådet Strömghren (MP) och Tobias Johansson (V) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Gabriel Kroon (SD) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Sverigedemokraternas förslag till beslut i kommunstyrelsen att ärendet i första hand återremitteras och i andra hand avslås.

Sara Svanström (L) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Liberalernas förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Beslutsordning

Ordföranden prövar förslaget om återremiss mot att ärendet ska avgöras idag och finner att kommunfullmäktige beslutar att ärendet ska avgöras idag. Ordföranden ställer därefter förslagen mot varandra och finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 22**Projekt Omgestaltung av Tegelbacken**

Hemställen från trafiknämnden

Genomförandebeslut

KS 2023/1170

Beslut

1. Trafiknämnden medges rätt att genomföra projekt Omgestaltung av Tegelbacken till en investeringsutgift som framgår av bilaga 2 till utlåtandet.
2. Utgifterna för 2024 ska inrymmas inom nämndens investeringsbudget. Utgifterna för kommande år behandlas i budget för 2025.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Centerpartiet reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Samtliga ledamöter för Kristdemokraterna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller Projekt Omgestaltung av Tegelbacken.

I debatten yttrar sig, se bilaga 2.

Förslag till beslut

Borgarrådet Strömgren (MP) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Svante Linusson (C) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Centerpartiets förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Destiny Zandi Lindgren (KD) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Kristdemokraternas ersätтарыttrande i kommunstyrelsen.

Beslutsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 23**Nya kategorier och avgifter i taxa för upplåtelse av offentlig plats med polistillstånd – reklamobjekt utan koppling till nyttigheter**

Hemställan från trafiknämnden

KS 2023/1168

Beslut

Ändring av Taxa för upplåtelse av offentlig plats med polistillstånd avseende införande av nya kategorier, i enlighet med bilaga 1 till utlåtandet, fastställs att gälla från och med den 1 februari 2024.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Moderaterna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Samtliga ledamöter för Centerpartiet reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller Nya kategorier och avgifter i taxa för upplåtelse av offentlig plats med polistillstånd – reklamobjekt utan koppling till nyttigheter.

I debatten yttrar sig, se bilaga 2.

Förslag till beslut

Borgarrådet Strömngren (MP), Ulf Walther (S) och Tobias Johansson (V) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Borgarrådet Wedin (M) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Moderaternas förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Jonas Naddebo (C) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Centerpartiets förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Beslutsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 24**Höjd boendeparkeringsavgift i taxeområde 2 och 3 och
sänkta avgifter för nyttoparkering**

Hemställd från trafiknämnden

KS 2023/1166

Beslut

1. Avgifter för boendeparkering i taxeområde 2 och 3 fastställs enligt bilaga 1 till utlåtandet, i enlighet med trafiknämndens förslag, att gälla från och med den 1 februari 2024.
2. Avgifter för nyttoparkeringstillstånd A och B fastställs enligt bilaga 1 till utlåtandet, i enlighet med trafiknämndens förslag, att gälla från och med den 1 februari 2024.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Moderaterna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Samtliga ledamöter för Sverigedemokraterna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Samtliga ledamöter för Kristdemokraterna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller Höjd boendeparkeringsavgift i taxeområde 2 och 3 och sänkta avgifter för nyttoparkering.

I debatten yttrar sig, se bilaga 2.

Förslag till beslut

Borgarrådet Strömgren (MP), Ulf Walther (S) och Tobias Johansson (V) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Borgarrådet Wedin (M) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Moderaternas förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Gabriel Kroon (SD) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Sverigedemokraternas förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Destiny Zandi Lindgren (KD) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Kristdemokraternas ersättaryttrande i kommunstyrelsen.

Beslutsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

**§ 25
Bordläggning av motioner**

Motionerna med nummer 32-38 i kungörelsen bordläggs.

§ 26 Nyväckta motioner

Följande motioner väcktes under perioden 28 november till 11 december 2023:

1. Motion av Sergej Salnikov (SD) om verktyg för uppvisning av bilder under kommunfullmäktige. Rotel I. Dnr KS 2023/1340
2. Motion av Gabriel Kroon (SD) om samverkan med Migrationsverket för att främja frivillig återvandring. Rotel I. Dnr KS 2023/1387
3. Motion av Andréa Hedin (M) om att öppna idrottslokalerna vid stadens skolor för barn och unga under loven. Rotel III. Dnr KS 2023/1388
4. Motion av Dennis Wedin (M) om att rädda Rålis. Rotel I. Dnr KS 2023/1389
5. Motion av Andréa Hedin (M) om att stoppa de öppna drogscenerna i Stockholm. Rotel IV. Dnr KS 2023/1390

§ 27
Mötet avslutas

Plats	Ledamot	Ersättare	Parti	Ankom	Utgick
48	Burell, Olle		S	18:07	18:07
77	Brinck, Cecilia	Brege, Johan	M	16:03	21:45
47	Stenudd, Sara		V	16:31	21:42
56	Abdullahi Ali, Nassir	Karlsson, Oscar	S	17:03	21:45
105	Ali Hassan, Shamsu		V	18:02	21:42
42	Ali, Ismail		C	17:42	21:42
102	Aranda de Gutiérrez, Norma		S	16:31	21:45
92	Armstad, Stian	Nyberg, Berit	S	16:31	21:45
89	Badeli, Aida		MP	16:45	21:45
96	Bengtsson, Frida		S	16:59	21:45
23	Bjuggren, Emilia		S	17:00	18:37
8	Boucher, Torun		V	16:30	21:45
58	Carlsson Hallberg, Ewa		S	17:34	21:45
94	Carlsson, Alma		S	17:12	21:45
13	Cederschiöld, Anna	Randquist, Théréz	M	16:31	21:45
80	Edin, Anders		SD	17:07	21:42
53	Edlund, Ingela		S	16:31	21:42
40	Elfvén, Anne-Lie	Nilsson, André	L	16:36	21:45
67	Elmlund, Annika	Sakala, Aleks	M	15:42	21:45
95	Finnveden, Felix		S	15:47	21:45
14	Forslund, Maurice	Lindgren, Destiny Zandi	KD	16:32	21:45
69	Friberg, Annika		M	17:08	21:45
12	Granswed Baat, Sophia		M	17:56	21:42
103	Güler, Esme	Sinisalo, Carolina	S	16:42	21:42
52	Göransson, Anders		S	18:04	21:42
51	Hansson, Martin		MP	16:35	21:42
4	Hedin, Andréa		M	16:38	21:45
66	Hedrup, Tom		M	17:09	21:42
61	Heinonen, Johan		S	16:31	21:45
34	Hellström, Anette		M	17:10	21:42
106	Herrström, Cecilia		V	17:10	21:41
37	Hollis, Michaela	Valier Furtenbach, Mikael	KD	17:58	21:42
107	Holm, Jens	Pittuco, Charlotte Lilja	V	16:25	21:45
70	Hökmark, Christoffer		M	17:52	21:42
43	Ibrahim, Ashna		C	16:58	21:45
19	Jacobsson, Kristin		C	17:32	21:42
30	Jama, Hassan		V	17:47	21:41
88	Jama, Mansur	Beer, Tomas	MP	15:38	21:45
31	Johansson, Tobias		V	18:00	21:45
39	Jonlund, Rasmus	Wistrand, Hanna	L	16:51	21:45

Kommunfullmäktige 2023-12-11

79	Juntunen, Tapani		SD	17:02	21:45	Sida 39 (116)
18	Jönsson, Jan		L	16:31	21:42	
101	Kazinic, Elvir		S	17:19	21:45	
62	Kratz, Tina	Zandian, Aidin	V	16:50	21:45	
86	Kroon, Gabriel		SD	16:44	21:42	
81	Kroon, Julian	Nordström, Åke	SD	16:31	21:45	
104	Körhan, Özlem		V	16:31	21:42	
36	Lennaárd, Fritz		M	17:58	21:42	
99	Lind, Andreas		S	16:31	21:45	
7	Lindblom, Clara		V	18:02	21:45	
60	Lindgren, Jimmy		S	16:38	21:45	
71	Lindström, Therese		M	17:13	21:45	
45	Linusson, Svante		C	17:00	20:48	
16	Ljung, Björn		L	16:51	21:45	
64	Ljuslin, Maria	Egeltoft, Hanna	V	16:46	21:45	
97	Lorentzi, Ulrika		S	17:45	21:45	
11	Lutz, Kristina		M	17:09	21:45	
9	Mattsson, Alexandra		V	16:29	21:42	
63	Mjörnberg, Robert		V	17:47	21:45	
38	Modig, Aron		KD	17:57	21:45	
28	Mohammed, Rashid		V	17:31	21:42	
29	Mustonen, Maria		V	17:19	21:45	
20	Naddebo, Jonas		C	15:40	21:45	
41	Nilsson Söderström, Åsa		L	17:01	21:42	
32	Nilsson, Johan		M	17:48	21:42	
10	Nilsson, Jonas	Virro, Henrik	M	16:43	21:45	
44	Nyberg, Claes	Kling, Johan	C	16:33	21:45	
87	Obermüller, Cecilia		MP	16:55	21:45	
24	Ojanne, Alexander		S	16:31	21:45	
33	Paccamonti, Johan	Jönsson, Peter	M	17:02	21:45	
100	Palm, Ulrika		S	16:31	21:45	
98	Piazzolla, Catharina	Snis Sigtryggsson, Bjarne	S	16:31	21:45	
93	Rashid, Sona	Bustos, Emil	S	16:44	21:45	
91	Risberg, Eva		S	16:29	21:45	
72	Rosencrantz, Per		M	17:41	21:45	
90	Runsten, Magnus		MP	17:55	21:45	
83	Salnikov, Sergej		SD	17:13	21:45	
27	Salvo, Maria-Elsa	Hansson, Curre	S	16:31	21:45	
65	Sharaf Abdi, Ahmed		V	17:22	21:42	
54	Sjöberg, Ulla		S	16:31	21:42	
35	Sjölander, Henrik		M	17:30	21:42	
17	Smedberg-Palmqvist, Isabel		L	17:51	21:45	

Kommunfullmäktige 2023-12-11

57	Stavling, Margareta	S	17:34	21:45	Sida 40 (116)
50	Strömgren, Lars	MP	16:31	21:45	
74	Svanström, Sara	L	17:32	21:45	
84	Söderström, Leif	SD	17:43	21:42	
75	Tufvesson, Christina	L	16:31	21:42	
22	Valeskog, Jan	S	16:53	21:42	
26	Vikman Rindevall, Arvid	S	16:31	21:42	
85	Vinge, Linnéa	SD	16:48	21:42	
55	Walther, Ulf	S	17:57	21:42	
21	Wanngård, Karin	S	16:31	21:42	
82	Wassermann, Emelie	SD	17:24	21:45	
5	Wedin, Dennis	M	16:51	21:42	
68	Wejke Norberg, Lou-Ann	M	17:26	21:45	
73	Werner, Hanna	M	17:41	18:33	
46	Wihlman, Thomas	C	17:39	21:45	
78	Åkerlund, Liliane	SD	16:44	21:42	
15	Örbrink, Nike	KD	18:05	21:45	
25	Österberg, Anders	S	16:31	21:45	
59	Österman, Gustav	S	16:34	21:45	
6	Fjellner, Christofer	M	17:09	21:45	
49	Lindhagen, Åsa	MP	17:18	21:45	

Yttranden vid Stockholms kommunfullmäktiges sammanträde den 11 december 2023

§ 2 Interpellation av Jan Jönsson (L) till finansborgarrådet Karin Wanngård (S) om arbetet mot antisemitism i Stockholms stad

Anförande nr 1

Borgarrådet Wanngård (S): Jag ber att få hänvisa till det utdelade svaret.

Anförande nr 2

Borgarrådet Jönsson (L): Ordförande! Stort tack, finansborgarrådet, för ett väldigt engagerat och utförligt svar! Som vi båda har konstaterat tidigare är ju detta inte en fråga som det råder några politiska motsättningar kring, inte mellan våra partier i alla fall. Men jag har ändå en del funderingar som jag vill ta upp.

Alldeles nyligen genomförde Judiska Centralrådet en undersökning av hur svenska judar upplever situationen efter Hamas attack mot Israel den 7 oktober. Tyvärr har en del människor inte förmågan att skilja mellan staten Israel och judar, som kan komma från alla möjliga håll i världen. De som bor i Sverige är faktiskt till största delen födda här och har aldrig bott i något annat land.

Likväl upplever sju av tio att det har blivit väldigt mycket otryggare och att de inte kan visa sin judiska identitet på samma sätt som tidigare. Det finns en utbredd oro för att bära symboler som visar judisk identitet. Man tar i många fall av sig dem i offentligheten, på restauranger och på andra håll. Det finns en utbredd oro för trakasserier och våld. Man har också en ganska pessimistisk syn på framtiden för judar och judisk identitet i Sverige. Åtta av tio uppger att det finns områden i olika städer i Sverige som känns otrygga på grund av antisemitism. Många familjer oroar sig också för att deras barn ska utsättas i skolan och på andra håll.

I förra veckan tog Riksdagens nätverk mot antisemitism initiativ till en så kallad kippavandring. Det var fruktansvärt kallt. Jag deltog där tillsammans med bland andra Ulf Kristersson, och även Magdalena Andersson var där. Detta är väl den del i interpellationen där jag inte riktigt har sett ett svar. Skulle finansborgarrådet vara beredd att ta initiativ till ett partiöverskridande arrangemang och för Stockholms räkning ordna en kippavandring, kanske till våren? Vårt förslag skulle vara i samband med den judiska högtiden purim i mars.

Anförande nr 3

Borgarrådet Wanngård (S): Ordförande och fullmäktige! Tack så mycket, borgarrådet Jönsson, för din interpellation! Detta tål alltid att tas upp och diskuteras för att med väldigt stor tydlighet visa att Stockholm står för alla människors lika värde. Vi motarbetar kraftfullt antisemitismen och vill göra allt som står i vår makt för att visa på att detta är viktigt. Om det finns önskemål om att en kippavandring ska organiseras av staden är jag inte alls emot detta, snarare tvärtom. Allt som gör att vi gemensamt kan visa och manifesteras alla människors lika värde är viktigt.

Med detta sagt vill jag också passa på att nämna att vi genom Stockholms skolor gör ett arbete för att säkerställa att våra elever lär sig om historien och om hur man respekterar varandra och säkerställer att alla människor får utöva sin frihet när det gäller religion eller kulturarv eller att leva det liv man vill i Stockholm, så länge det inte går ut över någon annan.

Det är detta vi vill vara väldigt tydliga med. Stockholm är öppet. Vi är en öppen stad, vänd mot världen. Hit är alla välkomna. Vi ska, om så behövs, garantera skydd. Vi måste växla upp vårt säkerhetsarbete om fler känner sig otrygga. Jag tar kraftigt avstånd från att man ska känna sig så otrygg i den offentliga miljön att man väljer att plocka av sig symboler. Det är inte mitt Stockholm. I mitt Stockholm ska alla känna friheten att leva och våga visa vem man är ute på gator och torg.

Jag tycker alltså att detta är en god idé. Jag ska absolut inte påstå att det är min egen idé, utan den är Jan Jönssons. Detta kan vi verkligen titta vidare på.

Anförande nr 4

Borgarrådet Jönsson (L): Tack så mycket för detta positiva gensvar på initiativet att arrangera en kippavandring! Vi är förstås väldigt glada för att kunna fortsätta planeringen kring detta. Det viktiga här är att detta överskrider alla partigränser eftersom det här bör och ska vara en icke partiskiljande fråga. Det handlar ju verkligen om grundläggande värden.

Låt mig också konstatera att jag är väldigt glad över att majoriteten har lyssnat på vårt förslag, som vi lade fram som en skrivelse i våras, om att förstärka samarbetet med Forum för levande historia i samband med hågkomsten av Förintelsens minnesdag den 27 januari. Vad jag har förstått ska det kunna bli någon form av ljusinstallation eller liknande. Vi tycker att det är viktigt att detta blir tydligt, och det är också något som Forum för levande historia har efterfrågat eftersom man numera har sitt arrangemang i Skeppsholmskyrkan. Därmed har Raoul Wallenbergs torg blivit lite tomt den här dagen. Detta blir alltså en perfekt komplettering från Stockholms sida.

Det jag ändå tänkte fortsätta fråga lite om handlar om det som hände i förra årets budget. Då försvann av någon outgrundlig anledning ordet antisemitism ur alla texter i budgeten. Jag vet inte om detta var ett misstag eller om det fanns något annat skäl. Nu har det återkommit i 2024 års budget, och det ser vi som väldigt välkommet.

Hur ser vi nu till att antisemitism men även antiziganism och för den delen afrofofi, islamofobi och alla möjliga sådana typer av hemska ideologier med kraft motarbetas i våra verksamheter och i vår stad? Till grund för alla dessa ideologier, om man får kalla dem för det, ligger ju en syn på människor som genom historien har lett till förfärliga händelser – folkmord och annat hemskt.

Anförande nr 5

Åke Nordström (SD): Ordförande och ledamöter! Det jag tycker är intressant med antisemitismen är att denna fråga jämt och ständigt bara behandlas på ytan. Det finns ingen som går ned till grunden och talar om hur det kommer sig att det överhuvudtaget existerar antisemitism. Man talar om vad som har hänt i modern tid, under de senaste århundradena. Men man måste gå mycket längre bakåt i tiden.

På kyrkomötet i Nicea år 325 samlades ett antal kyrkofäder på initiativ av kejsaren i Rom. Man skulle flytta huvudstaden österut. Det fanns ingen statsreligion i Rom, och man bestämde sig för att kristendomen skulle bli statsreligion. På kyrkomötet i Nicea togs också det juridiska beslutet att det var judarna som hade mördat Jesus.

Jag är jurist och har diskuterat denna fråga även med domare i hovrätten. Vi kan bara konstatera att det inte alls var judarna som dödade Jesus, utan det var Rom genom Pontius Pilatus. Han ägde dödsstraffet. Sedan dess har det skanderats över hela världen att det var judarna som dödade Jesus, och vi har i år hört det skanderas även på gatorna i Malmö.

Sida 43 (116)

På 1000-talet kom ytterligare en händelse. En av påvarna i Rom frågade sig: Hur ska vi få affärsverksamhet att fungera i världen? Vi måste ha någon som lånar ut pengar, och det kan bara ske mot ränta. Men detta kunde inte göras av kristna eller muslimer, som var förbjudna att handla på det sättet, utan denna den lägsta av alla arbetsuppgifter överlät påven i Rom till judarna. På det sättet kom många judar att bli mer eller mindre förmögna.

Det är dessa två saker som ligger till grund. Jag har tagit upp denna fråga även i kyrkofullmäktige i min församling, men den viftades bara bort som ointressant i det sammanhanget.

Anförande nr 6

Borgarrådet W a n n g å r d (S): Ordförande och fullmäktige! När det gäller Jan Jönssons inlägg om vad staden gör för att motverka antisemitism, antiziganism och rasism är detta ett arbete som naturligtvis måste genomsyra den kultur vi har i förvaltningar och bolag, men också i det offentliga rummet.

Vid exempelvis utbildningsförvaltningen har vi tre tjänster specifikt för dessa frågor. Det handlar om att samordna uppdrag och se över roller så att vi verkligen tydligt motarbetar antisemitism, antiziganism och rasism i vår stad. Vi måste börja med barn och unga. Detta ska naturligtvis genomsyra alla våra verksamheter, men våra barn är vår framtid, och där pågår det största arbetet.

Sedan kan vi alltid återkomma till vilka ord som står i budgeten hit och dit. Det är klart att det inte på något sätt råder något tvivel om att majoriteten och många partier på oppositionssidan motsätter sig antisemitism. Om det är antalet ord som avgör hur dedikerad uppgiften man är finns det andra ord man kan roa sig med att räkna i budgeten. Jag skulle dock inte vilja kasta detta mot Liberalerna och påstå att ni är mindre engagerade i exempelvis skolfrågan.

De här delarna i vår stad är viktiga, för detta handlar om samhället i stort. Det handlar om att vi när vi i Stockholm kraftfullt motverkar och motarbetar antisemitismen utifrån grundinställningen att alla människor är lika mycket värda genuint sätter bilden av Stockholm. Här är alla välkomna, och här ska alla känna trygghet och framtidstro. Det är inte rimligt att man känner att man vill ta av sig vissa symboler för att våga vistas i det offentliga rummet. Det är helt oacceptabelt. Vi måste bygga en stad där alla människor är lika mycket värda, och därför är denna fråga så otroligt viktig att hela tiden arbeta med. Det handlar om att arbeta med historien och med hur vi kan bli bättre, hela tiden. Tack än en gång för interpellationen!

Anförande nr 7

Borgarrådet J ö n s s o n (L): Ordförande! Tack, finansborgarrådet, för de vänliga orden! Jag konstaterar att i alla fall en del av ambitionen med denna interpellationsdebatt har uppnåtts, det vill säga att finansborgarrådet är öppen för att

vi arrangerar någon form av kippavandring eller liknande under våren. Detta avser vi förstås att återkomma till; det kanske bör diskuteras i gruppledargruppen eller i lämpligt forum. Sida 44 (116)

När det gäller Sverigedemokraternas inlägg tänker jag att det får stå för sig självt. Jag uppfattar att det mer var någon form av historisk beskrivning, så jag vet inte riktigt hur jag ska kommentera det.

I anslutning till detta tänkte jag dock säga att de nya siffrorna över hatbrott i Sverige kom i förra veckan – de avser 2022. Det är i och för sig glädjande att det skett en liten minskning, men det man likväl kan se är att ungefär 54 procent, tror jag, av hatbrotten totalt i Sverige har rasistisk grund.

När det gäller hatbrott kopplade till religiositet och religiös identitet handlade en stor del av dem om antisemitism, men den största delen handlade faktiskt om dåd och kränkningar kopplade till islamofobi. De drabbade i synnerhet kvinnor, vilket jag tror är kopplat till bärandet av slöja. Detta är förstås lika oacceptabelt som att man inte kan bära davidstjärna eller något annat kännetecken för sin identitet. Man ska inte heller som kvinna behöva bli utsatt för trakasserier vare sig om man väljer att inte bära slöja eller att göra det. Detta är också viktigt att slå fast eftersom vi vill ha ett samhälle som är välkomnande och öppet för alla i vårt Stockholm och förstås också vårt Sverige.

Med dessa ord ber jag att få tacka för denna diskussion och ser fram emot vidare samtal om hur vi gör till våren.

Anförande nr 8

Å k e N o r d s t r ö m (SD): Även om det jag sa tidigare handlade om historia är det där ursprunget till antisemitismen ligger. Det är världskyrkan som bär den djupgående skulden till antisemitismen. Ska man ordna en kippavandring, till exempel, tycker jag att man ska försöka få med den kyrkliga ledningen i Sverige.

Den anglikanska kyrkan har bett judarna i Storbritannien om ursäkt för vad de har fått utstå. I Sverige har kyrkan bett samerna om ursäkt för vad de har fått utstå. Jag tog själv i kyrkofullmäktige upp frågan om en sådan ursäkt riktad till judarna i Sverige, men det viftades som sagt bara bort. Jag hänvisade till att ta upp frågan med ärkebiskopen, och i den kyrkliga ledningen konstaterade man att den inte kan avgöras så lätt utan hör hemma på kyrkomötet.

Jag har mycket svårt att tro att kyrkomötet i Sverige skulle våga ta ett beslut som skulle gå emot kyrkomötet i Nicea. Där var det nämligen så många andra frågor som också diskuterades. Och om vi tänker efter – vad var det för folk som sammanträdde år 325? Jo, det var en rad personer som till och med trodde att jorden var platt.

Fråga nr 1. Trafiksituationen vid Lindhagensgatan

Anförande nr 9

Borgarrådet *W e d i n* (M): Ordförande! Det är bra att du håller ordning här i salen. Vi måste ju ha någon som håller i ordning i trafiken också – därav min fråga. Det har nyligen tagits beslut på trafikkontoret om att stänga av två filer på Lindhagensgatan, före korsningen med Kellgrensgatan. All trafik bortom Hornsbergs strand och Stadshagen kanaliseras ned på Lindhagensgatan. Detta skapar stora störningar i trafiken på västra Kungsholmen. Frustrationen är stor hos alla som fastnar i köer, och gående tvingas ut på gatan då trottoaren är avstängd.

Detta är en orimlig situation. Planeringen verkar här ha brustit rejält. Stadens kommunikation är obefintlig. Ingen svarar i telefon när oroliga boende och lokala företagare ringer och vill ha konkret information och gärna en dialog. Visst är detta oförsvarbart? Vad gör trafikborgarrådet åt saken?

Anförande nr 10

Borgarrådet *S t r ö m g r e n* (MP): Tack så mycket för frågan! Jag har också blivit informerad om att det byggs om vid Lindhagensgatan. Det är Skanska som ska bebygga marken där det tidigare fanns en bussdepå. Stockholm är en stad som utvecklas och växer. När man bygger i staden behöver man ha olika typer av avspärningar, och det har man även på den här platsen. Det är nödvändigt av säkerhetsskäl, för att man inte ska köra in i saker eller människor.

Man tar också fram en TA-plan, en trafikordningsplan. Den har tagits fram och blivit godkänt på ett år. Men efter att man har fått synpunkter från boende och näringsidkare i närheten har man i dialog med Skanska sett över TA-planen och gjort en del justeringar. Man har kunnat flytta avstängningsmaterialet lite närmare tomtgränsen och därmed kunnat få rum med två körfält i stället för ett, där det smalats av. I korsningen, där fyra körfält blivit två, kommer det i stället att kunna bli tre körfält. Det finns en del gator i vår stad som är överbredda så att det även om det smalats av går att få plats med fler körfält än bara ett. På den här platsen gick inte detta initialt för att avstängningarna omöjliggjorde det, men nu jobbas det med det.

Man kommer också så fort vädret tillåter att måla upp detta tydligare och skylta så att alla vet hur många körfält som finns, och man kommer att förbättra situationen i dialog med Skanska och även andra som verkar i detta område.

Anförande nr 11

Borgarrådet *W e d i n* (M): Ordförande! Tack, borgarrådet, för ett initierat svar! Trots dessa förändringar ringlar sig dock köerna långa, flera hundra meter, på västra Kungsholmen. Utryckningsfordon sitter fast, och busstrafik har slutat gå. De lokala företagen drabbas hårt av detta. I stället för att stänga av telefonen när folk ringer borde staden planera sådana här projekt tillsammans med dem som finns lokalt, innan projektet sätts igång. På närliggande Rörstrandsgatan blev det panik när trafikkontoret meddelade att man skulle riva upp hela gatan nästa sommar.

Är inte detta exempel på att staden måste ändra tillvägagångssätt och ha dialogen innan man presenterar åtgärder som är omfattande och väldigt störande för trafiken? Är inte detta något som vi kan vara överens om att hitta åtgärder kring så att vi får en lugnare process och inte det här kaoset i Stockholmstrafiken? Sida 46 (116)

Anförande nr 12

Borgarrådet S t r ö m g r e n (MP): Jag tackar borgarrådet Wedin för att du tar upp detta med kommunikation kopplat till trafik- och ombyggnadsprojekt. Kommunikation ska ju inte bara ut, utan den ska också in. Folk som är berörda behöver kunna ta till sig kommunikationen. Det är tyvärr oftast först när man är berörd eller när det grävs i gatan som folk läser de informationstavlor som vi förvisso har på stan, de utskick vi gör till boende i områden och den väldigt intensiva kommunikation och dialog vi har med medborgare, exempelvis i Tyck till-appen. Det satsas alltså väldigt mycket resurser, och de kommunikatörer som finns på trafikkontoret och i andra delar av förvaltningen jobbar hårt med detta.

Men det är inte helt lätt att nå in i folks medvetande, och det behöver vi bli bättre på. Det jag tycker att vi kan göra fram till dess är att åtminstone ha en lyhörddhet och en dialog, som vi nu har haft med Skanska, för att förbättra den här avstängningen.

Anförande nr 13

Borgarrådet W e d i n (M): Ordförande! Dialog är jobbigt – det är inget tvivel om saken. Men min vädjan till trafikborgarrådet efter att ha träffat livrädda krögare med tårar i ögonen på Rörstrandsgatan och lokala företagare som nu drabbas hårt av det störande projektet vid Lindhagensgatan är att uppdra till trafikkontoret att ha en lokal dialog på ett mycket bättre sätt än i dag. Det borde vara en naturlig del av projektplaneringen att ha det tidigt så att man undviker de här konflikterna. Det är faktiskt trafikkontorets förbannade plikt att ha mobiltelefonerna på när folk blir oroade. Det kan inte vara så svårt.

Apropå Kungsholmen får borgarrådet gärna också använda sin egen mobiltelefon och ringa sina rödgröna kollegor i Region Stockholm. Tillsammans borde ni rädda Rålis och dessutom stoppa neddragningarna i kollektivtrafiken. Det vore ett bra användande av mobiltelefonen för ett grönare Stockholm.

Anförande nr 14

Borgarrådet S t r ö m g r e n (MP): Jag känner inte till att det finns några avstängda telefoner. Vad jag vet pågår en väldig aktivitet, inte minst i Tyck till-appen men även via de telefoner som är på när man är tjänsteperson i beredskap.

Du lyfter ganska många frågor i ditt anförande, och det är kanske lite som det här godisregnet som har nämnts tidigare här i talarstolen. Det jag upplever som den röda tråden i alla de olika objekt och projekt du nämner är att vi behöver förstå att trafikkontorets ansvar handlar om både flöde och ytor. Det finns en avvägning däremellan. Om Stockholm ska kunna utvecklas och man ska kunna bebygga marken där bussgaraget tidigare fanns kommer detta att påverka trafiken runt omkring. Om man ska kunna bedriva kafé- och restaurangverksamhet på Rörstrandsgatan kommer det också att påverka framkomligheten.

Fråga nr 2. Fördelning av bidrag till studieförbunden

Anförande nr 15

L i n n é a V i n g e (SD): I morgon kommer ni i kulturnämnden att ta beslut om nya bidrag till studieförbunden, och jag tycker att det finns en del att anmärka på gällande det ärendet. Men det som är allra mest uppseendeväckande är att Ibn Rushd föreslås få 3,9 miljoner kronor över en treårsperiod.

Som alla här inne vet är Ibn Rushd en extrem organisation med tydliga kopplingar till Muslimska brödrskapet. Problemen med jihadister och shariaförespråkare har varit kända i många år, men i dagarna kom även rapporter om hur Ibn Rushd undervisar sjuåringar om barnaga, barnäktenskap och antisemitiska konspirationsteorier och om hur homosexualitet är en syn. Jag skulle därför vilja att kulturborgarrådet motiverar för stockholmarna varför deras skattepengar ska gå till denna typ av organisationer.

Anförande nr 16

Borgarrådet B o u c h e r (V): Ordförande, ledamöter och åhörare! Jag tänker börja i en annan ände, men jag har ju två repliker till på mig sedan.

I dag är det på dagen 100 år sedan Kata Dalström avled. Nu undrar ni: Vad har det med saken att göra? Det har allt med frågan om fördelningen av medel till studieförbunden att göra. Vem var Kata Dalström? Kata Dalström var en hängiven folkbildare mer än något annat. Hon var engagerad i frikyrkorörelsen, nykterhetsrörelsen och kvinnorörelsen och också i många år i arbetarrörelsen. Hon for land och rike runt och stred för folkbildning. Hon stred för att arbetare skulle organisera sig i arbetarrörelsen, men lika ofta höll hon faktiskt rena föredrag. För henne var människovärdet medlet och målet.

Om integration är en viktig fråga tänker jag att få saker är så centrala som folkbildningen. Jag är stolt över stadens stöd till all folkbildning. Folkbildning är organisering. Alla totalitära ideologier fruktar organisering. I studieförbunden lär sig deltagarna organisering; det gäller även Ibn Rushd. Det finns en anledning till att Sverigedemokraterna vill montera ned studieförbunden. Att kritiken just nu främst drabbar Ibn Rushd är bara en del. Ni har redan gått vidare och riktar även in er mot ABF, bland annat i budgeten. Ni minns kanske dikten som börjar med "Först kom de för att hämta".

Studieförbundet Ibn Rushd, som är verksamt i Stockholm, har genomgått granskningar av Folkbildningsrådet och har hittills levt upp till alla befintliga krav och bidragsmodeller. Jag återkommer i nästa inlägg.

Anförande nr 17

L i n n é a V i n g e (SD): Jag tycker att det är helt vansinnigt att det över huvud taget ska vara en fråga för diskussion att stockholmarnas skattepengar riskerar att gå till undervisning av små barn i antisemitism och homofobi. Jag tycker också att det är ganska fascinerande hur man i budgetdebatten kan bli jätteupprörd över kritik mot

några hbtq-certifieringar samtidigt som man själv pumpar in miljonbelopp i homofobiska organisationer. Sida 48 (116)

Det är uppenbart att ni bara är ute efter att hitta kryphål för att kunna fortsätta finansiera dessa islamistanknutna organisationer, och jag försöker verkligen förstå varför. Det är inte bara detta, Torun. Det handlar också om att otrohet ska bestraffas med stympning och dödsstraff. Så kan du svara på varför en organisation som så tydligt inte står bakom de mänskliga rättigheterna ska skattefinansieras?

Anförande nr 18

Borgarrådet B o u c h e r (V): Jag tänker verkligen prata om Ibn Rushds verksamhet i Stockholm. För 2024 har de beviljats 1,3 miljoner kronor i stöd. Sedan får de det under tre år framåt. Det görs en utvärdering varje år. De får alltså bara 1,3 miljoner nu, och sedan får de, om de har uppfyllt det de har lovat göra, 1,3 miljoner för nästa år och så vidare. Hela denna summa ska gå till att starta en ny verksamhet i Tensta riktad till kvinnor i Järva som står långt utanför arbetsmarknaden. Den kommer att förläggas till Tensta Träff, och den kommer att bestå av studiecirkel i svenska och engelska och kurser anpassade för särskilda yrken. Detta är vad hela stödet kommer att bestå av.

Det ni pratar om är gamla nyheter. Jag får återkomma till detta i nästa inlägg.

Anförande nr 19

L i n n é a V i n g e (SD): Det är faktiskt väldigt anmärkningsvärt att du säger att detta är gamla nyheter. Det kom häromdagen uppgifter om hur de undervisar sjuåringar om barnäktenskap. Jag tycker att man bör ha alla fakta på bordet när man ska ta ett sådant beslut i morgon, Torun.

Detta pågår i Stockholm. Ibn Rushd i Stockholm har bjudit in jihadister till verksamheten relativt nyligen. Kommun efter kommun stryper de skattefinansierade bidragen, och det är dags för Stockholm att göra samma sak. Detta är inga engångsföreteelser; de här problemen avlöser varandra. Ibn Rushd tar inte ens avstånd från undervisningen om antisemitism och homofobi. De är tvärtom ganska tydliga med att detta är litteratur som kommer att kvarstå i undervisningen.

Jag anser inte att stockholmarnas skattepengar över huvud taget ska komma i närheten av islamister, homofober eller kvinnohatare, för den delen. Så kan vi inte bara komma överens om att det är nog nu? Sluta försvara islamister och börja ta ansvar för stockholmarna!

Anförande nr 20

Borgarrådet B o u c h e r (V): De gamla nyheter som plötsligt dök upp i medierna igen handlar om att en del av det statsbidrag som Ibn Rushd sökt från Göteborgs stad 2019 ska återbetalas. Det är där de andra sakerna, den här litteraturen och så vidare, också har uppdagats. Detta har inte hänt i Stockholm. Det bidrag de nu har sökt i förväg för de verksamheter de kommer att bedriva har inget med detta att göra.

Jag tycker också att det som har hänt i Göteborg är ett stort besvär. Vi har haft regelbundna kontakter med Ibn Rushd i Stockholm och har en bra dialog med dem. Jag hävdar alltså fortfarande att detta är en organisation som kommer att vara viktig i Järva.

Anförande nr 21

Borgarrådet J ö n s s o n (L): Ordförande! Socialborgarrådet och jag träffade socialnämndens funktionshinderråd i förra veckan, och då var en av huvudfrågorna den dåliga snöröjningen på gångbanor och trottoarer. Vi ser tyvärr ett stort problem med detta, och det blir extra synligt eftersom cykelbanorna ofta i princip är sopade helt fria från varenda liten antydan till snöflinga medan det är väldigt mycket snö och snövallar där man ska gå. Jag har inga fysiska funktionsnedsättningar, men även jag har ganska svårt att ta mig fram på vissa trottoarer på grund av snöhögarna och på grund av att det är väldigt halt.

Min fråga är därför vad trafikborgarrådet avser att göra åt detta. Det kan inte vara acceptabelt att personer med funktionsnedsättning inte kan lämna sina hem.

Anförande nr 22

Borgarrådet S t r ö m g r e n (MP): Ordförande och borgarrådet! Det har snöat väldigt mycket de gångna dagarna och veckorna. Detta är lite grann som att man brukar undra varför det är det man letar efter som man hittar sist. Jo, för att när man hittar det slutar man leta. Det är lite samma sak med snön. När det på kort tid kommer mycket på en gång hamnar frågan högst upp på agendan.

Det som är viktigt att komma ihåg är att snöröjningsarbetet består av några olika komponenter. Det handlar dels om snöröjning, det vill säga att få bort snön. Sedan handlar det om halkbekämpning, inte minst för dem som går. Detta gör man på lite andra sätt.

En teknik som vi har utvecklat sedan några år tillbaka är sopsaltning, och detta tillämpar vi både på viktiga cykelstråk och på gångstråk. Det är 22 mil gångbanor som sopsaltas, och i år finns det också ett extra uppdrag att titta på korsningspunkter och övergångsställen. Det finns väldigt många gångbanor som inte tillhör dessa huvudstråk, men detta är något vi inte bara gör på cykelbanor utan även på gång- och cykelbanor och gångbanor.

Sedan handlar det om att det finns extra uppdrag. Om man exempelvis har parkeringstillstånd för rörelsehindrad står det att detta ska prioriteras extra och att extra hänsyn ska tas till det. Dessutom gäller enligt lagstiftningen ett större ansvar för fastighetsägarna. I Göteborg tillämpas regeln att fastighetsägaren har att sköta detta inom tio meter från tomtgräns. I Stockholm har vi varit mer generösa och även tagit ansvar för gångbanor och gator, trots att detta också är ett delat ansvar.

Jag tror att det krävs mycket av en stad som Stockholm, som är tätt bebyggd, när det snöar mycket. Vi behöver kroka arm, och vi prioriterar gående, cyklister och gångtrafikanter.

Anförande nr 23

Borgarrådet J ö n s s o n (L): I det nya programmet för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning, som nu är ute på remiss, står det bland annat: ”Personer med funktionsnedsättning ska kunna förflytta sig i, få tillgång till och kunna använda stadens olika miljöer, inomhus och utomhus, på jämlika villkor som alla

andra. Behov av trygghet, social gemenskap och aktivitet ska uppmärksammas, liksom möjligheter till avskildhet för de som behöver det i miljöer där många ska vistas.” Det står också att det är viktigt att man kan transportera sig med kollektivtrafiken och annat. Sida 50 (116)

Problemet är, som jag inledde med, att cykelbanorna väldigt ofta är jättefint sopade medan den del där man ska gå inte är det. I funktionshinderrådet vittnar man om att man inte kan ta sig ut. Därför undrar jag hur stadens snöröjning är förenlig med programmet för tillgänglighet och delaktighet.

Anförande nr 24

Borgarrådet S t r ö m g r e n (MP): Trafiknämndens och trafikkontorets arbete med tillgänglighetsfrågor är avgörande, och det är en av anledningarna till att vi har varit med och tagit fram det här programmet och att vi när vi snöröjer prioriterar de grupper som rör sig till fots. När det pågår ett snöfall finns det en prioriteringsordning som handlar om att säkerställa att trafikleder, bussgator och huvudgator är snöfria. Men så fort det slutar snöa prioriterar vi gångbanor, cykelbanor, övergångsställen och busshållplatser.

Det kan upplevas som att cykelbanorna sköts mycket bättre för att man på huvudstråken tillämpar sopsaltning. Men det gör man även på 22 mil gångbanor, som jag sa förut. Den tekniken funkar dock inte överallt. Är gångbanorna för smala är det bättre att skotta och sanda i stället. Olika metoder funkar alltså på olika ställen.

Anförande nr 25

Borgarrådet J ö n s s o n (L): Jag tror att det vore bra om trafikborgarrådet gav sig ut och gick lite i vår stad, inte minst ute i Skärholmen. Där är de gångstråk som i alla fall jag betraktar som väldigt vanliga fyllda med snö hela tiden. Jag använde Tyck till-appen häromdagen för att få någon att skotta rent trappan upp från nedre Bredäng till Bredängstorget, som är helt nödvändig för att folk över huvud taget ska kunna ta sig däremellan. Den sköttes oerhört dåligt förra året, och lika glömd har den varit i år. Nu har de visserligen åtgärdat den efter min synpunkt.

Jag tycker att det finns väldigt många ställen där funktionshinderrådet faktiskt har rätt. De som bor där och som har rullator eller rullstol eller i övrigt har svårt att gå kan inte ta sig fram, och det leder till social isolering. Detta är inte bra.

Anförande nr 26

Borgarrådet S t r ö m g r e n (MP): Jag kommer inte att vara nöjd med snöröjningen i Stockholm förrän snön, oavsett hur mycket och hur snabbt det snöar, dag som natt, är borta direkt. Detta är naturligtvis målsättningen, men det är praktiskt omöjligt. Maskinerna måste kunna ta sig fram. Man måste kunna förvara snön någonstans, om man inte ska köra ut den. Det är också ganska komplicerat – man kan inte tippa snön hur som helst. Det kommer alltså alltid att vara en kamp och handla om en prioritering för att säkerställa att snöröjningen funkar så bra som det bara är möjligt.

På trafikkontoret jobbar vi systematiskt för att prioritera dem som går, cyklar och åker kollektivt. Vi säkerställer framkomligheten på huvudlederna under pågående snöfall. Men sedan tror jag att vi också behöver bli bättre på att kroka arm med fastighetsägare

och boende för att både ha ögon och öron på stan och kunna hjälpas åt om det behöver sandas extra. Sida 51 (116)

Om man är funktionsnedsatt och har parkeringstillstånd för funktionsnedsatt kan man höra av sig till trafikkontoret och få extra snöröjt just utanför sin parkeringsplats.

Fråga nr 4. Älvsjö IP

Anförande nr 27

J o n a s N a d d e b o (C): Ordförande! Som ni alla vet ska Region Stockholm med medverkan från Stockholms stad bygga en ny tunnelbanelinje från Fridhemsplan till Älvsjö, eller från Älvsjö till Fridhemsplan. För att genomföra ett sådant bygge behövs såklart arbetstunnlar och tillgänglig mark för dessa under byggtiden. I Älvsjö har det tidigare funnits tre föreslagna platser för arbetstunneln, men nu har man landat i att bara en av platserna finns kvar, nämligen Älvsjö IP. Även ytbehovet har under resans gång justerats så att 40 procent av Älvsjö IP kommer att tas i anspråk under de nio år då tunnelbanan ska byggas.

Detta kommer att innebära att stora, tunga lastbilar kommer att köra in och ut på Älvsjö IP varannan till var tredje minut, vilket kommer att ställa till en massa problem för våra barn och unga. Jag frågar dig därför vad du kommer att göra för att förhindra att detta drabbar barn och unga på Älvsjö IP.

Anförande nr 28

Borgarrådet V a l e s k o g (S): Hur vi löser detta är en väldigt viktig och bra fråga som Jonas Naddebo tar upp. Flera arbetstunnlar har diskuterats, men om vi håller oss till den här är det för att detta ska gå att genomföra på ett bra sätt helt avgörande att allt som har med trafiksäkerhet, säkerhet för barn och unga och transporter av olika slag att göra fungerar och att den här idrottsplatsen kan fungera som idrottsplats. Det finns helt klart som Jonas Naddebo beskriver en hotbild när det gäller om detta verkligen kommer att bli ändamålsenligt.

Nu ska man veta att vi har detta förslag på remiss till januari nästa år, och sedan kommer vi tydligt och klart att säga hur vi ser på denna fråga. Jag kan redan nu berätta att vi absolut kommer att vara väldigt tydliga när det gäller trafiksäkerhetsfrågorna. Ska denna plats kunna användas som idrottsplats på ett säkert sätt måste vi ha lösningar som inte på något sätt innebär att barn och unga riskerar att råka illa ut eller att andra transporter inte fungerar. Vi vet ju att föräldrar ofta kör sina barn och ungdomar till träningar eller matcher. Skulle det inte gå – det är väl indirekt detta som ligger i din fråga – måste man hitta någon annan lösning.

Om man ska hitta en annan lösning är detta ett ansvar som ligger på regionen, åtminstone vad gäller kostnaderna. Det återkommer vi till i remissvaret i januari. Mig veterligen kommer detta inte att dra igång förrän tidigast 2025, så det finns ju lite tid att spela på.

Anförande nr 29

J o n a s N a d d e b o (C): Det är bra att ni är på det här, men det du egentligen talar om nu är det som föreningen hade gått med på när det handlade om en mycket

mindre yta. Nu behöver man en större yta på den här platsen, vilket gör att man nästan kommer att behöva snedda in i alla fotbollsplaner för att kunna få till en så stor arbetsyta som regionen nu menar att man behöver ha. Sida 52 (116)

Jag hoppas att du liksom jag förstår vilken stress detta innebär för den här föreningen, som tar emot många hundra barn och ungdomar varje dag. Eftersom detta är mark som är detaljplanelagd för idrottsändamål tycker jag faktiskt att vi borde försöka se till att vi kan stoppa det här. Jag tror inte att de här verksamheterna kommer att kunna samsas på denna plats. Det kommer att vara otroligt mycket massor som ska ut ur tunnelmynningen, vilket innebär att det kommer att damma förskräckligt mycket. Vi kommer inte alls att vilja ha våra barn och unga idrottande på denna plats, om detta ska pågå i nio år.

Anförande nr 30

Borgarrådet V a l e s k o g (S): Tidsutdräkten är en sak, men det avgörande är att idrottsplatsen ska gå att använda som en idrottsplats. Nu beskriver Jonas Naddebo det som att alla fotbollsplaner blir berörda. Om det är på det viset går det knappast att använda den som en idrottsplats, och då är läget ett helt annat. Det är absolut ett krav att den lösning som man till slut fastnar för innebär att idrottsplatsen går att använda – och inte bara att den går att använda utan även att alla barn och ungdomar som rör sig i området, vilket de ofta gör själva, ska kunna göra det på ett trafiksäkert sätt. Man måste hitta sådana lösningar. Skulle man inte lyckas med det, vilket jag inte kan bedöma risken för, måste man, som jag sa, hitta en annan plats för den här verksamheten.

Jag utgår från att vi kommer att vara tydliga i vårt svar här i januari.

Anförande nr 31

J o n a s N a d d e b o (C): Det är viktigt att vi från Stadshuset signalerar att vi inte tänker tumma på barns och ungas idrottande. Jag skulle kunna stå här i talarstolen och säga att Socialdemokraterna inte engagerar sig i barns och ungas idrottande. Jag vill inte göra det i den här frågan, för jag tycker att den är så viktig. Vi måste från stadens sida verkligen säkerställa att Älvsjö IP kan fortsätta fungera, men framför allt tror jag att vi behöver stoppa dessa planer och verkligen gå till botten med varför man har låtit bli att utreda de andra platserna. Varför är det just barn och unga som ska få maka på sig när staden ska bygga tunnelbana?

Jag vill ställa ytterligare en fråga till dig, Jan. Vilken kontakt och dialog har du haft med Älvsjö AIK i denna fråga? Från föreningen är man väldigt oroliga. Många barn och ungdomar rör sig på den här idrottsplatsen. Vi vet hur stort behov vi har av våra idrottsplatser och hur hög belastning det är på dem. Så jag frågar dig, Jan: Vad kan de i Älvsjö AIK förvänta sig? Har du haft dialog med dem?

Anförande nr 32

Borgarrådet V a l e s k o g (S): Det korta svaret är ja. Idrottsroteln har varit i kontakt med föreningen och kommer att träffa dem fler gånger nästa vecka, tror jag, när det gäller denna fråga. Det finns alltså en nära kontakt. Jag är glad att även ni i Centerpartiet är engagerade i barn- och ungdomsfrågor med koppling till idrotten.

Jag tror inte att Jonas Naddebo vill att vi ska stoppa hela tunnelbaneprojektet, utan det gäller att hitta en så bra lösning som möjligt, som fungerar. Nummer ett är att idrotten ska kunna fortsätta fungera på den här platsen och att trafiksäkerhetsfrågorna är lösta på ett helt säkert sätt. Detta utgår jag från att vi kommer att vara tydliga med både i remissvar och i dialogen med regionen sedan.

Sida 53 (116)

Fråga nr 5. Stockholms näringslivsklimat

Anförande nr 33

N i k e Ö r b r i n k (KD): På DN Debatt i dag skriver ett gäng från olika delar av näringslivet om flygets betydelse för näringslivets förutsättningar här i Stockholm, Sveriges huvudstad. Jag har funderat på denna fråga ett tag. Stockholm har fallit i näringslivsrankning det senaste året. Senaste gången Karin Wanngård var finansborgarråd sjönk vi som en sten. Under de fyra åren sjönk vi 100 placeringar i Svenskt Näringslivs rankning av företagsklimatet i Sverige. De tittar på frågor som förbindelser, bemötande och mycket annat.

Cirka 300 aktörer kommer att påverkas av den nya miljözonen. Den kommer att snedvrída konkurrensen och göra det avsevärt svårare för handeln. Det kommer att bli väldigt mycket dyrare, och de ställs redan inför höga kostnader kopplat till kriminalitet, inflation och annat.

Hur tänker Karin Wanngård agera för att Stockholm inte ska falla 100 placeringar även denna gång? Hon är finansborgarråd.

Anförande nr 34

Borgarrådet W a n n g å r d (S): Ordförande och fullmäktige! För det första måste man vara medveten om att denna rankning är en uppskattningsrankning. Man frågar alltså företagarna hur de tycker att exempelvis flygförbindelserna i Stockholm ser ut. Man frågar företagarna runt om i alla 290 kommuner.

Jag ska ge ett tydligt exempel. Det finns kommuner i Värmland – jag ska inte peka ut några särskilda – som anser att man har bättre flygförbindelser än Stockholm. Detta kan man anse som företagare i Värmland. Men om det handlar om den faktiska närheten till flygförbindelser i Stockholm jämfört med för företagare i Värmland skulle den reella uppskattningen faktiskt vara att flygförbindelserna är något bättre i Stockholm.

När man vet orsakerna till att den här rankningen ser ut som den gör måste man titta på hur det går för Stockholm. Då är det intressant att se Stockholm jämfört med – ja, vad? Jo, Stockholm. I den nya rankningen har Stockholm förbättrat sina resultat i den här uppskattningsundersökningen. Vi tar också fram egna undersökningar där vi hela tiden följer hur vi kan göra det bättre för Stockholms företagare. Detta är en oerhört viktig del i vårt näringslivsbolags arbete.

Men, som sagt, en del kan vara nöjda med att det tar två timmar till en flygplats medan andra kan vara missnöjda med 20 minuter med Arlanda Express.

Anförande nr 35

N i k e Ö r b r i n k (KD): Nu var ju flyget bara en del. I den här rankningen tittar man också på en massa andra parametrar. Jag tycker ändå att flyget är ganska intressant. Jag tycker att det är ganska anmärkningsvärt – vi var lite inne på detta under budgetfullmäktige – att Stockholm är så otillgängligt jämfört med andra europeiska huvudstäder, i synnerhet när det handlar om affärsresor. Jag tror att de i den här artikeln formulerade det som att från Arlanda åker man på semester, men inte på affärsresor – eller något sådant. Jag tror att det är ett ganska stort problem att det är enklare att ta sig till Kastrup och Köpenhamn eller till Oslo, till exempel, än att ta sig till Stockholm.

Just av den anledningen är jag också kritisk till att det här styret valde att lämna Connect Sweden, som bland annat arbetade med att förbättra flygförbindelserna till Stockholm. Kan ni tänka er att återansluta er till Connect Sweden, om jag börjar där?

Anförande nr 36

Borgarrådet W a n n g å r d (S): Ordförande och fullmäktige! En gång för alla: Man måste faktiskt titta på vad den här näringslivsrankningen handlar om. Det handlar om en uppskattning, som jag var inne på i mitt tidigare inlägg. Det är en uppskattning där en del är nöjda med två timmar till flygplatsen medan en del är missnöjda med 20 minuter. Det måste man ha som förförståelse när man läser den här typen av rankning. I denna rankning har Stockholm, jämfört med Stockholm, blivit bättre.

När det handlar om hur man arbetar med flyget och utvecklingen för flyget ser jag gärna en omställning av flygets bränsle så att fossilt flygbränsle inte används i samma utsträckning som i dag.

Jag har själv deltagit i Connect Sweden tidigare, och jag kan inte påstå att det var ett arbete som löste många knutar. I stället löser vi saker när vi fokuserar på en flygplats i Stockholm i stället för två.

Anförande nr 37

N i k e Ö r b r i n k (KD): Näringslivsfrågan handlar om mer än bara flyget. Jag tänker att jag ska använda mitt sista inlägg åt att bredda detta lite. EIU, en systerorganisation till The Economist, har en ny rankning över världens mest levnadsvänliga städer. Köpenhamn landade på andra plats medan Stockholm placerades på 43:e plats och har fallit 22 platser.

Varför nämner jag detta? Jo, jag tror att det är viktigt att Stockholm är en attraktiv stad att leva och bo i, om företag ska kunna locka hit viktig kompetens och vilja etablera sig i Stockholm i stället för i Köpenhamn, till exempel. Det handlar om kriminalitet, tillgång på bostäder och tillgänglighet. Vi har ett läge där det är svårt att få bostad, och vi har en skenande kriminalitet och dessutom ett styre som i princip gör det omöjligt att bedriva näringsverksamhet i en större del av City, i alla fall om man är beroende av bilen för detta. Vad tycker du själv att detta sänder för signaler till resten av världen om Stockholms bemötande gentemot ett framtida näringsliv?

Anförande nr 38

Borgarrådet W a n n g å r d (S): Ordförande och fullmäktige! Det är inte sant att Stockholms näringsliv går på knäna. Det är tufft inom vissa branscher; det är vi väl

medvetna om. Vi gör allt för att hjälpa till och säkerställa att näringslivet ska gå bra i Stockholm. Det är en oerhört viktig motor för att säkerställa kompetens och tillväxt. Utbildning är en viktig del. Internationella talanger är en viktig del, och det är väldigt många internationella talanger som vill bo och etablera sig i Stockholm. Sida 55 (116)

Sedan finns det en del branscher som har det tuffare än andra. I exempelvis it-branschen är det tvärtom. De skriker efter personal därför att de vill anställa. Man måste alltså se till näringslivet i sin helhet.

Fråga nr 6. Hur ska stockholmarna ta sig fram?

Anförande nr 39

Borgarrådet F j e l l n e r (M): I valrörelsen lovade ni socialdemokrater och miljöpartister satsningar på kollektivtrafiken i Stockholm. Den skulle inte bara byggas ut; den skulle också bli billigare. Ni vann valet i Region Stockholm, men verkligheten blev den motsatta. Pendeltågen präglas av kaos. Biljettpriset har höjts. Och nu kommer den massiva nedskärningen av busstrafiken, särskilt i Stockholms stad. Linjerna 50, 53, 54, 55, 56, 67, 61, 65, 66, 67, 69, 74, 76 och 77 förkortas och får färre avgångar. På samtliga stombusslinjer – 1, 2, 3, 4 och 6 – dras minst var femte buss in, särskilt i rusningstrafik, och linjerna 72 och 75 dras in helt.

Detta kommer att sabba stockholmarnas livspussel, och det är inte utan att man frågar sig hur stockholmarna ska ta sig fram i er stad, när ni både bekämpar bilen och skär ned på kollektivtrafiken. Hur har ni socialdemokrater här i Stadshuset agerat för att hindra era partivänner i regionen från att sabba kollektivtrafiken och stockholmarnas livspussel?

Anförande nr 40

Borgarrådet W a n n g å r d (S): Vad härligt med en regionpolitisk debatt! Det visste jag inte att vi fick ha här i Stockholm, men det får vi. Jag kör i alla fall på, för när vi vann valet i regionen i Stockholm efter årtal av borgerligt styre ärvde vi ett förlustbolag – eller inte ens ett förlustbolag, utan det var konkursmässigt utan dess like. Att få regionens budget att gå ihop är verkligen en bedrift, och jag är imponerad över mina partikamrater i regionhuset som gör detta. Man lägger en underskottsbudget; det är otroligt tuffa ekonomiska tider. Men ni hade ju ingen hejd på kalaset när ni styrde i regionen. Så när det gäller din frågeställning, Christofer Fjellner, måste du också stå till svars för hur det kunde bli så här.

Man kan också se att vi med en borgerlig regering missar 3 miljarder till kollektivtrafiken i Stockholm de närmaste tre åren. Ni har dragit in alla former av ekonomisk ersättning för att säkerställa kollektivtrafiken i Stockholm.

Vi ärver alltså förlustbolaget, men vi gör allt vi kan för att säkerställa att regionen ska klara sjukvården och kollektivtrafiken. Jag är djupt imponerad av Aida och hennes gäng i regionhuset. Men Christofer, vad gör ni i den moderata regeringen för att säkerställa kollektivtrafiken för stockholmarna? Det saknas 3 miljarder kronor. Kan ni på något sätt erkänna att vi behöver mer statsbidrag till kollektivtrafiken i Stockholm?

Borgarrådet F j e l l n e r (M): Med tanke på att Karin Wanngård för tillbaka detta till en statsbudgetdebatt, som hon hemskt gärna har och där svaret på alla frågor är statsbidrag, kanske det är på sin plats att fråga vad det här styret gör för att förhindra att regionen sabbar kollektivtrafiken i Stockholm för stockholmarna.

Det som egentligen stör mig mest med detta är att ni som styr här i Stadshuset just nu när detta sker tiger still och låter era partivänner slakta kollektivtrafiken utan att egentligen protestera. Vi begärde så sent som förra veckan att vi när det gäller denna politiskt beslutade och motiverade nedskärning skulle ge ett politiskt svar från Stockholms stadshus – inte bara låta en tjänstemannaskrivelse vara vårt svar på nedskärningarna utan tillsammans här i Stadshuset ge uttryck för stockholmarnas oro över vad socialdemokrater och miljöpartister gör med kollektivtrafiken i Stockholm. Detta har vi ännu inte fått. Ni verkar vilja låta detta passera obemärkt förbi, och det bekymrar mig och stockholmarna.

Anförande nr 42

Borgarrådet W a n n g å r d (S): När det handlar om Stockholms kollektivtrafik byggde ju Stockholms kommun tunnelbanan. Sedan sålde vi den för 1 krona när man införde storlandstingen på 70-talet. Detta var bara ett år efter att jag föddes, men hade jag varit med då hade jag kanske inte riktigt, om jag i min kristallkula hade sett vad framtiden skulle utvisa, sålt Stockholms tunnelbana. Det hade nog varit lite klokare att ha kvar den i kommunal ägo.

Men vi ska inte sticka under stol med att när det handlar om kollektivtrafiken handlar det just nu om prioriteringar. I detta förlustbolag måste man prioritera. Och då prioriterar man bort busslinjer där det finns alternativa färdvägar för att bibehålla dem för dem som bor långt från Stockholms innerstad och Östermalm.

Anförande nr 43

Borgarrådet F j e l l n e r (M): Jag är genuint orolig över utvecklingen, för jag tror att ni håller på att skapa en negativ spiral. Nedskärningarna i sig gör att färre litar på kollektivtrafiken och fler överger den, vilket kommer att leda till ytterligare nedskärningar och ännu sämre kollektivtrafik.

Problemet med den, som du korrekt påpekade, underskottsbudget som man nu lägger fram i regionen, till skillnad från de överskottsbudgetar som det förra styret levererade år efter år, är att man dessutom inte prioriterar just kollektivtrafiken utan sätter igång den här negativa spiralen, som jag tror kommer att drabba inte bara stockholmarnas livspussel utan även jobb, tillväxt och våra klimatambitioner. Då tycker jag att det är ett problem om ni bara pratar om att vi inte borde ha sålt tunnelbanan, i stället för att vi alla i denna sal står upp tillsammans och med en röst säger att detta inte duger, för det sabbar stockholmarnas liv och vardag.

Jag tror att Stockholms stads invånare är betjänta av ett styre i Stadshuset som står upp för stockholmarnas intresse, och det är inte nedskärningar på bussarna.

Borgarrådet W a n n g å r d (S): Ordförande och fullmäktige! Jag är inte nöjd med att regionen måste minska busstrafiken. Jag är inte nöjd med att man får sämre turtäthet för pendeltågen eller tunnelbanan. Det är klart att jag inte är nöjd med detta, men för att säkerställa regionens budget och att man över tid har råd med den utbyggnad av kollektivtrafiken som vi står här och diskuterar – att bygga mer tunnelbana – samt att fler stockholmare väljer kollektivtrafiken måste man säkerställa en budget i balans. Där är man inte i dag i regionen, och det har jag full förståelse för; man ärvde ett förlustbolag. Ni levde på lånade pengar. Därtill hade ni en socialdemokratisk regering som skickade ut miljarder i statsstöd till regionen i Stockholm. Det gör inte den borgerliga regeringen.

Fråga nr 7. Hantering av gåspopulationen i Stockholms stad

Anförande nr 45

L i l i a n e Å k e r l u n d (SD): Kanadagåsen är ett problem som vi har haft ganska länge i vårt land – dess avföring innehåller en massa bakterier, och den lämnar ifrån sig den var fjärde minut. Det är alltså ganska stora mängder vi pratar om. När det hamnar på gräsmattor och badstränder blir badvattnet naturligtvis otjänligt, och därmed utgår en inrådan om att undvika att bada. Äldre, barn och handikappade riskerar att i värsta fall bli allvarligt sjuka. Vad gör man åt detta problem?

Anförande nr 46

Borgarrådet W a n n g å r d (S): Ordförande och fullmäktige! Tack så mycket för frågan! Detta är såklart ett problem sommartid på våra badstränder. Staden har under flera år arbetat aktivt för att hitta nya metoder för att bemöta det här. Jag fick själv möjlighet att se hur man i somras på tre badstränder använde drönare med speciella tekniska lösningar för att valla iväg kanadagåsen från våra badstränder. Problemet med detta är lite grann att de tar vägen någon annanstans – i detta fall till Ekerö kommun, och det kan ju lösa vissa kortsiktiga problem.

Jag ska inte skämta bort frågan, för den är väldigt stor. Det är klart att vi på något sätt måste säkerställa att badvattnet är tjänligt och att ingen blir sjuk av otjänligt badvatten. När vi ser att vi har detta problem är det såklart viktigt med våra vattenprover och att vi väldigt tydligt informerar. Vi informerar naturligtvis om att det är otjänligt, men vi måste också informera om varför så att man inte går ned och badar ändå eller att man, om man nu skulle hoppa i plurret, tar en rejäl dusch efteråt. Detta är väldigt viktigt.

Det vi gjorde i somras gällde Sättrabadet, Maltesholmsbadet och Långholmens strandbad. Detta projekt ska naturligtvis utvärderas, samtidigt som man tar ställning till vart man ska valla gåsen. Vart ska den ta vägen? Jag hoppas på ett positivt resultat av utvärderingen.

Anförande nr 47

L i l i a n e Å k e r l u n d (SD): Jag hoppas verkligen också att man kan göra något åt det här problemet, för det kan i värsta fall leda till allvarliga sjukdomar som man får leva med resten av livet om man får en kallsup i det här bakterievattnet. Det är alltså en jätteviktig fråga.

Man lägger 1 miljon kronor på att städa undan bajset på badstränderna. Det är lite synd att man ska behöva lägga så mycket pengar på att städa undan bajs. Man kanske kan göra det på ett annat sätt. Jag hoppas verkligen att detta att man använder drönare och så vidare ska fungera fullt ut så att det blir resultat. Sida 58 (116)

Anförande nr 48

Borgarrådet W a n n g å r d (S): Den nya tekniken består av ett ljudsystem som gör att man kan valla kanadagåsen medan exempelvis gräsänder kan vara kvar. Det är ett väldigt avancerat tekniskt system. Det är ett startup-bolag som har kommit på detta och har patent på det. Det är klart att vi ska utvärdera den satsning vi gjorde, i kombination med att också vara lyhörda för nya innovativa idéer om hur man kan få bukt med problemet. Detta är ett arbete som fortsätter. Just nu arbetas det för fullt för att en lösning förhoppningsvis ska ha hittats till sommaren.

Anförande nr 49

L i l i a n e Å k e r l u n d (SD): Då är min fråga: Hur mycket pengar ska man lägga för att kunna göra något åt detta problem?

Anförande nr 50

Borgarrådet W a n n g å r d (S): Projektet i somras kostade 300 000, men det ska man värdera utifrån att det är en ny teknik, en ny innovation, som måste testas och utvärderas. Det är klart att det blir billigare per gås när man skalar upp. Men frånsatt detta kan jag inte svara på exakt vad budgettaget är när det gäller att få bort gåsen. Det finns precis som du säger ett värde i att valla bort gåsen så att ingen blir sjuk. Då blir det kostnader på ett annat konto i sjukvården och ett personligt lidande, och det vill vi absolut inte se. Detta är alltså en problematik som vi har och som vi arbetar med.

Jag vill också bara tydliggöra att denna fråga sorterar under trafikroteln, om du vill ha mer detaljer i frågan.

Anförande nr 51

R o b e r t M j ö r n b e r g (V): Vänsterpartiet vill anmäla att Torun Boucher har av sagt sig uppdraget i Stockholms Stadsteater AB. Vi vill även anmäla att Maria Hannäs blir ny ledamot och Ida Bengtzon blir vår suppleant.

Anförande nr 52

Borgarrådet B j u g g r e n (S): I vår region har ungdomar möjlighet att fritt välja gymnasieskola i hela länet. Detta är en frihet som väldigt många ungdomar väljer att utnyttja. Inte minst söker sig många till våra kommunala gymnasieskolor, och det med rätta. De har gott rykte, hög andel behöriga lärare, skolbibliotek och elevhälsa, och de uppvisar goda resultat. Detta gör också att mer än var tredje elev i våra gymnasieskolor kommer från andra kommuner runt om i vårt län.

Det är klart att vi är stolta över att så många söker till våra gymnasieskolor. Samtidigt innebär detta ett stort ansvar att se till att vi har gymnasieutbildningar som våra Stockholms elever har chans att komma in på och som fler också ska få plats på. Detta kräver att vi hjälps åt att betala vad det kostar att ha stora gymnasieskolor mitt i Stockholms innerstad.

Alla som engagerar sig i skolfrågor i denna församling vet att det i den här gymnasierregionen har varit tröga förhandlingar för att få täckning för de kostnader som gymnasieskolan kräver. Inte minst många moderatstyrda kommuner runt om i vår region håller hela tiden tillbaka och kräver lägre uppräkningsprogram av gymnasiepengen. Detta innebär att vi under tio års tid vid ett enda tillfälle har haft en uppräkningsprogram av gymnasiepengen som motsvarar kostnadsutvecklingen. Det har alltså handlat om eviga effektiviseringar i våra gymnasieskolor.

Denna utveckling har nått något slags brytpunkt. Detta – att gymnasieuppräkningsprogram inte motsvarar kostnadsökningen – var också ett av huvudfokuserna på den demonstration som lärarna hade utanför vårt budgetfullmäktige, trots att vi efter hårda förhandlingar inför nästa år räknar upp gymnasiepengen med 3,4 procent. Det gör att vi precis klarar den beräknade kostnadsutvecklingen för i år här i vår kommun. Detta sker utifrån ett tufft startläge. Vi vet alla hur årets budget sett ut och hur tufft det har varit ute i våra gymnasieskolor.

Detta gör att vi behöver se över hur den här modellen ser ut. Vi har krävt och fått igenom att det ska göras en utredning kring gymnasiepengen och kompensation för högre hyror och lokalkostnader. Vi har också från majoritetens sida i den rödgröna budgeten för i år gett vår utbildningsförvaltning ett sådant specifikt uppdrag, för att helt enkelt ha en tydlig skuggning av det projekt som drivs i Storstockholm.

Vi är nämligen inte nöjda. Vi vill ha en gymnasieskola i Stockholm som kan satsa på att bli ännu bättre och som kan ge alla elever det stöd de behöver. Detta klarar man inte med ständiga effektiviseringar, utan vi måste också vissa år kunna göra nysatsningar. Vi accepterar och lever med den överenskommelse vi har gjort, men vi ser fram emot att få bättre och vassare verktyg på plats inför kommande förhandlingar.

Anförande nr 53

I s a b e l S m e d b e r g - P a l m q v i s t (L): Herr ordförande! Tack, Emilia, för att du driver denna viktiga fråga! Det här är en fråga som jag också har kämpat med, och jag tycker att du är inne på helt rätt linje.

Men det handlar inte bara om pengar utan också om ganska mycket annat. Hur ser du på möjligheterna att få bättre yrkesutbildningar spridda över hela staden? Hur får vi fler kommuner att ta ansvar för dessa frågor och också driva egna gymnasier så att det inte bara är vi i Stockholms stad som har gymnasieskolor? Hur arbetar du med att trycka på de andra kommunerna också?

Sida 61 (116)

Anförande nr 54

Borgarrådet B j u g g r e n (S): Detta ärende handlar om prislistan, men i den överenskommelse vi har gjort i Storstockholm är det fler delar som ska utredas – både utbudet generellt, det vill säga både teoretiska utbildningar och yrkesutbildningar, och yrkesutbildningarna specifikt. Vi behöver ha yrkesutbildningarna i vår region, och då behöver vi på samma sätt hitta solidariska sätt att finansiera dem, även de som har lägre söktryck.

Nu har vi dessutom en dimensioneringslagstiftning på plats som säger att vi i större utsträckning ska tillhandahålla utbildning med hänsyn till arbetsmarknadens behov, något som vi tyvärr vet att vi inte kommer att klara förrän även friskolorna tvingas in i den gemensamma planeringen. Vi ser i dag att de inte omfattas av det tvång som gäller för kommuner. Detta hämmar denna utveckling, som skulle vara väldigt positiv både för yrkesutbildningen och för våra ungdomars framtida arbetsmarknadsmöjligheter.

Det finns alltså mycket mer att göra. Det finns fler delar i den utredning som Storstockholm jobbar med nu, så vi får återkomma kring detaljerna.

§ 17 Detaljplan för fastigheten Yxan 4 (Norra Högalid) i stadsdelen Södermalm (250 bostäder, vårdboende och centrum) Dp 2016-14530

Anförande nr 55

Borgarrådet V a l e s k o g (S): Ordförande och fullmäktige! Detta planområde i norra Högalid på Södermalm är ganska stort, ungefär två och en halv hektar, och avgränsas av Heleneborgsgatan i norr, Varvsgatan i väster och Högalidsgatan i söder. Planen ligger i linje med översiktsplanen och möjliggör för 250 bostäder och ett stort antal vårdboenden och seniorbostäder. Detta kommer att bli ett bra tillskott med tanke på den ökade efterfrågan på vårdboenden och seniorbostäder på Södermalm. Jag ska förtydliga att seniorbostäderna inte är uttryckligen reglerade som sådana i exploateringsavtalet. Men det är fortsatt aktörens intention att bygga just seniorbostäder på platsen.

Planförslaget kommer också att möjliggöra fler lokaler med entréer mot Högalidsgatan, Heleneborgsgatan och Varvsgatan, vilket också ökar kvaliteten i stadsmiljön. Man tar i förslaget god hänsyn till terrängen genom att ansluta väl till murar, trappor och kringliggande gators olika nivåer. Den nya bebyggelsen kommer också att anpassas väl till intilliggande bebyggelse med sina entréer och lokaler.

Området kommer med detta förslag tydligare och bättre att upplevas som en del i stenstaden. Både skala och arkitektur kommer att samspela på ett utmärkt sätt med omgivande bebyggelse och naturstensmurar i området. Exempelvis kommer fasadmaterialet att variera mellan tegel och puts, och nyanserna kommer att återspegla intilliggande område. Sockelvåningarna kommer att utformas med natursten och blir på så vis en tydlig anspelning på tidigare mur. Med planförslaget sparas cirka 90 meter naturstensmur längs Heleneborgsgatan och cirka 150 meter längs Högalidsgatan, vilket gör att områdets kulturhistoria blir tydligt avläsbar.

När det gäller ekonomin är projektutgiften 78,1 miljoner kronor och inkomsten 80,2 miljoner kronor. Det är alltså ett överskott i projektet, om än ganska litet.

Slutligen vill jag säga att det är kul att vi äntligen kan ta ett beslut om denna plan och att detta spännande och viktiga projekt kan genomföras. Med detta vill jag yrka bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 56

G a b r i e l K r o o n (SD): Många skulle nog säga att Södermalm är färdigbyggt, inte minst detta område på Södermalm, som är en kulturhistorisk pärla med den stenmur som byggdes av Långholmens fångar och den vackra grönska som präglar platsen. När området nu bebyggs kommer denna grönska och denna mur att försvinna helt och hållet.

Det har funnits stora lokala protester i denna fråga. Vi har kunnat läsa i handlingarna att nästan 450 namnunderskrifter har kommit in, i stort sett samtliga från närboende.

Jag tycker att det är beklagligt att man inte har lyssnat mer på de närboende och bevarat mer av området. Sida 63 (116)

Från Jan Valeskog hörde vi att området blir bättre med den här byggnationen. Men på vilket sätt, och för vem? Något som är säkert är att det inte blir bättre för dem som bor där i dag, och det är beklagligt. Därför kommer Sverigedemokraterna att yrka avslag på denna detaljplan eftersom vi menar att det inte ska byggas någonting på denna plats – den ska bevaras. Vi kommer därför att yrka på vår reservation i kommunstyrelsen.

Anförande nr 57

A n d e r s G ö r a n s s o n (S): Fru ordförande! Jag vill instämma i mycket av det som Jan Valeskog sa tidigare – detta är en bra stadsutveckling. För vem blir det bättre? Jo, för Södermalms och Stockholms äldre. Tittar man på prognosen för behov av vård- och omsorgsboenden ser man att den för Södermalm 2022 är 745 stycken, och för 2040 är siffran 1 240. Det är en ökning med nästan 500, under förutsättning att vi får en positiv utveckling och att människor blir friskare, kan leva hemma längre och så vidare.

Politiken har att hantera ett antal särintressen och väga ihop allmänintresset. Den fråga man kan ställa är därför hur Sverigedemokraterna ser på Södermalms äldre. Var ska de bo? Ni har konsekvent sagt nej till alla byggprojekt på Söder – Blomsterfonden och så vidare. Var ska de bo någonstans? Uppenbarligen inte på Södermalm. Det är ett väldigt tydligt och bra besked.

Det här är en bra aktör. Det är ett fint område, som faktiskt blir bättre med detta boende. Dessutom får vi nödvändiga och mycket viktiga vård- och omsorgsplatser och seniorbostäder. Med detta yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 58

G a b r i e l K r o o n (SD): Med din argumentation får vi väl bygga sönder Södermalm så att dessa människor har någonstans att bo, Anders Göransson, och det ser vi att ni håller på att göra. Ni bygger fyrtiovåningshus på flera ställen, och ni förtätar vartenda grönområde som finns på Södermalm. Jag tycker att detta är en beklaglig utveckling.

Självklart måste vi se till att bygga bort bristen på seniorbostäder. Men vi får inte förstöra de stadsområden som vi har i dag, där människor bor och trivs. Vi måste ställa intressen mot varandra, och här sitter vi och Sverigedemokraterna på den sida som vill bevara och utveckla försiktigt. Vi anser att Södermalm i stort sett är färdigbyggt i mångt och mycket. Det tycker också de som bor på Södermalm allt som oftast, och det är väl därför det finns ett stort missnöje med de flesta av era projekt just på Södermalm.

Anförande nr 59

A n d e r s G ö r a n s s o n (S): Söderborna har fått klara besked – det är sant att vi har varit oerhört tydliga med att vi vill bygga. Det var också så att inget parti gick framåt så mycket som vi gjorde i senaste valet. Söderborna visste alltså vad de valde.

Jag frågade Gabriel Kroon var de äldre ska bo någonstans. Vi kan konstatera att de i Sverigedemokraternas Stockholm i alla fall inte ska bo på Södermalm.

N i k e Ö r b r i n k (KD): Det skriande behovet av något så grundläggande som hem för äldre i framtiden har nog inte undgått någon. Att gruppen människor över 80 fördubblas är otroligt, men det ställer också tuffa krav på oss. Vi måste bygga en stad, kvarter och hem åt denna grupp så som de har byggt stad, kvarter och hem åt oss.

Därför är det roligt att i dag kunna besluta om dessa 250 nya bostäder, varav 120 seniorbostäder och 70 vårdbostäder, och särskilt roligt är kanske att vi lyckas få till dessa i innerstaden, där vi vet att det kommer att vara begränsat med plats i framtiden. Jag tycker också att det är fint när det privata, i detta fall Stiftelsen Borgerskapet, och staden kan gå hand i hand för stockholmarnas och de äldres bästa. Bifall till förslaget till beslut!

Anförande nr 61

B j ö r n L j u n g (L): Fru ordförande, fullmäktige och åhörare! Detta är ett fullständigt fantastiskt ärende. Ni kanske kommer ihåg att jag då och då brukar säga: Använd kapitalet i välfärdens tjänst! Det är precis vad detta är. Här har vi en privat stiftelse som vill att vi ska bygga äldreboenden och vård- och omsorgsboende på dess gamla mark. Historiskt har Borgerskapet ägt stora delar av denna del av västra Södermalm.

Det man nu gör är att bidra till att förbättra det kulturhistoriska området runt det vi kallar kvarteret Yxan eller Borgerskapets Enkehus, som vi ser tvärs över vattnet härifrån Stadshuset. På vilket sätt då? Jo, de utjänta lägenheterna i 60-talsbebyggelsen längs Varvsgatan föreslås rivas. Det är bostäder av den gamla sorten, ni vet, med trånga hygienutrymmen, dålig ventilation och usla personalutrymmen. Här kommer att byggas ett antal äldreboenden i stenstadens struktur, så som det ser ut längs Varvsgatan på andra sidan, det vill säga den västliga delen av Varvsgatan i området. Muren som kringgärdar Borgerskapets Enkehus är dessutom väldigt viktig historiskt sett, och stora delar av den kommer att behållas.

Liberalerna sluter sig därför till att detta är ett ärende som för det första är bra för de äldre. Vi får fler vård- och omsorgsboenden och fler äldreboenden. Det är bra för Södermalm att vi får ytterligare bostäder i detta område, och det är dessutom bra för den kulturhistoriska miljön.

Är Södermalm färdigbyggt? Det kan det ju inte vara. Sverigedemokraterna föreslår till exempel att man ska bygga igen Katarinavägen och Eriksdalslunden på Ringvägen. Detta är fullständigt vanvettiga förslag. Om Sverigedemokraterna tycker att Södermalm är färdigbyggt har ni väl ljugit tidigare i era motioner.

Bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 62

S v a n t e L i n u s s o n (C): Ordförande, fullmäktige och eventuella lyssnare där hemma! Vi i Centerpartiet välkomnar denna byggnation, med det här tillskottet av vård- och seniorbostäder i ett attraktivt område på Södermalm. Detta sker genom ett samarbete med privata aktörer, som vi har hört många berätta. Det är en väldigt bra och seriös aktör, och detta blir en mycket stor förbättring och ett tillskott till Södermalm.

Vi menar dock att man missar möjligheten att öka attraktiviteten ännu mer i planområdets östra spets. Vi vill att man här ska bygga en piazza som anläggs där Högalidsgatan och Heleneborgsgatan möts – en plats där man kan ha uteserveringar och liv för att stärka trivseln i området. Platsen fungerar i dag bara som genomfartsgata för buss 66 och är stängd för allmän trafik.

Ett levande Stockholm skapas med en stadsbyggnadspolitik som tar vara på varje kvarters unika potential. Här finns en möjlighet att levandegöra en sömnig del av Södermalm. Detta kan närmast beskrivas som en port in till Skinnarviksbergets parkområde. Jag kan se framför mig hur både gammal och ung gärna skulle sitta på den tilltänkta piazzan, blicka ut över Riddarfjärden med en Aperol spritz i handen och njuta av sommaren. Detta skulle bli ännu en kvalitetshöjning för de seniorer som flyttar in i dessa seniorbostäder.

Nu ska man i stället skapa mycket mer trafik i den här vinkeln genom att släppa igenom dubbelriktad genomfartstrafik, vilket i stället kommer att försämra kvaliteten på området. Detta tycker vi är väldigt synd, och därför vill jag yrka bifall till Centerpartiets förslag till beslut i kommunstyrelsen, som innebär att vi bara delvis tillstyrker detta förslag.

Anförande nr 63

C e c i l i a O b e r m ü l l e r (MP): Ordförande, fullmäktige, åhörare! Ärendet Yxan 4 har hållit på länge. Vi i Miljöpartiet var tveksamma när projektet startade. Men stadsbyggnadsnämnden har gjort tydliga medskick, och projektet har utvecklats och blivit bättre och bättre. Nu får man konstatera att det är riktigt fint. Man har också lyssnat till synpunkter kring det hela och bearbetat höjden på husen.

Jag förstår naturligtvis att grannarna är oroliga för byggskedet och att det blir besvärligt, men som sagt, det här blir ett gott tillskott på nya bostäder, varav 120 seniorbostäder och 70 vård- och omsorgsbostäder. Man tar lite grann av den lilla grönytan som finns i den östra ändan men tillför som sagt bra bostäder i ett väldigt centralt läge.

Projektet har verkligen utvecklats till någonting väldigt vackert. Stora delar av naturstensmurarna bevaras, och man kan också på det här sättet bättre bevara och utnyttja den centrala byggnaden som ju är värd att bevara. Det hade man knappt haft råd med om man inte hade fått utveckla området på det här sättet.

Jag tycker att Stiftelsen Borgerskaps Enkehus och Gubbus har gjort ett väldigt gott arbete, och Miljöpartiet säger med glädje ja till denna detaljplan.

Anförande nr 64

J o h a n N i l s s o n (M): Ordförande och fullmäktige! Det låter som att det råder relativt stor enighet i salen om det här projektet, och jag vill från Moderaternas sida stämna in i de positiva orden om att det här är ett välkommet beslut.

Stockholm behöver attraktiva seniorbostäder, och som vi har hört kommer projektet att tillföra 250 sådana boenden, som enligt byggaktören ska tillföra och bygga ett av Sveriges absolut bästa vård- och omsorgsboenden.

Jag tycker det är jättebra idé att bygga både seniorlägenheter och ett vård- och omsorgsboende, där man ska kunna bo resten av livet, från det att man först flyttar in i seniorboendet och därefter på vård- och omsorgsboendet vartefter behoven ökar. Här kommer att kunna skapas mötesplatser, gröna trädgårdar, gym och gemensamma takterrasser med fantastisk utsikt över Riddarfjärden.

Det är precis den här typen av högkvalitativa boenden som vi behöver i Stockholm, och vi behöver skapa tusentals sådana runt om i staden. Det är både en stadsbyggnadsfråga och en äldreomsorgsfråga för att kunna möta en alltmer åldrande befolkning så fler sådana här projekt som är vackra, efterfrågade och kvalitativa!

Precis som Svante Linusson nämnde nyss tycker vi moderater att det är viktigt att tillvarata potentialen i den östra delen, i hörnet där Heleneborgsgatan och Högalidsgatan möts. Det är en plats med stor utvecklingspotential, även där med fantastiskt fin utsikt över Riddarfjärden. Vi har också hört andra säga att den värdefulla och 240 meter långa stenvallen kommer att kunna bevaras. Det är vi också glada över.

Sammantaget vill jag säga att fast detta är en plats med många kulturella värden som exploateras tycker vi sammanvägt att många värden kan bevaras. Vi är mycket glada för tillskapandet av dessa seniorbostäder. Därför vill jag yrka bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 65

M a r i a M u s t o n e n (V): Ordförande, fullmäktige! Det rödgröna Stockholm ska vara en bra stad att åldras i. Därför välkomnar även Vänsterpartiet denna detaljplan som ger ett välbehövligt tillskott av bostäder till seniorer samt ett vård- och omsorgsboende.

Frågan om piazzan är utredd inom processen och har också behandlats som en separat motion. Det gick inte att anlägga en piazza, så vi kanske kan glömma den frågan.

Till Sverigedemokraterna vill jag säga: Vi har tre detaljplaner för antagande här i kväll. SD säger nej till alla dessa tre planer. Min fråga till er är: Var ska de äldre bo? Det är väldigt stor brist på seniorbostäder i Stockholm och på Södermalm. Om ni säger nej till varenda plan som vi tar här, var ska stockholmarna, äldre och andra, bo?

Anförande nr 66

G a b r i e l K r o o n (SD): Jag tycker att det är en lite oseriös argumentation, om jag får säga så. För det första är två av de tre planerna utanför Södermalm, så det har ingenting med Södermalm att göra till att börja med.

För det andra har vi ju många byggprojekt i Stockholms stad. Vi säger inte nej till planerna rakt av, utan vi vill framför allt förändra planerna. Oftast vill vi ha återremiss och därefter säger vi avslag om vår återremiss faller, för våra åsikter blir inte hörda tidigt i processen.

När vi utvecklar Stockholm tycker jag att det är viktigt att utveckla staden försiktigt och bevarandevärt. Samtidigt har vi en demografisk utveckling som gör att vi självklart ska se till att fylla behovet av seniorbostäder. Men då måste vi också väga den bostaden mot kanske en hyresrätt eller mot andra bostadsformer, som ofta verkar prioriteras av

den här majoriteten. Jag tycker att det finns möjligheter till fler seniorboenden, men de måste inte byggas i bevarandevärda grönområden mitt på Södermalm. Sida 67 (116)

Anförande nr 67

M a r i a M u s t o n e n (V): Jag har ingen statistik, men borgarrådet Valeskog brukar säga att Sverigedemokraterna inte vill ha 60–70 procent av alla detaljplaner som vi antar i den här staden, eller säger nej till 60–70 procent i planprocessens olika faser. Det är oseriöst.

Gabriel Kroon svarade inte på min fråga om var stockholmarna och våra äldre ska bo.

§ 18 Detaljplan för Västra Hagsätra, fastigheterna Höstsådden 1 m.fl. i stadsdelen Hagsätra (ca 470 bostäder, förskola, kyrka och centrumverksamheter), Dp 2018-06778, Fokus Hagsätra-Rågsved

Anförande nr 68

Borgarrådet V a l e s k o g (S): Ordförande, fullmäktige! Det här fina planförslaget i västra Hagsätra innehåller 470 bostäder, centrumverksamheter, en friliggande förskola med sju avdelningar, en fantastiskt fin kyrka, mobilitetshus och två nätstationer. Nya lokaler för centrumverksamhet möjliggör nu också fler samlingslokaler, vilket är starkt efterfrågat lokalt. Även bebyggelse för mark för tunnelbana, allmän plats för gata, park och natur regleras i planen. Det är glädjande att vi på ett bra sätt kan inordna tilläggen i den befintliga bebyggelsens skala och placering i landskapet.

Undantaget blir en högre byggnad som ska markera den centrala och attraktiva målpunkt som Hagsätra centrum nu kan bli. Att lyfta fram fler lokala centrum med högre märkesbyggnader som vi gör här är också någonting som vi tidigare lyft fram här i fullmäktige, bland annat i byggnadsordningen som antogs av en stor majoritet i fullmäktige.

Det är som sagt väldigt viktigt att kyrkan byggs, och då är det lite trist att konstatera att det finns ett parti här som vill försena kyrkobygget, i det här fallet. Det är samma parti, det vill säga Sverigedemokraterna, som till och med vill riva kyrkor i form av moskéer; det har ju deras partiledare sagt.

Centrala Hagsätra kommer med det här förslaget att bli en mer levande och trygg stadsmiljö, vilket ligger helt i linje med översiktsplanens ambitioner om en växande och socialt sammanhållen stad. Vi stärker stadslivet med mer publik verksamhet, ökad orienterbarhet och trygghet. Detta kommer att bli ett viktigt bidrag för den nödvändiga bostadsförsörjningen för Stockholm.

När det gäller kostnaderna kommer utgifterna att ligga på drygt 175 miljoner kronor och inkomsterna på omkring 73 miljoner kronor, som framgår av ärendet från exploateringsnämnden.

Med detta vill jag yrka bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 69

H a s s a n J a m a (V): Ordförande! Som ordförande i Enskede-Årsta-Vantör vill jag säga att det är mycket glädjande att det här genomförandebeslutet nu tas för västra Hagsätra.

Arbetet med Fokus Hagsätra påbörjades hösten 2016 av den då sittande rödgröna majoriteten. Projektet är viktigt för utvecklingen av Hagsätra centrum, park och torg. Även den kyrkobyggnaden för den etiopiska ortodoxa kyrkan är väldigt välkommen.

Mycket har sagts av borgarrådet, så jag instämmer i det och säger inte mer. Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

G a b r i e l K r o o n (SD): Sverigedemokraterna är i grund och botten positiva till en förtätning av det här området. Inte minst är vi såklart positiva till kyrkan som ska byggas. Vi tycker att det är en viktig byggnad som behöver komma till så snabbt som möjligt.

Det vi däremot är negativa till är det föreslagna höghuset, och jag vänder mig väldigt starkt emot Jan Valeskogs påstående att bara vi bygger lite flera höghus så kommer vi att lösa segregations- och integrationsproblemen. Ja, är det någonting som våra förorter saknar så är det ju höghus! Där har vi lösningen! Där har vi socialdemokratisk politik som kommer att lösa integrationsproblemen!

Nej, hörni, det tycker inte jag, utan det Sverigedemokraterna säger är att vi ska återremittera det här förslaget, vilket innebär att det ska skickas tillbaka till kontoret så att man kan fila ned den här massiva höghusbyggnaden och ha en mer trivsam, lägre byggnad som skapar en nära kontakt med markytan. Det tycker vi är avgörande

Är det så att vår återremiss faller måste förslaget ses över i sin helhet, och då kommer vi att avslå förslaget. Men jag vill såklart understryka att det är av största vikt att byggnationerna blir av, särskilt att byggandet av kyrkan blir av. Det är dock beklagligt att processen har gått så långt och att vår kritik inte har tagits i beaktande i tidigare skede så att vi kunde undvika den här förseningen.

Anförande nr 71

Borgarrådet V a l e s k o g (S): Som tidigare har sagts säger Sverigedemokraterna nej till ett stort antal bostäder, i det här fallet 470. Räknar man ihop det säger ni ju nej till tiotusentals bostäder, vilket naturligtvis, om ni fick styra, skulle innebära sotdöden för Stockholm.

Det vore intressant att veta om ni ska fortsätta med linjen att säga nej till 60–70 procent av alla lägenheter om ni ska samarbeta med moderater och kristdemokrater. Tror du att Kristdemokraterna och Moderaterna kommer att backa från den linjen, precis som den borgerliga regeringen backar för Sverigedemokraternas alla krav? Eller kommer ni att backa?

Anförande nr 72

G a b r i e l K r o o n (SD): Läger de fram lika dåliga förslag som ditt styre lägger fram så kommer vi att säga nej till 100 procent av förslagen, det kan jag lova dig. Det behöver du inte oroa dig för.

Det jag däremot tycker är beklagligt är att er filosofi för hur man ska bygga bort segregationen och de ojämlikheter som finns är att bygga så mycket som möjligt. Det talar väl någonting om er bristande filosofi. Ni har inte lärt er någonting från migrationskrisen. Det blir inte bättre i ett utsatt område när man bygger höghus, när man förtätar, när man slussar dit ännu fler människor utan att ha en riktig, genomtänkt plan.

I stället måste vi utveckla våra områden varsamt. Vi måste bygga en arkitektur som består av ett fåtal våningar, skapa en nära kontakt med marken och skapa trivsamma

miljöer där människor vill bo och vistas. Det här löses inte genom ett tiovaningshus mitt i ett område som har potential att bli ännu mer utsatt. Sida 70 (116)

Jag tycker att ni måste tillbaka till ritbordet och tänka om kring hur man för en bra stadsbyggnadspolitik.

Anförande nr 73

M a r i a M u s t o n e n (V): Ordförande! Den här detaljplanen är ett lyft för Hagsätra, som är ett av våra fokusområden i stadsbyggandet. Det är ett område som behöver lite kärlek från oss i stadshuset.

Detaljplanen möjliggör bostäder, förskola och ett mobilitetshus som ett nytt sätt att tänka kring parkering och mobilitet som vi ser i fler och fler förtätningsplaner framöver. Det blir också en ny förskola och mer underlag för centrumverksamheter. Centrummarkören, som är en lite högre byggnad, jobbar vi också med i många andra områden än bara så kallade eftersatta områden. Det blir en ny plats för den etiopiska kyrkan som i dagsläget ligger i en lågpunkt där det samlas in vatten. Den behöver därför en ny plats, och det blir jättefint.

Sverigedemokraterna var inne på att vi bara bygger och bygger utan att tänka efter. Ni har faktiskt fel, för det här projektet har varit ett pilotprojekt för socialt värdeskapande analys, där man noggrant har tittat på behoven och noggrant tittat på vad byggaktörerna kan bidra med till tryggheten och de sociala värdena. Det här är inte bara kvantitet; den här planen är ett väldigt bra exempel på kvalitet i stadsbyggandet.

Bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut!

Anförande nr 74

B j ö r n L j u n g (L): Ordförande, fullmäktige, åhörare! Det här är ytterligare ett exempel på hur Stockholms kulturhistoria förstärks och byggs vidare. Kulturhistoria är inte endast de hus som byggdes före 1960. Det är ju så att centrumanläggningarna i Stockholms stad vid tunnelbanestationerna i väldigt hög utsträckning ofta har ett höghus. De här höghusen är till och med kända från litteraturen. Karaktären Martin Beck i Sjöwall Wahlöös romaner bor till exempel i höghuset i Bagarmossen.

Här får nu Hagsätra ett höghus av den briljanta arkitekten Rahel Belatchew. Hon hade ett tidigare förslag som jag tyvärr inte förstod och som jag tyckte såg konstigt ut men som hade varit ännu mer intressant. Nu får vi detta hus, och det blir alldeles utmärkt.

När vi talar om boendemiljöer, vem som flyttar in och så där, kommer vi att ha så höga hyror i all vår nyproduktion att de som flyttar in blir andra människor än de som bor i områdena i dag. Det låter ju jädrigt konstigt att jag står och säger någonting sådant, men det är precis...

(O r d f ö r a n d e n : Du får inte svära!)

Ja, förlåt, nej, det får jag inte. Jag skulle precis be om ursäkt för det.

Det låter ju väldigt konstigt att jag står och säger att jag ska göra skillnad på folk och folk. Men det är inte det jag menar. Integration innebär en blandning av människor till

någonting mer positivt än vad det har varit innan, och det är precis det här vi behöver i utvecklingen av Stockholm och våra förorter. Sida 71 (116)

Av det skälet är det här väldigt bra. Just det här riktigt höga huset är ritat av en av Sveriges bästa arkitekter, så jag känner mig helt lugn på punkten att det här kommer att bli ett väldigt bra projekt. Och om jag inte var en så in i baljan – det får man väl säga – inbiten Kungsholmsbo vore det här verkligen ett hus som jag skulle kunna tänka mig att flytta till!

Bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 75

C e c i l i a O b e r m ü l l e r (MP): Ordförande, fullmäktige – och åhörare! Vad roligt!

Västra Hagsätra är ett av våra fokusområden som vi har arbetat med länge. Det här är uppdelat i tolv delprojekt, eller delområden, och tillför nu 470 bostäder, en friliggande förskola, kyrka och centrumbebyggelse. Det här höghuset kan vi ju diskutera. Det första förslaget stack verkligen i ögonen. Det var speciellt, och jag tycker väl kanske att det här har landat lite bättre. Det blir ett smäckert och vackert höghus som passar väl in på den här platsen.

Vi får ett mobilitetshus, vilket är modernt och bra tänkt – heja! Vi får en friliggande förskola med sju avdelningar och som sagt en fin kyrkobyggnad.

Tack och lov är det inte mycket naturmark som tas i anspråk, utan värdefull naturmark lämnas obebyggd. Miljöpartiet ställer sig härmed bakom kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 76

S v a n t e L i n u s s o n (C): Ordförande, fullmäktige, åhörare! Vi i Centerpartiet är positiva till byggnationen både av bostadshusen och av kyrkan som ska få möjlighet att få nya och mycket bättre lokaler.

Vad vi däremot är mycket negativa till är att när man tog det här ärendet i exploateringsnämnden så gav man förtur till boende i området till de här hyresrätterna.

Att bryta segregationen är en ödesfråga för Stockholm och för Sverige. Vi måste satsa på den här sortens områden och bryta känslan av utanförskap som många ungdomar där växer upp med i dag. Dels är det väldigt tråkigt att se det inte finns några bostadsrätter här, för då får vi inte den variation av boendeformer som är så central, dels ser vi också med bestörtning hur majoriteten i detta ärende, precis som i tidigare ärende i Tensta, väljer att ytterligare motverka arbetet med att bryta segregationen genom att aktivt hindra inflyttning av personer från andra delar av Stockholm och Sverige genom att ge förtur till lokalt boende till de här hyresrätterna.

Den styrande majoriteten från Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet vill alltså fiska röster lokalt genom att erbjuda en genväg i bostadskön. Detta är dels en katastrof för arbetet med att byta segregationen eftersom ni cementerar vilka som bor i vilka stadsdelar, dels är det att göra bostadskön alltmer irrelevant.

Genvägar för lokalt boende är senvägar och betyder längre kötid för alla andra. Den styrande majoriteten verkar alltså inte bara sakna en bra politik för hur staden ska bryta segregationen, utan ni lägger samtidigt krokben för er egen på köer baserade bostadspolitik. Sida 72 (116)

Anförande nr 77

A n d e r s Ö s t e r b e r g (S): Ordförande! Jag håller med: Visst är det fantastiskt att vi kan få till den här kyrkan i det här området! Jag vill också säga stort tack till kyrkan för ert engagemang och för all den goda verksamheten som ni gör i området!

Det blir lite förvirrande här. I ärendet pratar vi om Hagsätra, men i er reservation pratar ni om Tensta. Det är i och för sig bra att ni har ett engagemang för Fokus Järva, men det här handlar om ett engagemang för Fokus Rågsved och Hagsätra. I grunden är det väl bra att människor vill bo kvar i sitt område, men bara för tydlighetens skull: Var någonstans i ärendet står det att vi har förtur till boende i området?

Anförande nr 78

S v a n t e L i n u s s o n (C): Det är för att jag upprepade vårt ställningstagande tidigare i ärendet från Tensta, och så råkade vi glömma att byta ut ordet ”Tensta” när vi kopierade över texten. Det står längst upp på s. 13 i det ärende som alla fullmäktige har framför sig: Boende i området prioriteras bland sökande.

Anförande nr 79

M i k a e l V a l i e r F u r t e n b a c h (KD): Ordförande! När till och med Björn Ljung gillar höga hus, då är det ett fint högt hus får man utgå ifrån!

Det här kommer att bli ett riktigt bra område. Många av oss som sitter i den här salen har kanske hängt mycket i Hagsätra. Men jag kan säga att många inte har gjort det. För många är Hagsätra bara ändan på en av tunnelbanelinjerna.

Men så är det inte för dem som bor där, och de behöver, precis som vänstersidan sa, lite mer kärlek. Och det är just det som det här ärendet innehåller. Att etiopiska kyrkan får en bättre och mer ändamålsenlig lokal är ju på toppen av det här riktigt, riktigt bra.

Jag ska inte förlänga det mer än så här. Det här är ett bra ärende, och vi tycker att kommunstyrelsens förslag är det som ska vinna i kväll!

Anförande nr 80

Borgarrådet W a n n g å r d (S): Ordförande, fullmäktige! Det här är ett oerhört viktigt ärende, framför allt i det läge som vi befinner oss i men också när det gäller det nya sätt som man har valt att arbeta på dels från polisen, dels från staden. Det här handlar nämligen om en statsövergripande samverkansöverenskommelse, där vi skriver fast fem viktiga prioriterade samverkansområden som efter fullmäktiges beslut, när det här träder i kraft på det nya året 2024, sedan också ska bli lokala överenskommelser i våra olika stadsdelsförvaltningar och också med socialtjänsten.

Som ni alla förhoppningsvis redan känner till har vi ett oerhört tätt samarbete med polisen. Det är en viktig åtgärd när vi kan konstatera att vi ser allt fler unga i riskzon i Stockholm. Vi ser otrygga och brottsutsatta platser, vi ser en systemhotande brottslighet och vi ser särskilt utsatta områden, kriminella miljöer och livsstilar.

Det här är just de fem fokusområden som vi ska samverka med polisen kring.

Polisen gör ett oerhört viktigt jobb i Stockholm. Polisen ska ju vara först på plats när någonting händer och förhoppningsvis också gripa brottsliga element i vår miljö. Men de ska också säkerställa polisiära åtgärder, det vill säga att samla ihop bevis för att säkerställa att brottslingar döms.

Staden däremot är oerhört ansvarig för att säkerställa att inte nya människor söker sig till den brottsliga banan. Därför har vi nu också med den systemhotande brottsligheten, alltså den välfärdsbrottslighet som vi alltmer ser att gängkriminella ägnar sig åt. Man bildar alltså bolag och tar på det sättet ännu mer av våra skattemedel och finansierar sin gängkriminella verksamhet.

Här kommer staden att skala upp. Staden ska ta ett ännu större ansvar för att förhindra välfärdsbrottslighet, för att förhindra gödningen av gängkriminalitet och naturligtvis för att, långsiktigt, alltid förhindra en dödsskjutning

Den här statsövergripande samverkansöverenskommelsen gör också att vi skriver in bland annat hur olika roller ska träffas med polisen. Men det här är långt ifrån det enda arbetet vi gör ihop med polisen. Vi har mycket samarbete med polisen. Bara för att nämna något handlar det om att vi har en väldigt tät relation med socialtjänsten. Vi har på våra polisområden socialtjänsten tätt kopplad för identifikation av unga på glid för att förhindra djup kriminalitet, som det tyvärr kan leda till.

Överenskommelsen ska skapa förutsättningar och ge mandat för samarbetet. Det är alltid trevligt att diskutera detaljer, men jag vill vara väldigt tydlig inför fullmäktige att det här är ramarna och regelverket. Sedan ska man arbeta fram detaljerna med dem som har den exakta fältkunskapen om hur det ser ut. Men som sagt, jag vill betona för fullmäktige att det här är en viktig del av stadens arbete.

Det här måste vara tredje eller fjärde överenskommelsen som vi skriver med polisen, så det har pågått under en längre tid. Vi ska hela tiden hitta både stadens och polisens utvecklingspotential.

Nu är vi framme med det här, och det blir oerhört viktigt att följa det kommande arbetet. Sida 74 (116)

Anförande nr 81

N i k e Ö r b r i n k (KD): När vi var ansvariga den förra mandatperioden satsade vi 60 miljoner öronmärkt till fler terrorförebyggande hinder i den offentliga miljön. Efter fyra år var vi i och för sig inte klara, men vi hade täckt 25 av polisens 30 utpekade platser. Vi samverkade tätt med polisen i det här arbetet.

När ni tog över strök ni aktivt meningen i budget om att man skulle arbeta terrorförebyggande i den offentliga miljön, och ni har heller inte skjutit till några nya pengar för att täcka upp fler eller nya platser.

Nu är vi i ett läge där terrorhotnivån i Stockholm har höjts igen, och vi måste göra allt vi kan för att minska risken för nya attentat. Men vi måste också stoppa nyrekryteringen. Varför har ni i ett sådant läge strukit samverkan mot våldsbejakande extremism som en prioriterad fråga?

Anförande nr 82

Borgarrådet W a n n g å r d (S): Ordförande, fullmäktige! Vi har med den frågan, men den är inte med som ett av de fem områdena. Förut var det tio områden; nu är det fem områden. Det gör inte på något sätt att det arbetet är mindre värdefullt, utan vi kommer fortsatt att bekämpa detta ihop med polisen.

Allt vi kan göra i vår miljö kommer vi också att åtgärda, och det har gjorts mycket. I samband med terrorattentatet på Drottninggatan ställdes många hinder ut i vår gatumiljö, och de ska också utformas på ett sätt så att det upplevs som bra för den offentliga miljön.

Men så fort polisen har synpunkter eller vill se mer arbetar vi gentemot det. Det är det som är det viktiga med den här samverkansöverenskommelsen: att vi hela tiden följer och utvecklar arbetet.

Anförande nr 83

Borgarrådet J ö n s s o n (L): Ordförande! Under en rubrik här finns det ett prioriterat område som heter ”Särskilt utsatta och sårbara brottsoffer”. Det vi i vår reservation anför är att också vittnen borde ha ingått under den rubriken.

Under den förra mandatperioden gjorde vi en kartläggning som visade att vittnen får väldigt dåligt stöd. I dag är det dessutom mer regel än undantag att till exempel föräldrar inte låter sina barn medverka i förhör när det har begåtts rån mot andra barn och så vidare. Stödet är väldigt bristfälligt.

Tillsammans med dåvarande landshövdingen bedrev vi mycket arbete kring den här frågan, som det sedan dess inte har hänt så mycket med. Nu kan vi konstatera att inflödet till våra stödcentrum för unga brottsoffer och vittnen närmast har halverats under det här året. Varför är inte vittnena inkluderade i vår samverkansöverenskommelse?

Borgarrådet W a n n g å r d (S): Ordförande, fullmäktige! Vittnen tenderar också att vara brottsoffer. Det är en ganska svår skiljelinje. Det är klart att det finns direkta brottsoffer, och så finns det vittnen som ska våga vittna i en förhoppningsvis kommande rättegång. Det är också oerhört viktigt att arbeta med.

Som jag sa inledningsvis handlar det här om ett stadsövergripande dokument. Alla detaljer är inte specificerade i dokumentet; då skulle det bli hur långt som helst. Det här ska vara lätt att läsa och lätt att ta till sig. Men självklart är det oerhört viktigt att vittnen vågar träda fram och vittna och att polisen snabbt också kan höra vittnen på platsen.

Anförande nr 85

Borgarrådet O j a n n e (S): Ordförande! Trygghetsarbetet löser vi inte enkelt med något alexanderhugg. Det tar tid. Trygghetsarbete kräver att man jobbar med olika delar samtidigt. Det handlar om att arbeta både med trygghetsinvesteringar i det offentliga rummet och även med socialt förebyggande arbete. Det är genom att nyttja olika insatser och samordna arbetet som fler nås och tryggheten kan stärkas för fler människor och på fler platser.

Som finansborgarrådet tog upp syftar den stadsövergripande samverkansöverenskommelsen till att ge tydliga ramar för oss i Stockholms stad och för polisen i Polisregion Stockholm både på stadsövergripande och lokal nivå, där det här programmet sedan ska brytas upp och förtydligas på lokala polisområden och med stadsdelsförvaltningar.

Våra organisationer har en lång tradition av att samverka, och med den här överenskommelsen pekar vi ut vilka områden som vi behöver fokusera särskilt mycket på de kommande åren. Det är fem områden, områden som vi gemensamt har sagt att det här behöver vi kraftsamla kring i Stockholm. Det handlar om unga i riskzonen för destruktivt beteende, vilket för staden kan betyda att vi behöver komma in med ännu fler tidiga förebyggande insatser. Det handlar också om otrygga och brottsutsatta platser, och då kan det bland annat handla om trygghetsinvesteringar för staden. Det kan handla om fler kameror för att få bort öppna drogscener och en rad andra frågor som vi ofta debatterar här inne.

Det handlar vidare om systemhotande brottsligheten. Vi ska stoppa kriminella från att sko sig på välfärden. I stadens kommande trygghetsprogram, som jag tror att vi ganska snart kommer att få upp till kommunfullmäktige, lyfter vi för första gången in välfärdsbrott. Vi kommer att stärka vårt fokus och vårt arbete mot välfärdsbrottsligheten.

Det handlar också om särskilt utsatta och sårbara brottsoffer, som debatterades här tidigare. Här gör vi olika insatser. Bland annat stärker vi stadens arbete mot våld i nära relationer, inklusive hedersrelaterat våld och förtryck. Jag hörde också att vittnesfrågan var uppe tidigare. Det är framför allt polisen som har ett stort ansvar när det gäller vittnesskyddet. Men vi jobbar också med att stödja brottsofferjouren och civilsamhället i att stödja folk att våga vittna

Det femte området är kriminella miljöer och livsstilar. Vi ska hindra människor från att radikaliserar, och alla som vill lämna ett kriminellt gäng ska få en snabb första

kontakt. Den första kontakten ska tas inom 24 timmar. Jag tror att vi är på helt rätt väg här. Sida 76 (116)

Jag är medveten om att oppositionen anser att vi borde ha fler samverkansområden. Men för oss har det varit viktigt att lyssna in vad de som arbetar ute på fältet säger, de som håller de här verksamheterna under armarna. Då handlar det både om stadsdelsnämnderna och polisen, och de har klart och tydligt meddelat till oss att de vill ha färre frågor för att det lokala trygghetsarbetet ska kunna utvecklas, vässas och nå framgång. Och jag vet att vi når framgång när vi samverkar och arbetar långsiktigt.

Solberga och Östberga är två jättebra exempel. De är inte längre med på polisens lista över utsatta områden, detta tack vare att man har jobbat nära tillsammans under många år. Både polisen och staden lyfter att det är just den samverkan som vi har mellan socialtjänst och polis som är nyckeln, inte minst den samlokalisering som har skett med socialsekreterare ute på polisstationerna, där vi också har tagit ytterligare ett steg och placerat socialsekreterare inne på det operativa centret.

Min förhoppning är att våra organisationer kan, med erfarenheter från tidigare samverksöverenskommelse – Karin var inne på att det var tre eller fyra, jag vet faktiskt inte – fördjupa samverkan kring de områden som jag har tagit upp här.

Vi ska ha ett Stockholm för alla, ett Stockholm som är tryggt för alla på såväl gator och torg som i hemmen. Det handlar om våldet både på gator och torg, men det handlar också om det våld som vi ser i folks hem. Tillsammans med polisen kan vi fortsätta att gå i den här riktningen.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 86

Borgarrådet J ö n s s o n (L): Ordförande! Först en upplysning: Polisen har alltså ingenting med vittnesstöd att göra, utan de hänvisar till våra stödcentrum och brottsofferjouren i de fallen, och det är ju det som inte fungerar, särskilt inte när det gäller barn och unga. Det är inte heller så att vi i vår reservation vill ha fler fokusområden, utan vi vill ha fler mål.

Ett av dessa handlar om de unga som har utvecklat ett extremt våldsbeteende och som hamnar på institution. När man tittar på den senaste våldsvågen är ju de här barnen tyvärr, väldigt tragiskt, oerhört överrepresenterade. En väldigt stor del av sprängningarna och morderna under det här året har begåtts av barn som redan är omhändertagna i samhällets vård.

Därför undrar jag varför inte just den gruppen nämns specifikt här när de är så markerade i det här våldet vi ser.

Anförande nr 87

Borgarrådet O j a n n e (S): Fokus för område ett är unga i riskzon för destruktivt beteende. Här handlar det om att komma in med tidiga insatser för att se till att de inte hamnar i de här kriminella gängerna.

Om vi pratar om individer som redan är långt inne i den kriminella verksamheten är på punkt fem, som handlar om kriminella miljöer och livsstilar.

Vi ska ha den här aktiva avhopparverksamheten, där vi ska kunna komma in med insatser. Men det finns en gräns för vad som är kommunens ansvar och när det blir en rent polisiär fråga. Kommunen kommer aldrig att lösa sprängningar och skjutningar. Det är polisens bord. Vår uppgift är att se till att inga nya unga rekryteras in i de skor som blir tomma när polisen frihetsberövar.

Anförande nr 88

J o h a n K l i n g (C): Nu har vi hört två borgarrådsanföranden här med väldigt många viktiga åtgärder på det här området. Jag tycker till exempel att det är jättepositivt att vi lyfter arbetet mot välfärdsbrott här.

Jag skulle vilja fråga borgarrådet om man skulle kunna utveckla det förebyggande arbetet och vilka satsningar man har där. Jag tänker dels på hur man kommer att underlätta polisens arbete med att vara mer synlig i våra utsatta områden, dels relationsskapande åtgärder med de unga både i skola och fritidsverksamhet.

Det har låtit väldigt hårt och kallt när ni har stått här och pratat. Vill du utveckla lite grann kring just den typen av åtgärder och vad som berörs i samverkansöverenskommelsen där?

Anförande nr 89

Borgarrådet O j a n n e (S): Det är inte meningen att vi ska låta hårda och kalla, tvärtom. Jag tror att vi bygger ett starkare och varmare Stockholm.

De förebyggande insatserna har vi debatterat här många gånger. Det handlar om att stärka förtroendet för socialtjänsten med föräldrastödsprogram. Det handlar om fältassistenter, och det handlar om väldigt många olika insatser som hamnar inom stadens ansvarsområde.

Det handlar också om att få polisen mer synlig. Vi har en kontinuerlig dialog med polisen om den polisbrist som finns i Stockholm. Vi vet att om Stockholm hade haft samma procentuella utveckling av antalet poliser som övriga landet har haft de senaste åtta åren hade vi haft ungefär 800 poliser till här. Det gör att polisen får en mindre synlighet här, och det är klart att det är ytterst beklagligt.

Vi för en diskussion med polisfacket, och vi för en diskussion med Polismyndigheten för att se vad vi som stad kan göra för att bli en mer attraktiv stad för poliser.

Anförande nr 90

N i k e Ö r b r i n k (KD): Jag noterade att du sa att du menar att andra har sagt att ni ska ha färre områden. Bara så att jag förstår: Är det alltså andra personer som har bett er att ta bort samverkan mot våldsbejakande extremism som en prioriterad fråga i detta läge av förhöjd terrorhotnivå, eller tycker du, borgarrådet Ojanne, att det inte längre är en prioriterad fråga? Bara så att jag förstår vem som har gått fram med att det här aktivt ska tas bort som en prioriterad fråga i ett läge när vi har förhöjd terrorhotnivå.

Anförande nr 91

Borgarrådet O j a n n e (S): Vårt arbete mot våldsbejakande extremism stannar inte av. Det fortsätter. Tidigt nästa år kommer vi att debattera nya riktlinjer mot

våldsbejakande extremism. Det här är ett prioriterat arbete som vi kommer att fortsätta att jobba med. Sida 78 (116)

Att det har blivit just de här punkterna beror inte på att jag ensidigt eller någon annan ensidigt har tagit det. Vilka frågor som ska vara prioriterade är en diskussion som vi har haft på tjänstemannanivå mellan polis och stad. Vad man har framfört från stadsdelarna och från polisen lokalt är att det har varit väldigt brett. Det har varit väldigt många olika punkter att hantera, vilket har gjort att man inte har fått någon spets och inte fokuserat på några frågor.

Nu smalar vi av det här för att få spets och leverans på de här frågorna. Jag tror att det är rätt väg att gå, och det tror polisen också. De har redan tagit den här överenskommelsen för flera veckor sedan.

Anförande nr 92

Borgarrådet J ö n s s o n (L): Ordförande! Jag vill inleda med att yrka bifall till den gemensamma reservationen från Liberalerna, Moderaterna, Centerpartiet och Kristdemokraterna.

Som jag tidigare nämnde i ett replikskifte är det inte så att vi vill ha fler samverkansområden. Även vi inser självklart att det är viktigt att det är begränsat och därmed tydligt vad vi ska jobba med. Vi har i stället föreslagit ett antal tillägg under respektive rubrik, och jag tänkte beskriva dem lite.

Dels handlar det just om de här unga som utvecklat ett extremt våldsbeteende eller grov kriminalitet och som både behöver få god behandling och följas upp på lång sikt och efter återkomsten från institution förberedas för att undvika återfall. Det här är alltså den grupp ungdomar som är absolut mest överrepresenterad vad gäller skjutningar, mord och sprängningar under det senaste året. Det är förstås en väldigt tragisk utveckling. Men det går inte att komma ifrån att det är de omhändertagna barnen och ungdomarna som i mycket, mycket hög utsträckning rekryteras just nu.

Problemet är att de varken träffas av förebyggande insatser eller av de avhopparprogram som socialborgarrådet nämnde. Det här handlar om en väldigt speciell grupp för sig, och därför menar vi att det hade varit viktigt att särskilt lyfta fram dem i samverkansöverenskommelsen. Ska man råda bot på det grova våldet måste man specifikt jobba med dem.

När det gäller särskilt utsatta och sårbara brottsoffer tycker vi som sagt var att det är viktigt att vittnena lyfts fram, just utifrån situationen att vi inte kan lösa brott annars. Vi får inga domar när man inte vågar ställa upp som vittne. Här har våra kartläggningar under den förra mandatperioden visat att många känner rädsla, och man får inte alls tillräcklig information eller stöd i rättskedjan när man är vittne. Vittnena faller helt enkelt mellan stolarna.

Det tredje som vi också hade önskat, framför allt när det gäller kriminell livsstil, är att man särskilt skulle ha fokuserat på och prioriterat barnen. Det gäller över huvud taget det här dokumentet, att det borde vara inskrivet att det ska vara ett fokus på barn, just för att förhindra en ny rekrytering och också förhindra återfall i brott i unga åldrar. Det är inte riktigt tydligt gjort nu, och det ville vi lyfta fram i vår gemensamma reservation.

Anförande nr 93

N i k e Ö r b r i n k (KD): Ordförande! Samverkan med polisen är fullkomligt avgörande om vi ska ha en chans att knäcka kriminaliteten så att framtidens Stockholmska vara tryggare än dagens. Hur brottsligheten uttrycker sig förändras. Ta bedrägerier, till exempel. Vi läser nästan dagligen om äldre som blivit lurade på sina sista hopsamlade tillgångar – ett sånt fruktansvärt brott. Det är en typ av brott som vuxit sig starkare till följd av digitalisering och ett rättsväsende och ett samhälle som agerat långsammare än de kriminella.

Därför är det bra att den typen av brott nu uppmärksammas i den här samverkansöverenskommelsen.

Samtidigt finns det andra typer av brott som styret verkar tro tillhör det förflutna. Jag förstår som sagt inte hur man kan ha strukit samverkan mot våldsbejakande extremism som ett prioriterat område. Jag tycker att det sänder en märklig signal att samtidigt som terrorhotnivån i staden höjs och samtidigt som stockholmarna är oroliga har det här styret inte satsat en krona öronmärkt i terrorförebyggande insatser i den offentliga miljön. Nu stryker man också samverkan mot just våldsbejakande extremism som ett prioriterat område.

Jag förstår inte heller hur man kan ha strukit ordningsvakterna och kamerorna i ett läge när alla kommunens till buds stående medel behövs för att stävja kriminaliteten, när vi vet att det här gör skillnad på riktigt och när vi vet att det här är någonting som polisen tycker behövs.

Jag vill därutöver yrka bifall till det gemensamma förslaget till beslut från Kristdemokraterna, Moderaterna och Liberalerna.

Anförande nr 94

Borgarrådet O j a n n e (S): Eftersom frågan om terrorhindren har kommit upp två gånger vill jag förtydliga hur det ligger till.

Terrorhindren finns uppsatta. Att det inte finns terrorhinder på några enstaka gator är av samma anledning som ni inte har satt upp terrorhinder på dessa gator, och anledningen är att utryckningsfordon inte kan komma in då. Det är det som är anledningen. Jag tror att det skulle vara en ärligare beskrivning av situationen än att få det att låta som att vi inte tar terrorhotet på allvar. Det tror jag bara skapar en oro hos stockholmarna som är helt obefogad.

Anförande nr 95

N i k e Ö r b r i n k (KD): Jag har inte sagt att ni inte har tagit det på allvar. Det är du som drar den slutsatsen. Jag bara konstaterar faktum.

Under fyra år satsade vi 400 miljoner på trygghetsinvesteringar i den offentliga miljön. 60 miljoner öronmärkte vi till fler terrorhinder i den offentliga miljön, vilket gjorde att vi täckte 25 av polisens 30 utpekade platser.

Jag ska förklara varför det är ett problem att ni inte har fortsatt att satsa pengar och arbete på det här: Det är för att den offentliga miljön förändras hela tiden. Bara för att man har täckt 25 platser av 30 platser och liksom är 5 platser ifrån kan man alltså inte vara säker på att man är klar, för den offentliga miljön förändras hela tiden.

Men inte nog med att ni inte tyckte att det var värt att fortsätta finansiera den här typen av arbete: I er första budget strök ni aktivt meningen om att staden skulle arbeta terrorförebyggande i den offentliga miljön. Sida 80 (116)

Vilka slutsatser människor väljer att dra om hur ni ser på den frågan får vara upp till dem.

Anförande nr 96

K r i s t i n J a c o b s s o n (C): Jag vill börja med att säga att jag tycker att det finns mycket positivt i den här samverkansöverenskommelsen, och jag är i grunden positiv till den. Men som flera talare redan har sagt här ikväll behöver den kompletteras i vissa avseenden, bland annat när det gäller just unga i riskzon och omhändertagna barn.

Därför vill jag yrka bifall till den gemensamma reservationen i kommunstyrelsen.

Anförande nr 97

Borgarrådet L i n d b l o m (V): Jag vill börja med att säga att jag alldeles nyss fick ett samtal från min mamma. Det är nämligen så att den polska sejmen, det polska parlamentet, precis beslutade med röstsiffrorna 266 mot 190 att bryta åtta år av PiS-dominans, alltså Lag och rättvisa-partiet. Nu är Donald Tusk ny premiärminister i Polen, och den regering som har strypt aborträtten och underminerat rättsväsendet och domstolarnas oberoende är nu borta ur leken. Jag håller på att börja gråta. Mamma kommer med bubbel i morgon. Det här är verkligen stort; det är bara en kvart sedan.

Jag skakar, men jag ska försöka att hålla mig till det egentliga ämnet, det vill säga samverkansöverenskommelsen.

Jag vill börja med att säga just det här som flera har varit inne på: Genom att ha fem avgränsade områden där fokus är på ett problemområde, alltså någonting som vi behöver jobba på, så öppnar det eller möjliggör för två saker, dels mycket tydligare prioriteringar i arbetet, dels att faktiskt göra lokala anpassningar. Man ska ju komma ihåg att det är på lokal nivå, på stadsdelsnivå, som arbetet sedan kommer att ske. Det är där vi har lokalpolisområdena som tillsammans med fastighetsägare och med stadsdelen och socialtjänsten behöver anpassa, eftersom problematiken ser väldigt olika ut. Det är inte samma problem i norrort som i söderort och så vidare, utan man måste hålla ihop det här arbetet.

En sådan sak som jag tycker är särskilt viktigt med den här samverkansöverenskommelsen är att den till skillnad från den förra faktiskt lyfter upp just välfärdsbrottsligheten. Jag kan tycka att det är märkligt att vi inte har ägnat mer tid, kraft och energi åt att diskutera just välfärdsbrottsligheten, för som jag sa här under budgetdebatten när det gäller narkotikaförsäljningen så står den för 2 till 3 miljarder av den kriminella ekonomin, medan välfärdsbrottsligheten handlar om över 100 miljarder. Det är inte i första hand felaktiga utbetalningar av försörjningsstöd som ligger bakom dessa siffror, utan det är på grund av att Sverige och inte minst Stockholm har bland de mest avreglerade, privatiserade och uppstyckade välfärden. Det öppnar upp och möjliggör för aktörer att ta sig in i våra välfärdssystem, mjölka kommuner och regioner på pengar och sedan använda dem för att finansiera sin kriminella verksamhet.

Där har vi varit för naiva, och vi behöver därför se över alla våra avtal. Vi behöver ta hem mer i egen regi för att få tillbaka rådgivningen, och vi behöver stärka vårt arbete och vår samverkan mycket mer med polisen, i vår uppföljning, i vår indikering och flaggning av olika typer av aktörer. Här har vi väldigt mycket att göra.

Just när det handlar om upphandlad verksamhet rinner det ut pengar, inte bara till de här riskkapitalisterna som jag brukar prata om utan faktiskt också till gängen. Här behöver vi ta stora kliv framåt framöver. Bifall kommunstyrelsen!

Anförande nr 98

Borgarrådet Jönsson (L): Ordförande! Låt mig inleda med att säga att det gläder mig att Clara Lindblom är entusiastisk över att en liberal regering tillträder i Polen! Det är jag nämligen också väldigt glad över och det precis av samma skäl som Clara lyfte fram. Det behövs verkligen i detta fina och stora grannland.

Jag instämmer i att det är väldigt bra att välfärdsbrottsligheten har kommit in i det här avtalet, men frågan som jag skulle vilja ställa till dig handlar om just de här barnen som redan är omhändertagna. Vi har tagit ett ansvar för dem, och likväl hamnar de i de här förfärliga situationerna där de antingen blir mördade eller själva blir mördare. Dessa barn är otroligt markerade när det gäller just den här typen av extrem våldsbrottslighet. Varför nämns de inte explicit i det här avtalet, med tanke på det vi vet från årets våldsvåg?

Anförande nr 99

Borgarrådet Lindblom (V): Först vill jag bara rätta borgarrådet lite: Donald Tusk leder en väldigt bred koalition av en samlad opposition. Det är alltså samtliga partier bortsett från Lag och rättvisa som har gått ihop för att åstadkomma det här. Det är en stor enighet, och det man slår vakt om är de grundläggande demokratiska värderingarna och de mänskliga rättigheterna. Då köper jag Donald Tusk alla dagar i veckan; det är fantastiskt!

Vad gäller de här barnen delar jag verkligen din oro. Det är i första hand en fråga där vi verkligen måste rikta ljuset och vår uppmärksamhet mot bland annat Sis, Statens institutionsstyrelse. Vi har stora problem både med deras fastigheter och deras kompetensförsörjning. De klarar inte sitt uppdrag.

Den frågan är någonting som Stockholms stad, tillsammans med många andra kommuner, verkligen har satt tänderna i, för vi måste göra någonting åt den alarmerande situationen med Sis. Det är inte framför allt polisen i Stockholm som är problemet här, utan det är faktiskt Sis som måste upp på banan.

Anförande nr 100

Borgarrådet Fjeller (M): Tack – det är fantastiskt med Donald Tusk! Han är ju trots allt en moderat statsminister, och det trodde jag aldrig att Clara Lindblom skulle vara glad över. Platforma Obywatelska är trots allt vårt systerparti, men det kanske inte är det som den här debatten ska handla om.

Jag tycker att det har sagts väldigt mycket viktigt här från Jan, Kristin och Nike som har lyfts från den reservation som Liberalerna, Centerpartiet, Kristdemokraterna och Moderaterna har gemensamt, så jag ska lägga det åt sidan.

Jag tycker dock att det är oroväckande att utvecklingen vad gäller gängkriminalitet och trygghet i Stockholm går väldigt snabbt åt fel håll. Något som särskilt grep mig var polisens rapport om de öppna drogsценerna. Det tycker jag är ett sorgligt men väldigt tydligt exempel på hur samhället och staten kliver tillbaka och gängen tar över i det offentliga rummet.

Det fanns 31 stycken i Stockholms stad, sex nya under bara det senaste året. Nu finns de i princip i alla stadsdelar, till exempel två i Bromma stadsdelsnämndsområde. Jag tycker att det bekräftar den sorgliga utvecklingen, där hela Stockholm i någon mån borde kunna betraktas som utsatt. Det här är ju inte bara den plats där gängen tjänar sina pengar. Det är här polisen rapporterar att det skjuts som allra mest, där våldsbrotten är som allra flest och där otryggheten blir som allra störst. När drogerna säljs här inför öppen ridå måste vi erkänna att vi har svikit.

Det som jag ändå tycker är glädjande och ger hopp är att jag är övertygad om att vi kan stänga varenda en av de här om vi bara har den politiska viljan. Vi kan kameraövervaka 31 platser i Stockholmsområdet, det är det inget tvivel om. Vi kan, om vi vill, rondera dessa platser med ordningsvakter från Stockholms stad. Vi kan ha effektivt platssamverkan med fastighetsägare och verksamhetsutövare, och vi kan renovera det som behöver renoveras för att göra platserna tryggare.

Men det kräver en politisk vilja, och jag tror tyvärr att alltmer talar för att det också kräver en ny politisk majoritet. För den här majoriteten tycker jag så tydligt sviker sitt uppdrag, med uppsagda ordningsvakter – två tredjedelar av dem har fått sparken – och med sina 2 miljoner för nästa år men ingenting för 2025 enligt plan på kameror.

Jag hoppas att ni tänker om och att vi tillsammans kan ha som mål att när den här mandatperioden är slut så finns det inte en enda öppen drogsцен i Stockholm. Om de flyttar så följer vi efter dem. Vi ska jaga de gängkriminella och stänga deras drogsценers tills de inte längre finns.

Anförande nr 101

Borgarrådet L i n d b l o m (V): Först och främst vill jag säga att jag faktiskt tycker att det är lite problematiskt när någon som aspirerar på finansborgarrådsposten använder begrepp på det här sättet. Jag tycker att man ska vara försiktig med att säga att hela Stockholm är ett utsatt område. Dels handlar det om att förstärka en Sverigebild och en Stockholmsbild som faktiskt inte stämmer, dels förringar det faktiskt problematiken i vissa andra stadsdelar i den här staden där vi har väldigt, väldigt stora problem.

Jag håller dock med borgarrådet om att vi aldrig får vila, för det som händer när drogsценers flyttar och etablerar sig på nya ställen är ofta att de har blivit utträngda från ett annat ställe. I grunden handlar det därför om att visst kan vi hålla på och jaga de här drogsценerna, men vi måste också komma till roten med problematiken. Visst – efterfrågan på narkotika borde diskuteras betydligt mer, men här kommer återigen den viktiga och tajta samverkan vi har med polisen. Så här tajt har den aldrig varit. Det handlar också just om den kriminella ekonomin och hur vi stryper pengatillförseln till gängen. Det är det bland annat det vi jobbar på.

Borgarrådet F j e l l n e r (M): Jag som nästan såg fram emot en debatt om Donald Tusks partitillhörighet.

Om vi ska vara lite allvarliga måste jag säga att jag tycker att Stockholmsverkligheten är viktigare än Stockholmsbilden. Vi ser en utveckling som bekymrar mig. Allt fler delar av Stockholm präglats av otrygghet. Återigen, vi har två öppna drogsener i Bromma stadsdelsnämndsområde, alltså i Alvik. Det här är en verklighet som jag inte tycker får förskönas, och det är därför jag tycker att man kan säga att hela Stockholm i någon mån börjar att bli ett utsatt område.

Jag tycker därför att det finns ett problem med Claras och hela majoritetens försök att säga att det antingen ska jobbas förebyggande med att göra någonting åt roten till problemen *eller* att bekämpa problemen som det ser ut här och nu.

Jag tycker, mot bakgrund av alla de pengar vi tar in i Stockholm och allt ansvar vi har fått från stockholmarna, givetvis att vi ska vara förmögna att göra både och. Då kan vi stänga drogsenerna och göra förebyggande insatser.

Anförande nr 103

Borgarrådet O j a n n e (S): Jag tycker också att vi ska låta bli att göra det här till ett blame game, men för tydlighetens skull vill jag poängtera att den förra mätningen om öppna drogsener gjordes 2021. Det var alltså två år med ert styre och ett år med vårt styre. Exakt när de här drogsenerna sedan har uppstått är ju mycket svårt att säga, och jag tror inte heller att det är intressant för stockholmarna vem som styrde när en öppen drogsener tillkom. Men att lägga skulden helt och hållet på nuvarande styre är inte seriöst, och det är inte heller i enlighet med verkligheten.

Jag tycker också att borgarrådet förringar problematiken när han säger att hela Stockholm är ett utsatt område. Det finns delar av Stockholm som verkligen har problem, men det finns också delar där vi ser en väldigt positiv utveckling. Polisen har själv i veckan presenterat en lista där antalet utsatta områden i Stockholm minskar. Men borgarrådet Fjellner verkar ha någon sorts vilja att verkligen svartmåla Stockholm, vilket jag tycker är mycket olyckligt. Jag tycker att vi borde visa enighet i stället.

Anförande nr 104

Borgarrådet F j e l l n e r (M): Om den enigheten ska bygga på en föreställning om att vi *inte* har problem med tryggheten och öppna drogsener i alla delar av Stockholm kan ni söka den enigheten någon helt annanstans.

Vi har problem i hela Stockholm med öppna drogsener, drogförsäljning och gängkriminalitet. Det måste vi våga uttala, och det måste vi våga säga, för Stockholmsverkligheten är viktigare än Stockholmsbilden, vilken ni verkar måna mer om.

Borgarrådet Ojanne har fullständigt rätt i att ingen tjänar på ett blame game. Mitt stora problem är inte vad ni har gjort utan mitt stora problem är vad ni inte gör. Att ni satsar 2 miljoner på kameror i den här situationen och sparkar två av tre ordningsvakter, det är problemet. Att ni talar om att ordningsvakterna nu ska återanställas lokalt i

stadsdelarna men inte en enda stadsdelsnämnd har anställt ordningsvakter trots att det nu finns öppna drogscener i praktiskt taget alla stadsdelar – detta, mina vänner, är problemet. Sida 84 (116)

Det är inte historieskrivningen utan den verklighet som ni förvaltar som är problemet.

Anförande nr 105

M a g n u s R u n s t e n (MP): Ordföranden, åhörare! Jag skulle också vilja passa på att yrka bifall till den här samverkansöverenskommelsen, som är en del av ett större samverkansarbete som sker. Vi samverkar ju både med olika statliga aktörer på regional nivå och inte minst med polisen här. I den här överenskommelsen fokuserar vi ännu mer på ett sätt som jag tycker känns bra och genomarbetat, vilket inte minst Alexander Ojanne gick igenom tidigare.

Det är mycket elände som sker när det gäller den grova brottsligheten. Det kan vi följa varje dag i medierna. Men det är inte bara mörker. Vi såg just det som togs upp här tidigare, nämligen att både Solberga och Östberga har plockats bort som utsatta områden. Det finns också en del av utvecklingen som är ljus. Inte minst att vi jobbar med samlokalisering inom polisområdena över hela staden känns som en viktig del.

Avslutningsvis gällande Polen är det en väldigt kul nyhet och inte minst kanske just det val som det stora konservativa partiet har gjort att samverka med de progressiva krafterna emot det stora högerauktoritära partiet. Där kanske det finns en lärdom för Moderaterna här i Sverige också.

Anförande nr 106

Å k e N o r d s t r ö m (SD): Ordförande, ledamöter! Jag är ersättare här i Sverigedemokraterna sedan ett år tillbaka, och som jurist är jag väldigt överraskad över den njudda inställning som råder från de allra flesta partier när det gäller trygghetskameror. Det tycker jag är väldigt överraskande.

Jag är nämndeman och har suttit i många ärenden i tingsrätten. Vi ser ju hur stor nytta vi har av dessa trygghetskameror, så som jurist är jag väldigt oförstående till den stora njuget som råder inom praktiskt taget alla partier. Man skyller till exempel på att det är integritetskränkande med kamerorna, men det är ju inte meningen att kamerofilmerna ska ligga lagrade under lång tid. Meningen är att filmerna ska finnas under väldigt kort tid så att man ska kunna ta del av filminnehållet i händelse av att ett brott har inträffat.

Vi hör väldigt mycket om det här med att folk blir kränkta på olika sätt, men med tanke på hur våldet stiger fram och blir allt värre för varje år tror jag att vi måste tänka lite bredare och inte vara så förskräckligt känsliga av oss. Jag är en öppen person, så ni kan hoppa på mig om ni vill. Tack för ordet!

Anförande nr 107

Borgarrådet V a l e s k o g (S): Ordförande, fullmäktige! Den här delen av östra Hagastaden, Norrtull, har sedan 1670-talet varit entrén till Stockholm från norr och betraktas även i dag som en gräns och knutpunkt med sin omfattande trafikplats. Kulturhistoriskt finns egentligen bara de värdefulla tullhusen kvar från 1733. Detta planförslag bevarar förstås tullhusen på sin nuvarande plats. Byggnader och bullerskärmar kommer att rama in och delvis skydda platsen från buller och ge tullhusen en betydligt bättre ljudmiljö än vad de har i dag. Det kommer att bli en fin grön och publik platsbildning, som vi naturligtvis också har ett namn på: Tullhusplatsen. Totalt kommer även över 1 000 nya träd att planteras.

Planen möjliggör totalt 600 bostäder och cirka 82 000 kvadratmeter lokaler för kontor, hotell och centrumändamål. Parker och torg blir det också motsvarande ungefär 3 000 kvadratmeter, fem sex förskoleavdelningar och en skola för 1 200 elever.

I planen finns också en fullstor idrottshall. Det kommer också att bli en 7-spelsplan för fotboll. En 11-spelsplan har ju diskuterats, men tyvärr är det inte möjligt oavsett hur man vrider en sådan. Det skulle innebära att vi fick stryka förskolan, idrottshallen och en del annat beroende på hur det vrids runt eller hur man teoretiskt kan tänkas placera den.

Det är också glädjande att man har jobbat med en ändamålsenlig och ambitiös gestaltning av både byggnader och allmän plats. Med en hög kvalitet på arkitektur och stadsmiljön kommer resultatet att bli väl anpassat till övriga Hagastaden. Ett gestaltungsprogram för utförande av bebyggelse och det offentliga rummet har tagits fram och utgör förstås en viktig grund för arbetet.

Trafiklösningen som ska genomföras i den här delen av området kommer att bli bättre anpassad än det kaos som råder i dag. Det blir bättre orienterbarhet, bättre framkomlighet och ökad trygghet för oskyddade trafikanter, gångtrafikanter och cyklister.

Med detta yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag att anta förslaget till detaljplan för östra Hagastaden.

Anförande nr 108

G a b r i e l K r o o n (SD): Vi sverigedemokrater fortsätter på det kritiska spåret och ifrågasätter den här detaljplanen som tyvärr innebär ett modernistiskt intryck i en miljö som skulle kunna knyta an till den vackra stenstad som präglar det intilliggande området. Och det är väl det vi skulle vilja se i stället: en utvidgad stenstadsarkitektur. I stället får vi en del höghus och lite annat smått och gott som präglar den övriga Hagastaden.

Sverigedemokraterna föreslår därför i första hand en återremiss i första hand och i andra hand ett avslag.

J o n a s N a d d e b o (C): Ordförande, fullmäktige och stockholmare! Vi i Centerpartiet är mycket positiva till planerna för östra Hagastaden, där vi genom en tät stadsmiljö skapar många nya bostäder och en värdig entré till Stockholm norrifrån. Men vi behöver planera staden smartare, inte bara för att få rum med så många bostäder som möjligt utan för att våra nya bostadsområden som växer fram såklart även ska ha god tillgång till kultur men också idrottsytor som främjar hälsa, rekreation och möten.

Därför behöver vi göra rätt från början och ta möjligheterna när de ges. Det råder en skriande brist på idrottsytor i hela Stockholm men speciellt i innerstaden. Underskottet på idrottsytor är stort, och det kommer ta många år att bygga ikapp det om nu inte sossarna väljer att sänka ambitionerna.

Inom Norrmalm stadsdelområde finns det inte en enda fullstor fotbollsplan, och i och med de nya bostäderna i östra Hagastaden kommer bristerna förstås att bli ännu större. Det är en utmaning i en växande storstad där konkurrensen om marken är hög, och det gäller givetvis i innerstaden också. Men vi måste bygga fler idrottsanläggningar, så enkelt är det, och därför är det faktiskt nästintill orimligt att vi inte tar vara på detta tillfälle. När staden nu ska bygga idrottsytor borde huvudalternativet vara att alltid bygga fullstora planer och hallar.

Den planerade 7-spelsplanen hade givetvis gått att utvidga till en 11-spelsplan om viljan funnits. Centerpartiet har föreslagit att man bör utreda de typografiska hinder som finns för att se om man skulle kunna använda marken på ett annat sätt. Vi vill också undersöka om det går att flytta Wennergren Centers inlastning så att man på det sättet också kan ta viss mark österut i anspråk.

Utöver detta bör man också utreda en möjlig ombyggnation av Bellevueparkens fotbollsplan som i dag är en 7-spelsplan. Den skulle kunna göras till en 11-spelsplan, och på det sättet skulle man fixa till lite av Norrmalms brist på fullstora fotbollsplaner.

Jag vill yrka bifall till Centerpartiets reservation i kommunstyrelsen.

Anförande nr 110

Borgarrådet V a l e s k o g (S): Jag har lite svårt att ta det här riktigt seriöst. Skulle man ha gjort någonting så skulle man ha gjort det någonstans kring 2020–2021. År 2021 var ärendet uppe och skulle ställas ut för granskning. Då var Centern med på noterna, men i år, eller strax före valet, ändrade man av någon anledning uppfattning och ville en 11-spelsplan. Det finns alltså en utredning gjord som jag begärde att få ganska på en gång efter valet. Den är omfattande, och tyvärr är det inte möjligt med mindre än att man får välja bullerproblem för flera fastigheter på ett sätt eller att ta bort idrottshallen.

När det gäller Bellevueparken vet de flesta att den ligger i Nationalstadsparken. Man ska då alltså spränga berg eller fälla stora gamla träd. Det är inte heller realistiskt.

Jag förstår att ni gärna vill profilera er och så vidare hos väljarna, men då ska man väl ta beslutet i tid och ändå ta hänsyn till verkligheten, tycker du inte det?

J o n a s N a d d e b o (C): Ordförande! Att vi försöker att profilera oss som idrottsvänliga är nog en underdrift, Jan Valeskog. Om det är någon som under den förra mandatperioden har höjt ambitionerna för idrottsinvesteringarna är det Centerpartiet, och vi kommer att fortsätta att driva den linjen för vi vill faktiskt råda bot på den brist på idrottsytor som finns i staden.

Om den politiska viljan finnes skulle man även i det här fallet kunna se över om det ändå inte gick att tränga in en 11-spelsplan där. Det är jättebra att det byggs en 7-spelsplan, men om man kan bygga en 11-spelsplan ska man alltid göra det, och jag tycker att det borde utredas i botten. Det skulle man göra om man har riktiga ambitioner för idrotten.

Jag välkomnar Jan Valeskog till den sidan där vi faktiskt har riktiga ambitioner för att öka idrottsinvesteringarna i Stockholm. Du är så välkommen!

Anförande nr 112

M a r i a M u s t o n e n (V): Ordförande! Nu antar vi detaljplanen för den trevliga delen av Hagastaden. Man kan tycka att resten av Hagastaden, det som redan är byggt, är lite dystopiskt, men här trappar vi ned bebyggelsen mot Nationalstadsparken och tillför grönska. Vi bygger också skola, idrottshall, bollplan etcetera. De kulturhistoriska värdena tas också till vara.

När det gäller bollplanen var ett av alternativen att ha en fullstor bollplan. Men då skulle skolgården ha blivit otillräcklig, så det handlar om prioriteringar här. Man kan inte ha allting i varje plan. Men det finns ändå en bollplan, så det är en funktion som kommer till med det här beslutet.

Jag noterar också att Sverigedemokraterna återigen säger nej till 600 bostäder, varav 334 för studenter som är en grupp i stort behov av bostäder och som i nuläget har väldigt svårt att ta sig in på bostadsmarknaden. Sedan var det 90 vård- och omsorgsboendeplatser. Återigen säger alltså Sverigedemokraterna nej till boende för äldre i Stockholm.

Vi säger ja – bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 113

H a n n a W i s t r a n d (L): Det här är ett trevligt projekt, och det är också väldigt trevligt att man faktiskt har lagt ned ganska mycket tid på att titta på rekreationsytor och tillgången på rörelse i vardagen.

Jonas Naddebo har redan med stor framgång fört fram problemet med idrottsytorna. Det som jag skulle vilja säga är oroväckande är att det inte står någonting om egen cell gällande den fullstora idrottsanläggningen eller idrottshallen. Det får inte bli som i de nya skolorna inne i staden att det blir en låst hall. I och med att det inte står att den ska vara tillgänglig för föreningslivet blir jag jätteorolig. Jag uppfattar den som en låst hall, och det kan den absolut inte få bli. Det är allvarligt. Det måste vara en öppen hall som är öppen för föreningslivet och den verksamheten.

Gällande fotbollsplanen kan jag förstå att det kanske inte får plats en större plan än en 7-manna just på det här stället, men vi anser precis som Centerpartiet att Bellevue BP

absolut går att förstora till en 11-mannaplan. Då skulle man kunna få en bra idrottshubb i den här delen av staden, som har ett så otroligt stort behov av detta. Sida 88 (116)

Det behöver inte sprängas just där. Däremot får man naturligtvis offra några träd, vilket vi liberaler vanligtvis inte tycker om att göra, men i det här fallet är det faktiskt viktigare att våra barn och unga kan få utöva sina idrotter, något som de inte kan göra i dag.

Anförande nr 114

Borgarrådet V a l e s k o g (S): Självklart ska man ha en hall som är tillgänglig när man bygger en ny. Det tror jag inte alls är några problem. Något skalskydd och annat är det ju inte frågan om där, något som har varit problemet på andra platser.

När det gäller Bellevue är det nog inte så enkelt. Du får prata med dina kollegor i stadsbyggnadsnämnden. Nationalstadsparken är faktiskt riktigt problematisk när det gäller minsta sak vi ska göra. Den här planen har jag faktiskt varit inblandad i själv en gång. Det fanns bara tre hörn, och vi fick till ett fjärde hörn för många år sedan. Det var svårt och ett ståhej. Det var många som ville försöka stoppa denna lilla åtgärd, och då var det inte ens frågan om att hugga ned några träd, vilket det blir i ert förslag. Dessutom kommer ni att få ägna er åt en del sprängning också.

Jag tror att ni underskattar problemen med Nationalstadsparken. Det måste jag säga. Jag vet att ni gör det.

Anförande nr 115

H a n n a W i s t r a n d (L): Det är tråkigt att Jan Valeskog har den inställningen. Det är inte så mycket jag kan göra åt det. Vi har varit där och tittat på platsen och ser att det är möjligt att ha en 11-spelsplan där. Vi förstår naturligtvis att vi inte kan bygga någon stor anläggning här med läktare och annat.

Överallt annars, vid många andra tillfällen och av olika anledningar, går man gärna in och naggar på naturområden som är skyddade. Det kan ju inte finnas någon mer behjärtansvärd anledning än att faktiskt tillgodose de behov som verkligen är så skriande i staden. Grönkompensation använder man sig ganska lättvindigt av. Jag tycker att alla har blivit mycket bättre på att faktiskt använda en seriös grönkompensation. Det kan vi även göra i det här fallet, tror jag.

Anförande nr 116

C e c i l i a O b e r m ü l l e r (MP): Ordförande, fullmäktige, åhörare! Det här ärendet har skickats tillbaka och anpassats efter Länsstyrelsens krav. Miljöpartiet ställer sig bakom kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 117

Borgarrådet Mattsson (V): Ordförande, fullmäktige! Nu ska vi fatta beslut om det här! Det här är ett rykande färskt provex av Stockholms stads första strategi för våra parklekar. Bakgrunden till att den har tagits fram är delvis en utredning som gjordes via kulturförvaltningen i staden, som såg att det fanns utvecklingsbehov och en gemensam riktning för stadens arbete men också självklart majoritetens behov av att kunna erbjuda alla meningsfull fritid.

I utredningen tryckte man på behovet av gemensam riktning med gemensamma mål för att jämna ut de skillnader som man såg över staden. Strategin syftar till att skapa detta. Strategin innehåller en definition av vad en parklek är, mål och syfte med deras verksamhet i staden och prioriterade målgrupper. Utifrån strategin ska sedan varje stadsdel göra en egen utvecklingsplan utifrån lokala förutsättningar, som årligen följs upp och bidrar till utvecklingen.

Tittar man lite på hur det har blivit med fritidsgårdsstrategin som vi beslutade om i fullmäktige så har den verkligen drivit på utvecklingen av just fritidsgårdarna ute i våra stadsdelar, och vi har en förhoppning om att även denna kommer kunna göra det.

Ordförande! Stockholms parklekar har varit en viktig del av Stockholms barns vardag i nästan 100 år. Det finns en stark tradition av parkleksverksamhet för att skapa en trygg fritid för barnen i hela staden. Den ska vi nu fortsätta att värna. Särskilt viktiga är parklekarna för barn i låg- och mellanstadieåldern som inte deltar i annan fritidsverksamhet.

Under året har majoriteten tagit flera viktiga steg framåt på fritidsområdet. Det har slagits rekord i sommarkolloverksamheten, till exempel. Fritidsgårdsstrategin har fortsatt att implementeras, och sommarlovsaktiviteterna nådde väldigt många barn och unga. Nu går vi alltså vidare med parklekarna.

Fullmäktige! Stockholms parklekar ska bevaras, värnas och utvecklas. Jag är glad att vi nu har den här strategin på plats och gemensamt kan följa upp alla stadens parklekar på ett mer likvärdigt sätt.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 118

Jonas Naddemo (C): Ordförande, fullmäktige och stockholmare! Nu ska jag upprepa mig en gång här i talarstolen. Jag är så glad att vi nu står här och hanterar fritidsfrågorna utifrån ett strategiskt perspektiv, vilket de här frågorna verkligen förtjänar.

Det var faktiskt vi grönblå som under den förra mandatperioden skapade en samordnande fackförvaltning för barn, kultur- och fritidsområdet, och det har verkligen visat sig vara ett klokt steg i stadens utveckling. Utifrån det här har också arbetet med fritidsfrågorna verkligen tagit fart. När vi antog en fritidsgårdsstrategi här i kommunfullmäktige var det faktiskt det första strategiska dokumentet på området som staden antagit sedan 1970-talet. Nu kommer fler ärenden i den här riktningen, och det ska vi alla vara stolta över. Vi har verkligen ryckt upp oss på det här området, och

jag är jätteglad att den nuvarande majoriteten fortsätter detta viktiga arbete. Det här förslaget ligger helt i linje med Centerpartiets höjda ambitioner på fritidsområdet. Sida 90 (116)

Stockholms parklekar har, precis som borgarrådet sa, en nästan 100-årig viktig verksamhet. Den har varit uppskattad av stockholmarna och har blivit en del av vårt vardagsrum. Jag ska erkänna att mitt privata intresse har ökat något nu när jag själv står i Vasaparkens parklek och ser min egen dotter trängas med de större pojkarna på den fina lastbilen som har gjorts om till en leksakslastbil, eller som en hel lekplats.

Ordförande! Strategin har tagit sin utgångspunkt i uppdraget för parklekarna, där fler barn och familjer får möjlighet till en meningsfull fritid och mötesplatser runt om i staden. Det som gör parklekarna till en så unik del av vår fritidsverksamhet är också bemanningen, och därför är det så viktigt att särskilt lyfta delmålet om stark bemanning och god samverkan.

För Centerpartiet är det viktigt att kvaliteten i våra parklekar är god i hela staden, i alla våra stadsdelar. Därför är utmaningarna kring kompetensförsörjning och parkleksbyggnadernas fysiska skick viktiga att fokusera på. För att nå resultat måste också kunskap spridas till stadsdelar och facknämnder.

I Centerpartiet har vi ett starkt fokus på fler träd i stadsmiljön, och en park som är väl utformad med bra vegetation kan också hålla nere bullernivåer och temperaturer, som vi vet båda är höga på många ställen runt om i staden. Därför vill vi säkerställa att man planterar fler träd i våra parker, vilket också kommer att ge parkens besökare möjlighet till lite välbehövlig skugga.

Avslutningsvis kan jag säga att Centerpartiet välkomnar den här strategin som innebär att vi kommer att kunna följa upp, mäta och utvärdera parklekarnas verksamhet runt om i staden, något som lägger bra grund för att vi även i framtiden kommer att ha en blomstrande parkleksverksamhet i Stockholm.

Anförande nr 119

Borgarrådet Mattsson (V): Tack för de positiva orden! Jag noterar att det finns en gemensam samsyn kring parklekarna, den här strategin och den utveckling som vi driver på och vill göra på fritidsområdet.

Jag missade tyvärr den spännande budgetdebatten, eftersom jag låg hemma i lunginflammation i flera veckor. Men jag vill ändå trycka på att förutom Centerpartiet som föreslog en nedskärning på 20 miljoner med generell effektivisering på barn, kultur och fritid, och det hade flera av era partier, skulle jag ändå vilja säga att utan resurser kommer vi inte kunna uppnå strategins mål. Det gäller verkligen för parklekarna. Jonas Naddebo tryckte själv på bemanningen, till exempel. Den kostar självklart, och därför var det viktigt att vi satsade redan förra året.

Det här året fortsätter vi att satsa på att stärka upp just fritidsverksamheten. Jag tänker att det är jättebra att vi är fler som ser vikten av den här strategin. Jag håller med om möjligheten till uppföljning, men det kommer också att behövas resurser i flera år framåt. Så är det.

J o n a s N a d d e b o (C): Det märks verkligen att borgarrådet saknar budgetdebatten när det gäller nedskärningar och generell effektivisering!

Jag står upp för att staden behöver ha en effektiv verksamhet. Jag sa även i budgetdebatten att jag står upp för att vi behöver ha den synen på verksamheten att i privata företag jobbar man med vinst och i en kommun måste man jobba med effektiviseringar för att hela tiden leverera bättre verksamhet till samma krona eller till och med en lite mindre krona.

Det är ju faktiskt så att ni har vunnit en stor seger i budgethanteringen, för när ni styrde förra mandatperioden så jobbade även ni med generella effektiviseringar. Men den här gången har Vänsterpartiet fått igenom att man ska ta bort de här generella effektiviseringarna. I stället har ni generella tillskott. Det finns dock inget säkert samband mellan mer resurser och en ökad kvalitet i verksamheten. Jag står fast vid och står upp för att man kan jobba med generella effektiviseringar. Det ska inte ses som en nedskärning.

Anförande nr 121

K r i s t i n a L u t z (M): Ordförande, ledamöter, åhörare – nu var det inte så många kvar! Jag tänkte att det var något spännande på gång när det var så många som var här så länge ändå.

Jonas har sagt mycket om detta redan. Vi har ju inget eget förslag till beslut, för vi är alla eniga om det här, men vi har ett gemensamt SU från Liberalerna, Centerpartiet, Kristdemokraterna och Moderaterna. Jag ska alltså inte upprepa allt som Jonas sa.

När jag flyttade till Stockholm – jag är ju från landet – så visste jag inte vad en parklek var för någonting. Jag hade ingen aning; jag hade aldrig hört talas om parklekar. Jag hade liksom en annan definition av både ”park” och ”lek”. Sedan satte jag mig i stadsdelsnämnden, och sedan dess har jag varit på jättemånga besök i parklekar. Jag har hängt i parklekar i stora delar av framför allt östra söderort. En parklek är en fantastisk mötesplats. Det är så häftigt att se hur olika personer möts. Exempelvis i Hammarbyhöjden där jag bor är den lokala parkleken det ställe där alla möts som kanske annars inte ens skulle prata med varandra. Så byggs det massa nya kontakter.

Nu vet jag alltså vad en parklek är. Jag tycker det är otroligt fint, och jag är väldigt glad att vi är överens om det här!

Jag är också väldigt glad att det här så väl hänger ihop med den fritidsgårdsstrategi som vi tog fram 2022. Det här är en fortsättning på den, och jag tror att dessa två delar tillsammans verkligen kommer att stärka fritidsverksamheten i hela Stockholm. Det är som sagt otroligt skönt att vi fick igenom sammanslagningen med fritid, som nu ligger på kulturförvaltningen, vilket gör att vi har en mycket bättre struktur mellan de olika förvaltningarna, som nu ligger på ett ställe, hur vi utveckla parklekarna.

Efter 100 år hoppas vi att det blir ny fart i parklekarna. Nu kommer det att hända mycket mer, och vi får mer kvalitativa parklekar, både fastighetsbeståndsmässigt och innehållsmässigt, med ännu gladare barn och ungdomar och bättre personal!

Borgarráðet M a t t s s o n (V): Jag instämmer verkligen; jag kände samma sak: Vad är en parklek för någonting? Där jag växte upp fanns det ingen parklek.

Det är en fantastisk verksamhet. Jag är ofta där med mina tre barn. Det finns parklekar som har djur, och det finns parklekar som barnen kan gå till själva när de är lite äldre, eftersom parkleken är bemannad. Det är en fantastisk och unik verksamhet som vi verkligen ska värna.

Jag tackar verkligen för att det är ett rödgrönt styre just i år med den ekonomiska krisen, för tittar man på Moderaternas förslag till budget skulle alltså 32 av 44 parklekar behöva stänga. Då skulle vi inte ens behöva någon strategi, för då blir det helt enkelt stängda dörrar och inga parklekar kvar. Det vill jag ändå skicka med.

Det är jättebra och positivt att vi alla vill ha den här strategin, men det kommer att krävas resurser för att uppnå de här målen. Så är det.

Anförande nr 123

K r i s t i n a L u t z (M): Jag ska inte upprepa det som Jonas sa angående våra budgetar. Vi har ju annars pratat budgetar, men det är samma argumentation där. Ni upprepade den här siffran säkert 80 gånger i budgetdebatten, om och om igen, men det stämmer helt enkelt inte. Det stämmer inte alls.

Jag tycker faktiskt att det är lite skrämmande att hela tiden komma ut med en siffra utan att kunna förklara var den kommer ifrån, något som baseras på några siffror men som i realiteten inte stämmer i organisationen.

Anförande nr 124

M a r t i n H a n s s o n (MP): Ordförande! Som flera har varit inne på är den här strategin väldigt ambitiös, vilket såklart är jättebra. Parklekarna har varit lite styvmoderligt behandlade under många år, och det är synd. Det har både handlat om själva verksamheterna och skicket på byggnaderna, så det är bra att vi tar fram den här planen, och det är bra att vi har höga ambitioner.

Det finns några saker som jag verkligen skulle vilja lyfta fram extra mycket och som jag tycker är extra viktigt och bra att notera. Det är målet om att parklekarna ska kunna hållas öppna med generösa öppettider även på kvällar och helger. Det här skulle jag säga är det absolut viktigaste för att få fler grupper. Vi tycker att det bör vara den högsta prion.

Sedan kommer en mening som kan tyckas väldigt byråkratisk. Jag tänker läsa innantill, för den är också viktig, trots att den kan låta intetsägande: Det är viktigt att välfungerande verksamheter och upparbetade arbetssätt ses som viktiga utgångspunkter i det långsiktiga införandet av denna strategi.

Det är viktigt att komma ihåg att när det finns bra välfungerande arbetssätt ute i vissa stadsdelar ska det såklart värnas. Det ska man ha med sig in i strategin så att man inte tappar bort mycket av det – mycket bra att ha med sig.

Notera att vi för att säkerställa strategin skjuter till extra medel till stadsdelsnämndernas fritidsverksamheter så att det kan satsas på. Vi har också kvar de

medel som stadsdelarna kan söka från centralt kring investeringar i att rusta upp våra parkleksbyggnader. Det är oerhört viktigt att vi säkrar detta och fortsätter det arbete som vi har hållit på med nu i flera år. Sida 93 (116)

Bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 125

A l m a C a r l s s o n (S): Ordförande! Vi har någonting väldigt unikt i våra parklekar i den här staden, och vi behöver se till att våra parklekar används likvärdigt och att alla barn ska få möta trygg och utbildad personal. Fortbildningen av personalen är en viktig del av strategin och väldigt central. För att kunna skapa de här trygga miljöerna för barn behövs utbildad personal.

Jag uppskattar också att det finns en stark och bred politisk enighet om viljan att bevara och utveckla våra parklekar. Det hade uppskattats ännu mer om det också hade funnits en politisk enighet kring parklekarnas finansiering och vad det faktiskt behövs för att finansiera den här verksamheten. Men det är ändå viktigt att vi alla vill värna om våra parklekar.

Med detta vill jag yrka bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 126

Borgarrådet L i n d b l o m (V): Precis som många andra småbarnsföräldrar vet jag hur viktig den här verksamheten är. Det handlar som många har varit inne på inte minst om barnen och om deras rätt till meningsfull fritid. Men jag måste också säga att som en plats där människor i en stadsdel kan träffas och lära känna varandra, där föräldrar kan lära känna varandras barn och lära sig namnet på dem är parkleken någonting som skapar skyddsfaktorer, sammanhållning och trivsel som följer med från sandlådan ända upp till högstadieshänget. Det här är alltså viktiga mötesplatser för att bygga just trygghet, sammanhållning och trivsel i våra stadsdelar.

En stor styrka med den här strategin är att det nu kommer att arbetas fram lokala utvecklingsplaner, och dem behöver fastighetskontoret för att kunna ta ett helhetsgrepp om fastigheterna. Stadsdelarna måste sätta sig ned och fundera: Vad vill vi med vårt parkleksbestånd? Hur vill vi att det ska utvecklas?

Det vi ser framför oss är till exempel en ökad grad av samlokalisering där man kanske kan ha öppen förskola, parkleksverksamhet, fritidsgårdsverksamhet och även till exempel öppna upp parkleksbyggnaderna för civilsamhället, PRO, scouterna och det lokala föreningslivet som skriker efter lokaler. I dag är ju tyvärr många parkleksbyggnader helt stängda efter klockan fem, och det är liksom inte ett effektivt nyttjande av våra lokaler.

Jag bor i Hökarängen där det är oerhört trångt hos många. De flesta treor ligger liksom på 66 kvadratmeter, så barnkalas hemma är inte ett alternativ. Om vi skulle kunna öka möjligheten för familjer att hyra in sig parkleken – som man kunde för tio år sedan – vore det någonting som många småbarnsföräldrar som bor väldigt trångt skulle uppskatta väldigt mycket och inte minst deras ungar.

När det gäller de här siffrorna så kan jag berätta om källan. Det är kulturförvaltningen och stadsledningskontoret som siffrorna kommer från. En parklek kostar ungefär 1,5–

2 miljoner kronor per år att driva för en stadsdel. Man ska komma ihåg att det här är ett väldigt, väldigt litet budgetområde, så alla typer av nedskärningar får väldigt stor effekt. När det skedde en effektivisering – jag tror att det var första eller andra året under den förra majoriteten – var det bara 5 miljoner som drogs av. Det kan tyckas vara en väldigt liten summa, men det resulterade faktiskt i att Fagerlids parklek i Hökarängen behövde stänga. Så små är marginalerna för de här verksamheterna.

Liberalerna sparar 8 miljoner kronor på området, vilket motsvarar 4 parklekar, Centerpartiet 18,6 miljoner, vilket motsvarar 9 parklekar, Moderaterna 64,3 miljoner, vilket motsvarar 33 parklekar och Kristdemokraterna 83 miljoner, vilket motsvarar 44 parklekar. Det är alltså alla våra parklekar, för övrigt. Det ska bli jätteintressant att höra vad Sverigedemokraterna har att säga, för om man nu pratar om kvalitet och bemanning och hur viktigt det här är som oppositionen gör – Sverigedemokraterna skär ner med 91,5 miljoner kronor! Det är ju alla parklekar och en massa andra saker också. Det skulle vara intressant att veta hur man tänker täcka upp för det.

Parklekar kostar. De måste få kosta. De är viktiga för barnen, för tryggheten och för sammanhållningen. Bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut!

Anförande nr 127

Borgarrådet H e d i n (M): Det råder en bred samsyn i den här salen om de öppna parklekarna, och då måste vi också utveckla dem och tänka längre. Flera har varit uppe och beskrivit hur man kan effektivisera. Ett sådant exempel är att faktiskt lyfta in öppen förskola och socialtjänsten i våra parklekar. Det leder till en bättre verksamhet som når fler och som dessutom är kostnadseffektiv.

Precis som flera andra har sagt tidigare är det inte så att mer pengar alltid leder till högre kvalitet, utan det handlar om politisk drivkraft att våga tänka nytt och nå så många som möjligt.

Anförande nr 128

Borgarrådet L i n d b l o m (V): Det låter ju jättebra att det finns stor samstämmighet i salen kring parklekarnas betydelse, Andréa. Men i realiteten gör det ju inte det. Man kan slå sig för bröstet och säga en massa fina saker här när vi pratar om strategi, men det handlar också om pengar. En nedskärning på 5 miljoner för ett par år sedan resulterade i minst två stängda parklekar – i Hässelby och i Hökarängen. Två parklekar stängdes alltså på grund av en nedskärning på 5 miljoner.

Ni vill skära ned med 64,3 miljoner, Andréa. Hur tror du att stadsdelarna kommer att klara det? Är det så att man ska samlokalisera behöver man också upprusta fastigheten och se till att ventilationen fixas, och då kommer hyran också att gå upp. Stadsdelarna måste få säker finansiering för att våga ta steget och rusta byggnaderna och sedan kunna samlokalisera. Med en nedskärning på 64,3 miljoner kronor hade de aldrig vågat ta på sig den kostnaden.

Anförande nr 129

E m e l i e W a s s e r m a n n (SD): Ordförande! Jag vill börja med att förtydliga att vi inte skär ned några miljoner på parklekarna. I stället gör vi en extra satsning på 1 miljon för att personalen ska få utbildning i neuropsykiatriska

funktionsnedsättningar, vilket gör att den tillgänglighet som vi pratar om och som finns i strategin också kommer att gå att förverkliga. Tillgänglighet handlar inte bara om de fysiska lokalerna, men att man säkerställer den fysiska tillgängligheten så att det på riktigt blir tillgängligt för alla är också någonting som vi kommer vara noga med att titta på framöver.

Det handlar också om neuropsykiatriska funktionsnedsättningar. Det är också en grupp som är underrepresenterad i den här typen av lokaler men som kommer att få en bättre tillgänglighet med Sverigedemokraternas politik, eftersom vi satsar på utbildning för personalen och på så sätt tillser att alla barn känner sig välkomna i verksamheten.

Vänsterpartiet svänger sig med att vi ska skära ned alla parklekar. Det gör vi inte, utan vi satsar på den här typen av verksamhet. Även 4H-gårdar är någonting som vi satsar 3 miljoner extra på. Det lyfter man inte från vänstersidan.

Jag är nöjd med Sverigedemokraternas politik, och vi vet att vi kommer att satsa på det här. Barn och unga är dem vi ska lägga pengar på, och det gör vi också med vår politik.

Anförande nr 130

Borgarrådet L i n d b l o m (V): Vi har ett område som är barn, kultur och fritid, och i Sverigedemokraternas budget plockar man bort 91,5 miljoner kronor. Ni lägger tillbaka lite fjuttpengar. Menar du på fullaste allvar att du tror att den neddragningen – det är bara att kolla i egen budget – på 91,5 miljoner kronor inte skulle göra någon skillnad i stadsdelarna? Du kan inte stå här och prata om satsningar när du rycker undan den grundläggande finansieringen och sedan skickar kaffepengar tillbaka.

Er politik är en fullständig slakt av området barn, kultur och fritid. Det finns inget annat parti här som skär ned så mycket på det här området. Det handlar om parklekarna. Det handlar om öppen verksamhet för barn. Det handlar om fritidsgårdar, och dem hatar ni, det vet vi. Men ni tar också bort alla riktade satsningar på just ökad kvalitet i parklekarna så, återigen, på riktigt: Hur tror du att en stadsdel skulle hantera en nedskärning på 91,5 miljoner? Det är faktiskt vad som dras ner i din budget jämfört med vår.

Anförande nr 131

E m e l i e W a s s e r m a n n (SD): Tack för frågan! Vi drar ju inte ned på just parklekar – nej, det gör vi inte. Däremot gör vi satsningar på npf, och det är en riktad satsning.

Barn, kultur och fritid handlar tack och lov inte bara om parklekar, utan det finns flera typer av satsningar som man kan titta på och ändra i för att man inte tycker att det fungerar fullt ut.

Om vi ska prata om fritidsgårdar i det här avsnittet vet ju vi att det som ni pratar om, att det ska vara brottspreventivt, finns det inga fakta kring. Men det är en annan debatt. Nu pratar vi om parklekar, och vi har inga planer på att skära ned på parklekar. De satsningar vi gör är riktade till barn med npf för att säkerställa att alla barn får möjlighet att vistas i de här lokalerna och känna att det är tillgänglighetsanpassat för dem.

T o m a s B e e r (MP): Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag och till den fantastiska ideologi som vi faktiskt har på vår sida, och jag vet att en del av er andra också har det.

Jag är faktiskt uppfödd, höll jag på att säga, i parkleken i Humlegården en gång i tiden. Då var det solrosor som var tecknet för parklekarna. Jag har jobbat tillsammans med parklekar i olika typer av verksamheter i Rinkeby på Järva som är oerhört viktiga för stadsdelen – barnkarnevalen, festivaler och en massa olika saker – med kompetent personal, både på Järva och i andra delar.

Parklekarna är en del av vårt sätt att hantera barns uppväxtvillkor från tidig ålder och uppåt. Det får man inte glömma bort när man ska satsa på parklekarna framöver. Det som Clara Lindblom pratar om är fantastiskt bra, och det ni andra pratar om på den här sidan är bra. Jag vet att en del av er andra också gör det, men inte ni där nere. Det har jag förstått genom åren. Min kraft kommer att verka genom att gå emot er i allt vad ni säger, SD. Det har jag faktiskt nästan förstått i dag. Ni kanske skrattar, det kan ni göra. Men ni kommer aldrig mer att få vara med i den här fullmäktigesalen eller över huvud taget om jag får råda! Absolut!

Bifall till kommunstyrelsens förslag när det gäller parklekarnas fortlevnad och verklighet!

Måste jag komma upp för replik? Jag har ingen aning om hur det går till här ibland.

(O r d f ö r a n d e n : Ja, det är god ton. Du ska stå kvar och lyssna. Sedan kommer du att få en kontrareplik, och då ska Gabriel Kroon stå kvar och lyssna på den.)

Ska jag titta också?

Anförande nr 133

G a b r i e l K r o o n (SD): Du kan gå ut ur salen, Tomas, om du inte vill prata med mig. Det är helt valfritt hur du vill göra.

Du säger att du kommer att vara emot allting som vi sverigedemokrater säger. Det tyckte jag att jag hörde ganska tydligt. Min kollega pratade om npf-satsningar, och då antar jag att du är emot dessa satsningar också?

Anförande nr 134

T o m a s B e e r (MP): Jag är emot SD:s förslag som gäller saker över huvud taget. När det gäller andra frågor som är demokratiskt sagda och demokratiskt rätt kommer jag naturligtvis att rösta på det.

Anförande nr 135

O r d f ö r a n d e n : Då är vi klara med den här debatten. Det har höjts lite grann med fingrar och kanske inte präglats av den största artighet alla gånger. I stort sett var det ändå en bra debatt.

Det snurrade till sig lite på slutet, tycker jag. Jag vill ha det sagt, för normalt sett försöker vi att ha en väldigt god ton här.

Anförande nr 136

Borgarrådet S t r ö m g r e n (MP): Ordförande, fullmäktige! En del saker syns i det politiska. Andra saker syns inte men är nog så viktiga.

Ett av de arbeten som vi ägnar oss åt i trafiknämnden är att säkerställa att våra gator och vårt kommunala vägnät är i gott skick så att det inte leder till skador på fordon eller skador på människor, alltså att trafiksäkerheten säkerställs. Vi förvaltar ett väldigt stort vägnät. Det är 150 miljoner kvadratmeter som binds ihop till en väv av gator, och stadsmiljön behöver vara både trafiksäker och framkomlig.

Det som också är så bra med det här reinvesteringsprogrammet är att det syftar till att säkerställa ett löpande underhåll, ett förebyggande underhåll som gör att större akuta skador eller störningar som annars skulle uppstå inte blir lika vanliga. Det som ingår i programmet är beläggningsarbeten både för cykelbanor, gångbanor och körbanor samt räcken, portaler och gatumöbler. Det här är alltså inte en investering, för det hade inneburit en ny funktion, utan det är en reinvestering, det vill säga man förlänger livslängden på våra gator och andra där tillkopplade anläggningar.

Detta är ett sätt att ha ett helhetsperspektiv. Vi tittar på de olika transportslagen, trafikslagen och färdmedlen. Men det är också tydligt att vissa trafikslag eller färdmedel sliter mer på anläggningen än andra. Till exempel gångtrafiken sliter inte särskilt mycket på vägbanan. Däremot kan potthål och gropigheter vara väldigt avgörande för trafiksäkerheten, fallolyckor och även gångtrafikanterns önskan att befinna sig i gaturummet.

När det kommer till cyklister handlar det väldigt mycket om att gropar i cykelbanan kan leda både till otrygghet och singelolyckor.

För biltrafiken är det inte så vanligt att gropigheter leder till trafikolyckor, men däremot kan det leda till att man sliter på väggroppen. Försvinner det övre laget kommer nästa fordon och river upp det här. Det är alltså lite olika fokus på det här.

Man kan också se att det är lite olika fördelning av de pengar som vi nu fattar beslut kring. Den estimerade åtgången inom ramen för detta reinvesteringsprogram är att ges cykelbanor 10 miljoner per år, gångbanor 40 miljoner per år och övriga körbanor 90 miljoner per år, allt för att säkerställa en framkomlig, trafiksäker och tillgänglig gatumiljö.

Med det yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 137

T o b i a s J o h a n s s o n (V): Ordförande! Jag skulle vilja idka lite konsumentupplysning i denna fråga. Liberalerna har ett eget förslag till beslut, och där anger man att man i sin budget anslår extra pengar för tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning. Jag vill förtydliga att i majoritetens satsningar på gångtrafikanter ingår aktiva tillgänglighetsåtgärder. Det blir alltså satsningar på tillgänglighet i majoritetens förslag.

För ordningens skull kan det vara bra att betona att Liberalernas tillgänglighetsinvesteringar är en omflyttning av pengar och inga extra medel. Liberalerna minskar investeringar för trafiknämnden totalt för 2024 jämfört med majoriteten. Liberalerna plockar bort framkomlighetsinvesteringar för gång-, cykel- och kollektivtrafik med 155 miljoner. Sedan lägger man tillbaka 37 ½ miljon, som man öronmärker för tillgänglighetsinvesteringar. Det innebär att man totalt sett minskar framkomlighetsinvesteringarna för gång-, cykel- och kollektivtrafik med 117,5 miljoner. Detta ger alltså minskade tillgänglighetsåtgärder eftersom i stort sett alla framkomlighetsinvesteringar även innehåller tillgänglighetsåtgärder. Man minskar också totalt sett med 115 miljoner kronor på driften, varav bland annat 50 miljoner i generella effektiviseringar.

Jag vill passa på att tacka Liberalerna för att ni lyfter tillgänglighetsperspektivet. Det är jätte viktigt, så fortsatt med det! Men jag vill ändå betona att ni på totalen minskar mängden pengar på både drift och investeringar.

Bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 138

S a r a S v a n s t r ö m (L): Tack – då behöver jag inte begära någon replik och kan dessutom hoppa över delar av det jag hade tänkt säga, för det redogjorde du lite grann för!

Låt oss börja från början, ordförande och ledamöter. Jag vill säga att det är mycket glädjande att vi gör de här reinvesteringarna i våra gatuytor. Det handlar både om att underhålla och om att förbättra trafiksäkerheten. Med detta program tar Stockholms stad fortsatt ansvar både för ökad framkomlighet och för ökad trafiksäkerhet. Jag vill också lyfta fram att jag tycker att det är glädjande att trafikkontoret särskilt vill fokusera på framkomligheten för barn, äldre och personer med funktionsnedsättning inom programmet. Lars redogjorde ju själv här lite grann för fördelningen mellan trafikslagen.

Med det sagt handlar politik om att prioritera. Vi är olika partier, och vi prioriterar lite olika. Liberalerna kommer alltid att värna framkomligheten för dem som är beroende av extra stöd för att röra sig i vår stad. Det är sant att vi i Liberalernas budget gör omfördelningar i hur vi vill prioritera pengarna, och vi prioriterar särskilt att öronmärka just frågor som rör personer och områden där man kan öka tillgängligheten. Och ja, vi omfördelar pengar mellan trafiknämnden och fastighetsnämnden – det stämmer. Men på totalen är investeringsbudgeten lika stor, och det som är skillnaden är att vi säger att vi tycker att tillgänglighet för alla är väldigt viktigt. En stad som ser till allas framkomlighet är också en stad som värnar allas frihet – inte bara för dem som har lätt att röra sig i gatuutrymmet.

Med detta vill jag yrka bifall till Liberalernas reservation i kommunstyrelsen.

Anförande nr 139

Borgarrådet S t r ö m g r e n (MP): Ordförande, fullmäktige! Fågeln flyger inte genom luften, den flygs av luften. Sälen simmar inte i vattnet, den blir simmad av vattnet. Vi ska inte tro att vi släntrar genom stadens gator och gränder, staden släntrar oss genom sig.

Tegelbacken var en mötesplats i den vackra stenstaden för tidningsfolk. Tysta Mari var stället journalisterna satt och pratade ihop sig på efter dagens värv. När man sedan på 60- och 70-talen skulle omgestalta Stockholm i professor Folke Kristenssons namn – han var professor i ekonomisk geografi på Handels – skulle city rivas. Det skulle göras plats för alla viktiga kontor och administrativa funktioner i city. Boende skulle flytta utanför staden. Det var en idé som byggde på väldigt mycket framtidstro men kanske också en övertro på hur behovet av mötesplatser kan ersättas med snabba bilvägar ut till nybyggda förorter.

Nu är vi i en fas, upplever jag, där vi börjar identifiera hur Stockholm ska kunna läka dessa sår. Den vackra stenstaden ska återigen kunna ta plats. Ytorna ska inte bara vara trafikplatser utan också ytor för vistelse, lek och möten, helt enkelt. Kanske kommer journalisterna att lockas tillbaka till Tegelbacken när det här förslaget är klart. Det kan också vara de turister som har kommit till Centralen och vill njuta av solen en ljum sommardag som kommer dit eller de som jobbar i regeringskvarteren och under lunchen vill hitta en plats att kunna sitta ned på med sin matlåda.

När stockholmarna fick frågan pekades Tegelbacken och Tegelbackseländet ut som den minst trevliga och minst omtyckta platsen i city. Kungsträdgården var den som flest tyckte om. Men vi människor, liksom sälen och fågeln, kanske inte alltid reflekterar över vad det är som gör att vi trivs på en plats, utan vi tar det lite grann för givet. Jag tror att när Tegelbacken blir klar kommer många att lockas dit. De kommer att njuta av solen, de kommer att se vattnet och de kommer att upptäcka att detta är en plats som man tidigare inte reflekterade över så mycket men som nu är en attraktiv och trevlig plats dit man vill söka sig.

Ärendet består av flera saker. Det handlar delvis om att ordna upp trafiksituationen, att förbättra framkomligheten för de bussar som nu ställer sig mitt på Tegelbacken och att rätta ut den cirkulationsplats som man kan säga att Centralpalatset har blivit och i stället få en bättre och mer robust trafiklösning. Det handlar också om att göra lösningar för de cyklister som varje morgon sneddar över Tegelbacken bort till Sheraton hotell trots att cykelbanan egentligen går mot Järnvägsparken. De ska nu få en bättre utformad och lämpligare lösning, för det är många som passerar den här platsen på cykel.

Gångtrafikanterna delar i dag på den yta som går under Vasabron med cyklisterna. I trafikplaneringskretsar pratar man ibland om konflikt-design. Det är när man bygger in en situation mellan cyklister och gångtrafikanter som i sig haltar och skapar osäkerheter. Om cyklisterna har hög fart och gångtrafikanterna inte känner till det kan det upplevas som otryggt och i värsta fall bli trafikosäkert. Vi ser framför oss att cyklisterna kommer att kunna åka på Vasabrons ovansida och i stället ge plats för gångtrafikanter och dem som vill vistas på den här platsen.

Ärendet heter Tegelbacken. Men det finns en plats som jag är extra glad över att vi nu gör någonting åt, och det är Rödbodtorget. Jag vet inte hur många här inne som känner till att Rödbodtorget finns och existerar och en gång var ett levande torg. Just nu upplevs det bara som en del av körbanan när man tar bilen runt Centralpalatset mellan Konstakademin och det lite orangeaktiga huset i mitten som det står Aftonbladet på.

Detta kommer att bidra till ett grönare stadsrum, till ytor där man kan vistas och till en bättre trafiksituation. Jag tror att Stockholm kommer att upptäcka att den här platsen var en plats som man inte tänkte på och reflekterade över så mycket men som inom ganska kort tid kommer att vara en av de mest uppskattade platserna.

Anförande nr 140

S v a n t e L i n u s s o n (C): Ordförande, fullmäktige och åhörare! Vi ska göra någonting åt Tegelbackseländet, fast det är ett annat Tegelbackselände än det som blev känt under slutet på 1800-talet, när det var långa köer med andra fordon som var tvungna att vänta när bommarna fälldes över spårvagnsspåren innan man byggde bron. Men det har verkligen varit ett Tegelbackselände också sedan dess, med denna ogästvänliga och otrevliga miljö. Borgarrådet Strömgren pratade ju om att det här är den plats som stockholmarna tycker allra sämst om. Jag och vi i Centerpartiet är väldigt glada för att vi nu ska göra någonting åt den här platsen så att det blir en mycket trevligare plats där man kan vistas och färdas – en mycket grönare plats.

Det här är ett ärende som man började dra upp riktlinjerna för redan före valet. Men det finns en sak som oroar mig och som jag skulle vilja fråga borgarrådet Strömgren om. Du pratade om att man nu inte längre kommer att få cykla längs med kajen under Vasabron. Där ska fotgängarna vara, och cyklister måste i stället åka över och korsa Vasabron tillsammans med alla de cyklister som redan i dag ska svänga vänster vid Vasabron eller som vill bort mot Järnvägsparken. Jag undrar varför man inte har tagit i bättre med magasin och väntytter för cyklisterna. Det kommer att bli väldigt många cyklister som står där. Redan i dag har de som kommer cyklande och ska svänga vänster över Vasabron en sväng som är snävare än 90 grader. Det är alltså en väldigt svår sväng att göra, och man hade i det här ärendet kunnat se till att de fick en mycket bättre svänglinje. Nu kommer alla de här cyklisterna som ska svänga vänster tillsammans med dem som tidigare var under bron att ha en massa mötande cyklister och cyklister som står och väntar på andra sidan.

Som du sa är det många som ska passera och cykla här, så jag är rädd för att det kommer att bli rätt mycket trafikchaos bland cyklister och fotgängare. När man nu tog bort vägfilen där bilar och andra fordon kunde cirkla runt Centralpalatset skulle det ha funnits utrymme att ge ett sådant väntmagasin till cyklisterna. Jag undrar varför ni inte har gjort det.

Anförande nr 141

Borgarrådet S t r ö m g r e n (MP): Ordförande! Tack för frågan, Svante Linusson! Det hade varit väldigt pedagogiskt om vi nu hade kunnat stå vid en karta och peka och visa hur det här går till, men jag ska försöka göra förslaget rättvisa verbalt.

Detta är lite speciellt. Möjligheten att köra under Vasabron kom till under ett tidigare trafikborgarråds, Söderlunds, tid. Syftet var egentligen att få bort cyklarna från Vasabrons körbana, som man i stället breddade med ytterligare ett körfält norrut. Från

början var det alltså inte en cykelsatsning att man skulle åka över där. I det här fallet har vi helt enkelt behövt prioritera. Man får inte till en tillräckligt bra lösning för gångtrafikanter och vistelse om man inte leder upp cyklarna. När man har gjort trafikanalyser ser det okej ut. Sida 101 (116)

Jag tror också att kömagasinet kommer att räcka eftersom man delar upp dem som kommer från Vasabron och ska över till Sheraton, som kommer att hamna på ett ben, och dem som kommer från Järnvägsparken och ska söderut, som kommer att hamna på ett annat. Min bedömning är alltså att det funkar.

Anförande nr 142

S v a n t e L i n u s s o n (C): Tack för det svaret från borgarrådet Strömgren! Jag är rädd att du inte kommer att bli sannspådd här. De som kommer att svänga vänster har alltså en väldigt knixig sväng att göra. De möter också cyklisterna från andra hållet. Det var synd att man inte tog tillfället i akt att förbättra möjligheterna att svänga och färdas över Vasabron för cyklisterna.

Anförande nr 143

D e s t i n y Z a n d i L i n d g r e n (KD): Ordförande och kommunfullmäktige! Vilken fin och målande inledning, Strömgren! Jag blev nästan miljöpartist. Vi yrkar i alla fall bifall till vårt ersätтарыttrande i kommunstyrelsen.

Jag tänkte varken bli för teknisk eller för målande, men vi välkomnar initiativet med en omgestaltning av Tegelbacken. Området har stor potential att utvecklas till en mer levande, grön och tillgänglig plats mitt i hjärtat av Stockholm. Vi delar också kontorets förslag till nya torg- och parkytor. Men Tegelbacken behöver utvecklas med större hänsyn till konsekvenserna för trafiken. En trafikutredning skulle behöva genomföras med utgångspunkt i dagens befintliga trafikflöden, där åtgärdernas påverkan på framkomlighet och restider för samtliga trafikanter redovisas jämförbart med målet om att tidsvinsterna överträffar eventuella tidsförluster.

Anförande nr 144

Borgarrådet S t r ö m g r e n (MP): Ordförande! Det finns reklam ute i stadsrummet; det känner ni säkert till. De klassiska neonskyltarna på Esseltehuset på Vasagatan eller på Bångska palatset vid Stureplan är borta sedan länge, men det finns andra vitriner på stan som antingen är analoga eller digitala. De här är prissatta utifrån att de hittills ofta har varit kopplade till en nytthet. Staden har fått hjälp med att göra någonting för medborgarna, och i utbyte mot det har man tillgängliggjort eller gett tillstånd till reklamvitrinerna.

Vi har märkt att det inte är helt lätt att göra denna byteshandel med reklam mot nytthet. Det blir lite otydliga incitamentsstrukturer, och det är svårt att hitta den aktör som är bra både på reklam och på nytthet. Därför har vi nu sett ett behov av att ge plats för reklam i det offentliga rummet utan att det behöver vara knutet till en nytthet. Det finns i dag reklam som inte är knuten till nytthet, men den bör då vara prissatt utifrån en skälighet. Då handlar det om att det inte bara ska motsvara stadens kostnader, utan det ska även göras en skälighetsbedömning också utifrån nyttjarens fördel. Med utgångspunkt från de priser som utomhusreklamföretagen tar ut när de i sin tur säljer reklamytorna går det att påvisa att nyttan är betydligt större än vad avgifterna är i dag, när vi inte har haft möjligheten att ha reklam som inte är knuten till en nytthet.

Med ärendet föreslår vi några olika saker. Vi föreslår att det läggs till två nya kategorier till vår matris med olika upplåtelse-taxor. Det är objekt som har analog reklam respektive objekt med digitala ytor. Förutom reklam ingår att det ska visas stadsinformation, där vi kan informera om exempelvis att man ska lämna skräp i soptunnan eller att någonting från staden sker. Då är detta en reklamyta. Beroende på i vilken zon ytorna är placerade finns det olika taxor eller årsavgifter. De analoga ytorna kommer nu att ha ett kostnadsspann mellan 9 000 och 18 000 kronor per kvadratmeter, och de digitala ytorna har i stället 50 000 till 100 000 kronor per kvadratmeter som spann för taxan. Där tillkommer också moms, för dem som undrar.

I ärendet redovisas också förslaget att man även ska döpa om de taxor som finns i dag så att det tydligare framgår att detta är reklam som är knuten till någon typ av nytthet vid sidan av den stadsinformation som visas. Avgifterna för dessa både förändras inte, och det framgår tydligare i deras beskrivning vad det handlar om.

Reklamytorna på stan bidrar också med ljus förutom den stadsinformation som finns. När man har gjort fokusgrupper och frågat hur experter och medborgare upplever detta säger de att det är någonting som gör Stockholm till en mer stadsmässig och urban stad. De upplever också att vitrinerna tack vare sin belysning leder till ökad trygghet.

Med dessa ord yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 145

Borgarrådet W e d i n (M): Ordförande! Ärendet rör i grunden det havererade hyrcykelsystemet. Det är den rödgröna majoritetens försök att vända blad och gå vidare från sin senfärdiga hantering. Man väntade för länge med att agera, och de

farliga cyklarna gjorde att fler stockholmare skadade sig än vad som var nödvändigt. När beslutet till slut fattades om att häva avtalet var S-styret glasklart: Clear Channels reklamtavlor skulle bort från gatorna inom tre månader just utifrån vad som stod i avtalet. Så blev det inte. Det höll man inte. I stället ska vi fatta beslutet i kväll. Sida 103 (116)

Reklamtavlor ska stå kvar. Aktören ska få betala lite mer pengar men slipper samtidigt sin del i ansvaret att leverera låncyklarna. Jag och Moderaterna tycker att det stod svart på vitt, och det borde också ha gällt: Reklamtavlor skulle bort. Det ska inte löna sig att bryta mot avtal. Detta slår mot Stockholms stads redan låga trovärdighet som professionell upphandlare. It-upphandlingar och skolplattformar bleknar.

Detta tveksamma beslut fattas samma vecka som det rödgröna styret föreslår trafiknämnden att vi ska låta Citybike komma undan. Efter allt strul gick Stockholms stad till domstol för att få in sina vitesbelopp för cyklarna som aldrig kom. Nu är man förlikad med Citybike för ett lägre belopp än de 33 miljoner kronor som skattebetalarna förtjänar. Vi borde ha fått mer än så. Först fick vi inte våra låncyklar. Sedan får inte skattebetalarna in allt vite man förtjänar, och nu ska reklamvitrinerna stå kvar som ett monument över det monumentala misslyckandet från det rödgröna styret. Jag har en reflektion: Nu när alla aktörer har kommit så billigt undan – vem betalar då ut den utlovade kompensationen till de stockholmare som betalade för ett låncykelsystem som sedan helt plötsligt inte fanns?

Moderaterna motsätter sig att stockholmarna och skattebetalarna vid varje steg har blivit förlorare. I kväll har vi ett konkret förslag för att få in lite mer pengar till stadens kärnverksamhet. För att öka intäkterna borde kravet på den stadsinformation som visas på reklamvitrinerna sänkas. Kravet på 50 procent kan sänkas så att vi får in mer pengar till skattebetalarna. Det vore ett litet steg i rätt riktning i allt detta mörker.

Bifall till Moderaternas förslag i kommunstyrelsen!

Anförande nr 146

Borgarrådet S t r ö m g r e n (MP): Ordförande och Dennis! Jag är inte jurist, men jag har läst så pass mycket juridik att jag fick rabbla pacta sunt servanda – avtal ska hållas. Så är det naturligtvis. Men ett avtal är inte ett avtal om det inte finns en sanktionsmöjlighet eller en möjlighet att häva avtalet om den man har som avtalspart inte levererar. Det gjorde de inte. De levererade inte, och vi såg det som vårt mest ansvarstagande beteende med stadens och invånarnas resurser att häva avtalet.

Utifrån detta faktum hade det varit dålig hushållning med vår ekonomi om vi hade begärt att vitrinerna skulle grävas upp i stället för att vi som nu har möjlighet att få in intäkter från dem. Tidigare, under frågestunden, tyckte du att vi borde kommunicera mer med medborgarna. Då är det väl dumt att inte behålla möjligheten vi har med stadsinformationen. Detta är en kanal av många att föra ut våra budskap och vår information på.

Anförande nr 147

Borgarrådet W e d i n (M): Ordförande! Moderaterna ville att vi skulle häva avtalet tidigare, och där skulle man givetvis ha legat på för att ha ett tydligare juridiskt case. Det är uppenbart att det man gick till domstol med, 33 miljoner, inte var tillräckligt.

Det var för lite dokumentation för att klämma dit dem som inte levererade. Det är mycket som faller på staden i den här dåliga hanteringen. Sida 104 (116)

Det är uppenbart att man skulle ha hävt avtalet tidigare, men nu står vi där vi står. Du var tydlig med att reklamvitrinerna skulle bort. Men helt plötsligt går man in i stängda rum och kommer ut och säger: Nu får alla reklamvitriener vara kvar på Stockholms gator! I stället kunde man ha haft en annan typ av system där man hade sett till att vi hade kommit bort ifrån nyttorna – jag köper att det är rimligt – men där man jobbar på ett ärligare sätt gentemot Stockholm och dess skattebetalare. Det ska inte löna sig att inte hålla avtal. Här har man släppt på en viktig princip. Samtidigt borde vi ha stadsinformation, men det borde vara mindre stadsinformation.

Anförande nr 148

U l f W a l t h e r (S): Hej Dennis! Sist vi stod här i talarstolen frågade jag dig om det inte känns lite obekvämt att stå och kritisera något som du själv har varit med och förhandlat fram. Nu står vi här igen. Avtalet om låncyklar som du kritiserar så innerligt är ju ett avtal som ditt moderatstyre förhandlade fram under förra mandatperioden. Jag undrar därför återigen om det inte känns lite obekvämt att stå och kritisera sig själv i talarstolen.

Jag blir inte riktig på det klara med vad du menar med reklamvitrinerna. Vill du ha kvar dem eller vill du inte ha kvar dem? Är du för eller emot att skattebetalarna får in pengar genom att vi har vitrinerna kvar och höjer avgifterna för dem? Jag tycker att din politik här är lite otydlig. Svara stockholmarna klart och tydligt! Vill du ha kvar reklamvitrinerna, eller missunnar du stockholmarna dessa intäkter?

Anförande nr 149

Borgarrådet W e d i n (M): Det ska vara reklamvitriener på de här platserna, och det ska vara reklamvitriener på fler platser. Vi ska få in mer pengar till skattebetalarna. Det är ni som gynnar en aktör här som är misslyckad i sitt uppdrag gentemot stockholmarna. Senast vi pratade i talarstolen om någonting sådant här gällde det Östermalmsgrillen. Det påstods att den absolut inte kunde få stå där. Nu plötsligt visar det sig att det går. Det är konstigt att det just där visade sig att man kan tänka om. Det borde ni göra här också.

När det kommer till Clear Channel är det uppenbart att ni har gått in i stängda rum och sedan spottar ur er den här lösningen. Det är en felaktig princip. Det vi borde göra är att mer utgå ifrån hur vi jobbar med nytta – det är helt rimligt. Men vi borde släppa in fler aktörer och inte gynna en aktör som så tydligt har misslyckats i sitt uppdrag att leverera cyklar som aldrig kom. Vi hade med i avtalet att vitrinerna skulle bort inom tre månader. Det var därför borgarrådet sa att de skulle bort. Det var ni som tänkte om, inte vi.

Anförande nr 150

U l f W a l t h e r (S): Borgarrådet Strömgren är ganska duktig på att måla väldigt illustrerande och i vackra färger när han förklarar hur staden ser ut och hur den har växt fram. Jag är ibland lite mer vulgär i mina uttryck. Jag tycker att staden i det här fallet har lyckats med ännu en osexig titel på ett ärende. Jag läser den igen: *Nya kategorier och avgifter i taxa för upplåtelse av offentlig plats med polistillstånd* –

Men precis som Dennis Wedin sa handlar det om att höja intäkterna till staden för dessa reklamvitriner, som tidigare kopplades till hyrcyklarna. Vi håller på och ser över vad vi ska göra med hyrcyklarna framöver i tiden. Som förtroendevald tycker jag i och för sig att vi ska bidra till att säkra platser fria från reklam i staden, såsom i parker eller vid vissa kulturarrangemang. Men reklam är också en viktig del av en levande gatubild och en levande stad. Kommersiella krafter tjänar redan pengar på reklam, och de ska inte ha monopol på att visa reklam. Det är vi tillsammans som äger gaturummet, och om företag är beredda att betala hyra för stadens mark ska vi också kunna hyra ut den på ett ordnat vis.

Beräknat på de 240 reklamvitrinerna, varav 20 procent är digitala, räknar trafikkontoret med att intäkten för de nya föreslagna avgifterna uppgår till cirka 24 miljoner kronor per år. Intäktsökningen från dagens avgift blir då cirka 19 miljoner kronor per år. Intäkterna kan gå till att subventionera cyklar eller annan kommunal verksamhet. Det är detta ärendet handlar om: Välkommen att hyra stadens mark, men ersätt då skattebetalarna för det!

Bifall kommunstyrelsen!

Anförande nr 151

J o n a s N a d d e b o (C): Ordförande, fullmäktige och stockholmare! Egentligen finns det massor att säga i det här ärendet. Jag har en gammal ”beef” med trafikkontoret när det gäller reklamskyltar och hur staden historiskt sett har tagit betalt för reklamutrymmet. Ni som orkade lyssna på vad borgarrådet Strömgren försökte förklara hörde att det handlade om byteshandel, nyttigheter och komplexa system. Jag tycker att vi har ett sätt att hantera byteshandel i Sverige, och det är med pengar. Nu är vi på väg åt det hållet i det här fallet, men de här nyttigheterna – de olika papperskorgar och toaletter som vi har fått för alla dessa reklamskyltar – är en djungel.

Jag ska fokusera på vår reservation och gå in på det här med stadsinformationen. Borgarrådet Strömgren hänvisade till vissa delar av den utvärdering som gjorts av Sweco. Jag väljer att fokusera på andra delar av den här utvärderingen. Man konstaterar att stadsinformationen på reklamvitriner varken är träffsäker, tillgänglig eller kostnadseffektiv. När man på uppdrag av trafikkontoret genomförde utvärderingen av de digitala vitrinerna i stadsmiljön visade det sig att det endast var ett fåtal av deltagarna i fokusgruppen som ens hade reflekterat över att Stockholms stad hade använt reklamvitrinerna för att sprida stadsinformation. Varken experter eller medborgare ansåg att reklamvitriner skulle vara en självklar eller seriös källa för stadsinformation. Som en av deltagarna uttryckte det: ”Det är inte där jag letar efter information. De flesta utgår nog från att det är ett kommersiellt budskap.”

I Centerpartiets budgetreservation sänkte vi andelen stadsinformation från 50 procent till 25 procent just för att finansiera andra viktiga satsningar i vår budget. Vi fick också grönt ljus från stadsledningskontoret när vi frågade om det var fullt möjligt att öka intäkterna genom att sänka andelen stadsinformation på reklamvitrinerna. Det är upp till politiken att bestämma. Det är fullt möjligt att göra. Men vi borde också säkerställa att vi verkligen får in full ersättning för reklamskyltarna som finns runt om i vår stad. Det här med byteshandel och nyttigheter är bara en lång intrikat juridisk mumbo

jumbo-diskussion. När jag för tio år sedan satt i trafiknämnden skrev förvaltningen bara längre och längre papper för att försöka få tyst på mig i den här frågan. Jag tycker att man borde byta reklamplatser mot pengar rakt av – inga nyttigheter!

Sida 106 (116)

Jag yrkar bifall till vårt förslag i kommunstyrelsen.

Anförande nr 152

Borgarrådet S t r ö m g r e n (MP): Ordförande! Som jag sa i mitt inledningsanförande är det snårigt med LUK, lagen om upphandling av koncessioner. Därför vill vi nu ta fram de här nya taxorna för att kunna ta betalt direkt för reklamen utan att behöva ha en nyttighet i affären. Det finns lägen där staden och stockholmarna får mer för pengarna, och historiskt sett har man kunnat visa det. Men det är snårigt när man ska hitta träffsäkra incitamentsstrukturer.

Jonas Naddebo talar om utvärderingen med åtta personer från allmänhetens panel och fem personer som är samhällsplanerare eller stadsplanerare. Det som de kritiserade var att de själva inte hade upplevt att det här var en plats som används för information. Men det är lite som det jag tog upp förut med Dennis Wedin – det är när man är på jakt efter informationen som man utifrån idén om selektiv perception upplever informationen. Jag tror att det här är en av många kanaler för oss att nå ut till stockholmarna.

Anförande nr 153

J o n a s N a d d e b o (C): Ordförande! Det vore fantastiskt om vi i alla fall kunde närma oss gränsen till att få ut de pengar vi egentligen borde kunna ta för de här reklamplatserna. Det jag tycker är att vi har slumpat bort värdefulla reklamplatser runt om i Stockholms stad under en herrans massa år och aldrig fått in de pengar som vi egentligen borde ha kunnat få in. I stället har vi fått 19 offentliga toaletter och 3 000 papperskorgar varje gång. Det har resulterat i att vi i Stockholm har en enorm flora av olika papperskorgar, vilket inte är bra med tanke på råttorna, som klättrar upp i de här papperskorgarna. Vi har inte bestämt hur papperskorgar skulle kunna se ut i den här staden, utan vi har bara fått olika leverantörer av papperskorgar. Det har inte varit ett bra sätt. Jag hoppas verkligen att vi framdeles kan gå bort från de här nyttigheterna helt och hållet och i stället se till att ta betalt som man gör på alla andra områden, det vill säga med pengar.

Anförande nr 154

T o b i a s J o h a n s s o n (V): Ordförande! Jag skulle vilja göra ett principiellt inlägg. På förra fullmäktigemötet hade vi ett ärende om cykel- och gångbanor på Drottningholmsvägen. Då blev Moderaternas angreppssätt på oss i majoriteten att vi ville göra bilen till en klassfråga. Då handlade klassfrågan om att ett bilkörfält skulle försvinna för att ge mer plats åt gående och cyklister. Men klassfrågan är också ett argument när vi pratar om parkeringsavgifter, vilket vi ska göra om en stund, och när vi pratar om miljözon 3 i innerstaden.

I detta ärende diskuteras utformningen av ett nytt hyrcykelsystem och hur det skulle kunna se ut. I ärendet anges att möjliga vägar skulle kunna vara upphandling genom lagen om upphandling av koncessioner, LUK, eller lagen om offentlig upphandling, LOU, alternativt drift i egen regi. Då är Moderaterna och KD reptilsnabba med att

fastslå att drift i egen regi är något som de ”å det starkaste” vänder sig emot, som de skriver. Sida 107 (116)

Man kan göra så att staden helt ställer sig med armarna i kors och låter marknaden helt själv skapa ett hyrcykelsystem om marknaden så vill. Men utan stadens inblandning kommer det med största sannolikhet att bli mycket dyrare för våra invånare att hyra cykel. Jag menar att det här ärendet därmed visar att Moderaternas prat om klass i trafikpolitiken bara är trams. Om klass vore viktigt skulle priset för hyrcyklar också vara viktigt. Då skulle även priset på SL-kortet vara viktigt. Men här kommer de ideologiska skygglapparna fram. Uppenbarligen vill ni inte ens titta på om egen regi skulle vara ett alternativ, utan i så fall vill ni hellre ha dyrare hyrcyklar.

Nästa gång Moderaterna pratar om klass i trafikpolitiken kan man slå vad om en månadslön om att det kommer att handla om någon form av inskränkning av privatbilismen. Det är då klass är intressant. I alla andra fall är klass helt ointressant i trafikpolitiken. Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 155

Borgarrådet W e d i n (M): Ordförande! Jag förstod inte så mycket av det som Tobias Johansson sa. Att ni skulle misslyckas med ett till hyrcykelsystem om ni gjorde det i egen regi – jag vet inte riktigt vad det har med klass att göra över huvud taget. Vi är alla, tror jag, överens om att vi borde ha ett låncykelsystem i den här staden, och det borde definitivt fungera bättre än det som vi hade tidigare. Men om ni skulle försöka er på att göra ett själva tror jag att varenda stockholmare vet att det skulle bli ett totalt haveri.

När det kommer till att trafiken inte borde vara en klassfråga tycker jag att du beskriver diskussionen vi hade fel. Det blir lite konstigt: Ni stöttar ett regionstyre som höjer SL-priserna och dessutom drar ned på SL. Sedan står du här och försöker göra en klassfråga av att vi i Moderaterna är emot ett egen regi-system för låncyklar, när det är ditt styre som gör det svårare för vanliga människor att ta sig fram, särskilt i innerstaden.

Anförande nr 156

T o b i a s J o h a n s s o n (V): Ert förslag är ju att vi ska höja priset på SL-kortet ännu mer, Dennis Wedin. Nu ska vi inte diskutera regionpolitiken just i kväll. Jag antar att ordföranden kommer att säga till mig snart om det. Men detta är en viktig sak att komma ihåg.

Det jag menar är det här: Om man tycker att det är viktigt att prata om klass i trafikpolitiken måste man också till exempel kunna se hur vi ska kunna ha ett så bra fungerande hyrcykelsystem som möjligt och hur vi kan göra det möjligt för alla att ha råd att hyra cykel. I så fall måste man vara öppen för att utreda alla alternativ. Men här säger ni direkt att ni inte ens vill titta på det över huvud taget. Då är ju de ideologiska skygglapparna viktigare än att se hur vi kan få det bästa systemet när det gäller hyrcyklar. Jag tror att alla är överens om att den byteshandel som vi har provat under många år inte har varit någon framgång.

Anförande nr 157

Borgarrådet S t r ö m g r e n (MP): Ordförande, fullmäktige, stockholmare, hantverkare! Är det någon här inne som någon gång har anlitat en hantverkare utan att den när den kommit lagt första halvtimmen på att berätta om hur svårt det var att hitta en parkering? Det har inte jag. Nu gör vi någonting åt det. För dem som använder bilen i tjänsten för att transportera verktyg eller som jobbar inom hemtjänsten och så vidare sänker vi nu avgiften för nyttoparkeringstillstånd med 2 000 kronor per år. Vi förlänger också möjligheten att stå på gator som är skyltade med parkeringsförbud från två timmar till tre timmar. Men vad spelar det för roll om avgiften sänks om det inte finns några lediga platser där man kan parkera?

I går var det Nobelbankett här. Den som fick ekonomipriset till Alfred Nobels minne i år pratade inte om Giffenvaror eller inferiöra varor, men det har hänt. Det är fråga om varor som man efterfrågar mindre ju mer pengar man har eller ju billigare de blir. Blodpudding är det många studenter som vill köpa. Men ju mer pengar man har, desto mindre köper man, om man inte är väldigt förtjust i blodpudding. I övrigt – när en vara inte är en inferiör vara eller en Giffenvara – minskar efterfrågan när priset går upp, allt annat lika.

Det man kan jobba med när man har en knapp resurs är utbud, efterfrågan och prismekanism. Eftersom man alltid vill hitta en parkeringsplats precis där man ska in i en port spelar det ingen roll om utbudet görs större; efterfrågan på just den platsen kommer inte att hjälpas så mycket av det. Det är prismekanismen som kan bidra till att vakansen ökar. I det här fallet får hantverkare också lägre avgifter.

I framkomlighetsstrategin, som ursprungligen togs fram 2012 och som reviderades 2022, har vi en trafikpyramid. Vi ska prioritera gångtrafikanter, som är överst. Sedan följer cyklister, därefter yrkestrafik och sist den privata bilen – inte för att vi ogillar bilen utan för att vi är en stad med begränsad yta. Under maxtimmarna, när människor är på väg till eller från jobbet, vill vi möjliggöra för så många som möjligt att transportera sig på en begränsad yta. Då behöver vi optimera. Vi behöver prioritera de trafikslag som tar mindre plats, som kan ta många åt gången och som inte leder till stora skillnader i tid; det ska vara robust, så att man vet hur lång tid det tar.

Samma sak är det alltså med att hitta parkering. Alla har inte alternativ till bil, men många som bor centralt eller har nära till kollektivtrafiken eller till gång- och cykelbanor kan välja ett alternativ. Alla kan inte det, men många kan det. För de boende som inte använder bilen så ofta finns det alternativ. Det finns garage, och det finns parkeringar i zoner där det ännu inte kostar. Man har möjlighet att i stället prioritera dem som verkligen inte har något alternativ till att parkera på gatumarken, såsom hantverkare, som jag nämnde nyss.

Poängen med parkeringsavgiften är inte att den ska vara en intäkt, även om den tas upp i vår budget enligt bokföringsmässiga principer. I stället handlar det om att styra efterfrågan på parkering. Det behöver finnas cirka 15 procent lediga platser för att man som bilist inte ska uppleva att det alltid är fullt. Finns de här vakanserna har man ett system som fungerar och som inte leder till onödig söktrafik. Höjningen av avgifterna

sker för att ordna trafiken, öka framkomligheten och få bort den söktrafik som annars tar upp delar av våra gator. Sida 109 (116)

Jag håller med om att det här är en märkbar förändring. Men det är så att vi inte har höjt avgiften på länge, och styrmedlet i parkeringsavgiften för boende har minskat i styrkraft. I dag är en majoritet av de platser vi har för gatuparkering i staden och i de här zonerna platser för boendeparkering. Vi behöver prioritera dem som snabbt behöver kunna leverera något eller som har tunga verktyg som de inte kan ta i kollektivtrafiken eller på cykel. Det här är i en nationalekonomisk värld ett väldigt genomtänkt och träffsäkert förslag, vågar jag säga, och jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 158

Borgarrådet W e d i n (M): Ordförande! Moderaterna håller inte med utan motsätter sig den här höjningen. Jag kommer i mitt huvudanförande att återkomma till anledningarna till detta.

Men jag måste nappa på att borgarrådet nämner att det är önskvärt att man använder garage om man har bil. Kan vi inte bara komma överens om att det behövs en rejäl satsning på att få ned bilen under mark, framför allt när den inte rör sig utan står still? Behövs det inte en rejäl satsning just på garage, framför allt i innerstaden? Där finns just den målgrupp som nu får det särskilt tufft med den här höjningen, i synnerhet som ni dessutom tar bort parkeringsplatser runt om i innerstaden. Om du nu tror på just garage som tanke, Lars Strömgren, kan vi då inte bara ta i hand på att vi ska rulla ut en satsning på att få till avgörande investeringar i detta i en mer historisk takt?

Anförande nr 159

Borgarrådet S t r ö m g r e n (MP): När jag klev upp i den här talarstolen gjorde jag det som ordförande för trafiknämnden, som sätter taxorna för gatuparkeringen. Men jag råkar också vara ordförande i Stockholm Parkering, som även har garage, bygger garage och sköter drift av garage. Det här är inte helt lätt, eftersom garagen behöver prissättas enligt marknadens principer. Man behöver ta betalt i enlighet med vad de som vill stå där kan betala. Gatuparkeringen blir automatiskt billigare. Även om det finns garage kommer folk att välja gatan eftersom den är billigare.

Vi har i budgeten för Stockholm Parkering skrivit att vi vill återuppta dialogerna med Statens fastighetsverk om att utreda frågan om garage under Armémuseum och Historiska museet. Problemet är bara att det är väldigt dyrt att bygga garage. Vi behöver jobba affärsmässigt i Stockholm Parkering. Finns betalningsviljan, vilket den gör på vissa håll, hoppas jag att det kan bli av. Men vi behöver ändå hushålla med den resurs vi har – gatan.

Anförande nr 160

G a b r i e l K r o o n (SD): Lars Strömgren! Du pratar om utbud och efterfrågan men fokuserar bara på efterfrågan när du höjer priserna. I stort sett samtliga av trafiknämndens ärenden under det här året har inneburit att parkeringsplatser försvunnit med anledning av olika projekt. I många ärenden i stadsbyggnadsnämnden försvinner parkeringsplatser när man antar nya detaljplaner. Det är uppenbart att utbudet försämras av er hela tiden.

Att du då i talarstolen anför att du gör det här för att möjliggöra för hantverkare att få plats i tid rimmar falskt. Du har bland annat tagit bort platser på Skeppsbron, och det har slagit stenhårt mot hantverkarna. Jag tycker att du och dina kollegor måste vara tydliga mot väljarna om varför ni genomför den här förändringen. Svaret är mycket enkelt: Ni vill inte se bilen. Ni vill inte se bilismen. Ni vill helst inte ens se att hantverkarna tar bilen. Om det går ska man cykla med lådcykel och frakta sin tunga utrustning där. Den här debatten ska inte bara handla om efterfrågan utan även om utbudet, och där har ni inte gjort någonting för att hjälpa de hantverkare som letar efter platser. Ni har snarare gång på gång gjort försämringar. Ni gjorde det under förra mandatperioden med den gamla Alliansen, och ni gör det nu i det nya rödgröna styret.

Med anledning av detta har vi sverigedemokrater sagt att vi i stället föreslår en mer försiktig höjning. Vi ser såklart att man inte har rört avgifterna sedan 2016. Vi har haft en inflation som påverkat detta. Då kan man tycka att det är rimligt att avgifterna höjs med ungefär 150 kronor i månaden, vilket är en rimlig kostnadshöjning som ligger i paritet med samhällsutvecklingen, men inte med hela 500 kronor, vilket ni också menar möjliggör för hantverkare att göra sitt jobb. Det tycker jag rimmar falskt.

Anförande nr 161

Borgarrådet S t r ö m g r e n (MP): Under 60-talet talade man sig i den här salen varm om hur man ville riva den vackra stenstaden för att i stället bygga den modernistiska staden. Syftet med den staden var att ge plats för bilen, för det var så man skulle resa. Sedan dess, sedan Le Corbusiers glada dagar, har man insett att det finns en del praktiska utmaningar i att bygga en stad där man premierar bilen och uppmuntrar folk att ta bilen, som i själva verket har alternativ. Man behöver kunna optimera den resurs vi har.

Du säger att vi inte bygger garage, Gabriel Kroon. Jag har åtminstone invigt ett eller två garage redan, och vi har flera i ”pajpen” från Stockholm Parkering. Vi bygger garage. Men hantverkaren som ska till en port kanske inte kan bära verktygen från garaget heller, så gatuparkering är mer lämpligt för hantverkare som har verktyg. Parkering för att ställa bilen under en längre tid sker däremot bättre i garage, sådana som vi bygger.

Anförande nr 162

G a b r i e l K r o o n (SD): Problemet är att ni bygger bort gatuparkeringen, inte minst när ni bygger nya bostäder och inte kompenserar för den befolkningsökning som detta medför. Det är väl här det stora problemet finns. I den ideala av världar skulle man självklart kunna se över bilen och bilens funktion och ha mer utvecklade system. Men sanningen är att vi har en stad och ett näringsliv som är anpassat på ett visst sätt. Nu slår man undan benen på dem som behöver bilen – barnfamiljer som behöver bilen för att få sitt liv att gå ihop och hantverkare som i sin tur faktiskt övervältrar kostnaderna för sitt letande och sin tidsspillan på kunderna. Det är på sikt en kostnadsökning för privatpersonerna som era förslag leder till. Även om ni nu justerar avgiften något och hoppas på att färre använder boendeparkering är sanningen faktiskt att ni samtidigt minskar på antalet parkeringsplatser. Detta gör ni vid varje möte både i stadsbyggnadsnämnden och i trafiknämnden. Kalla en spade för en spade!

Jag yrkar bifall till Sverigedemokraternas förslag till beslut.

Borgarrådet W e d i n (M): Ordförande! Det är dyrt att vara stockholmare i dag. Jag undrar om det rödgröna styret i Stockholms stad förstår det här fullt ut. Lågkonjunktur och höga räntor är långt ifrån en kommunfråga. Jag köper det. Men trots dessa tuffa tider jobbar Socialdemokraterna lokalt för att göra det ännu dyrare för stockholmarna. Man höjer skatten i både Stockholms stad och Region Stockholm. Stockholmarna får det högsta skattetrycket lokalt i staden på 17 år. Den smällen tillsammans med va-taxa, fjärrvärme och SL-priser innebär 14 000 kronor per år för en barnfamilj om man räknar in dagens beslut.

Om du är innerstadsbo och har bil får du i och med dagens beslut en chockhöjd boendeparkeringsavgift. Om du tror att det går hand i hand med att man gör det enklare för dig i innerstaden att åka kollektivtrafik – tänk om! Miljöpartiets trafikregionråd Anton Fendert förklarade tydligt i Mitt i Stockholm varför de rödgröna ska minska SL:s trafikutbud i innerstaden med 20 procent. Vi vill inte lägga pengar på att försöka få tillbaka resenärer i Stockholms innerstad, sades tydligt. Det rimmade inte så väl med att trafikborgarrådet Lars Strömgren försöker försvara kvällens stora avgiftshöjning i samma tidning.

Förutom att gå, cykla och åka kollektivt slår Lars Strömgren ett slag för att parkera bilen i ytterstaden även om man bor innanför tullarna. Den som inte använder bilen dagligen utan för att åka till landet på helgerna kan hyra en garageplats i Råcksta eller Skärholmen. Det är de garagen som Lars Strömgren pratar om när han pratar om att garage finns att tillgå. Det är inte realistiskt eller seriöst.

Ordförande! Moderaterna är det parti som tydligast är emot när Socialdemokraterna snömular varenda innerstadsbo som inte vill eller har möjlighet att ta sig fram genom att gå eller cykla. Detta beslut innebär att de innerstadsbor som är i behov av bil ska betala mer för en allt sämre tjänst. Det blir betydligt högre pris men allt färre parkeringsplatser. Fler boende kommer att behöva cirkulera runt och leta efter parkeringsplatser kopplat till det här beslutet. Det kommer att innebära mer utsläpp, fler trafikstockningar och sämre möjligheter för barnfamiljer och äldre att bo i innerstaden. Därför säger vi nej, och jag yrkar bifall till Moderaternas reservation i kommunstyrelsen.

Anförande nr 164

Borgarrådet S t r ö m g r e n (MP): Under budgetdebatten skojade jag om att min titel kanske hade varit mer träffsäker om jag i stället för trafikborgarråd hade kallats yt- och flödesborgarråd, för det är det som det handlar om. Det handlar om att ta vara på vår yta och skapa så mycket värde som möjligt av den ytan. Värdet kan vara angöring, men det kan också vara vistelse, parker, uteserveringar eller lekplatser. Olika saker har olika värden som det inte alltid är så lätt att mäta, men ytan behöver vi hushålla med.

Sedan handlar det om flödet. Regionen behöver av kostnadsskäl dra ned på antalet busslinjer, men framkomligheten kan öka tack vare oss i och med att vi förbättrar flödet för kollektivtrafiken.

Det är smått ironiskt att jag står här och diskuterar enkel mikroekonomisk teori med dig, Dennis Wedin. Men om du inte tror på den – varför kostar det i så fall enligt dig

Anförande nr 165

Borgarrådet W e d i n (M): För att vara hederlig och ärlig inledde jag mitt huvudanförande med att säga att det är tufft att vara stockholmare i dag. Det är ekonomiskt tuffa tider. Det är därför det slår så hårt. Det är obegripligt att ni är så tondöva i det rödgröna styret; det här måste ju ses i linje med de andra åtgärder som ni vidtar. Ni skyndar med att höja skatten i båda husen, samtidigt som ni drar ned på möjligheten till kollektivtrafik för människor och samtidigt stoltserar med detta kopplat till något resonemang som handlar om yta. Det här är ju inte en tröst för de människor som i dag har en boendeparkering som ni antingen tar bort eller chockhöjer priset för samtidigt som man får det tuffare att leva. Var ärliga med hur det här slår mot vanligt folk! Ni riktar in er mot innerstaden och dess invånare – mot just deras kollektivtrafik och just deras möjligheter till parkeringsplatser. Var ärliga med detta! Det handlar bara om att få bort bilen och hindra människor från att röra sig.

Anförande nr 166

U l f W a l t h e r (S): Jag märker hur det kliar; det är svårt att hålla sig från att snacka regionpolitik. Det stämmer att vi höjer skatten även i regionen. Där har ni haft en privatiserings- och konsultfest utan dess like med olika vårdval som vi nu städar upp i. Detta måste tyvärr göras. Det kostar när man leker privatiseringsexperiment.

Jag tycker att det blir ryckigt med den höjning som görs nu. Det hade varit bättre att ha en reglerad indexhöjning. Den senaste höjningen skedde 2016. Ni gjorde inte någonting under den förra mandatperioden för att få upp avgiften så att den skulle komma i paritet med annat, och då blir det väldigt ryckigt. Jag tror att det hade varit bättre för stockholmarna om det moderatledda styret under den förra mandatperioden hade tagit ett första steg till en indexreglering. Då hade inte den här höjningen blivit så noterbar, påfrestande och ryckig. Och som av en händelse, Dennis Wedin, är det så att vi i vår budget har ett förslag om att försöka indexreglera den här typen av avgifter. Då ställer jag frågan till dig, Dennis Wedin: Är det så att Moderaterna kan tänka sig att skriva under på att vi ska ha en indexreglering av de här avgifterna i stället?

Anförande nr 167

Borgarrådet W e d i n (M): Jag tänker inte vara emot sådana diskussioner, Ulf Walther. Det är bara välkommet om vi kan fundera på hur vi förhindrar att stockholmarna får chockhöjningar. Men det är knappast så att tilliten till er är så himla hög kopplat till att det ni gör nu är att forcera fram en chockhöjning som slår just mot de människor i innerstaden som drabbas även av övrig trafikpolitik som de rödgröna driver. Vad det är fråga om är att ni just nu inte tar ett helhetsansvar kopplat till det ekonomiska läget. Det är tufft för stockholmarna att bo och leva. Ni riktar in er på höjda avgifter tillsammans med höjd skatt vid första chans ni får. Det är det som är orimligt. Låt oss prata om indexeringar till höger och vänster! Men det ni gör nu samtidigt som ni gör detta är ju att leverera färre parkeringsplatser till människor. Det hörde inte jag Socialdemokraterna prata ett ord om i valrörelsen. Det är ni som är ohederliga och oärliga.

Det är ingen hemlighet att vi kristdemokrater motsätter oss majoritetens skatte- och avgiftshöjningar. I vår reservationsbudget lyckades vi finansiera större satsningar på välfärdens kärnuppdrag jämfört med er i majoriteten, detta utan att höja vare sig skatter eller avgifter.

Men det är fint att ni tänker på leverantörer och hantverkare nu. Det får ni gärna ta med er till miljözonsdebatten sedan.

Anförande nr 169

Borgarrådet S t r ö m g r e n (MP): Jag vill återigen påminna om att det inte handlar om att finansiera vår verksamhet, utan det handlar om att säkerställa att vakansen är tillräckligt stor så att den som vid ett givet tillfälle behöver hitta en plats inte ska behöva betala med tid i stället.

Som jag inledde mitt första anförande med har jag aldrig träffat en hantverkare som inte har börjat med att berätta att den hade kört runt i en halvtimme för att hitta en plats. Den halvtimmen hade kunnat vara debiterbar tid för hantverkaren om det hade varit enklare att hitta en plats.

Prissättningen ska förbättra tillgängligheten för dem som inte kan ställa om. Det är också en insats för att de som verkligen behöver ha bil eller som väljer att ha bil ska hitta en plats. Söktrafiken är inte heller gratis, och tid är pengar. Om vi inte hade gjort höjningen skulle det i stället ha inneburit att den som letar efter en plats aldrig hittar en.

Anförande nr 170

D e s t i n y Z a n d i L i n d g r e n (KD): Det känns som lite dubbelmoral från Miljöpartiet. Vi ser hur parkeringsplats efter parkeringsplats och andra typer av förutsättningar för bilister tas bort med er politik. Ni försöker skaffa fram fler parkeringsplatser genom att chockhöja boendeparkeringen samtidigt som ni tar bort parkeringsplatser på andra kreativa sätt.

Anförande nr 171

U l f W a l t h e r (S): När det gäller höjningen av boendeparkeringsavgiften får man ta ett djupt andetag här och lyssna till varför vi genomför det. Avgifterna har inte höjts på länge, inte sedan 2016. Vår politik är att Stockholm ska vara en stad där framkomligheten ökar och utsläppen minskar, och parkeringsavgifterna är ett kraftfullt verktyg för att säkerställa framkomlighet och ordning på trafiken.

Vi tycker att parkeringsavgifterna ska vara förenliga med ett växande Stockholm, och detta åstadkommer vi genom att bland annat höja avgiften för boendeparkering och samtidigt sänka avgiften för nyttoparkering, som vi har hört i talarstolen flera gånger.

Staden har fortsatt ett mål på 15 procent för andelen lediga parkeringsplatser inne i staden på dagtid. Detta är viktigt för att minska söktrafiken, vilket bidrar till bättre

framkomlighet. Det är viktigt att minska miljöbelastningen och att minska dubbelparkeringen. Sida 114 (116)

Jag tycker, som jag har nämnt tidigare i kväll, att det är rimligt att avgiften i varje fall följer någon form av prisutveckling. Eftersom avgifter också behöver bidra till att skapa framkomlighet kan det vara svårt att fastställa en avgift bara baserat på exempelvis inflation, och därför blir avgiften ibland ryckig. Man behöver ta hänsyn till annat som exempelvis undanträngningseffekter, som gör det svårt att beräkna. Generellt skulle jag säga att det är bättre att höja avgiften ofta och lite i stället för ryckvis.

En höjning av avgiften är förenlig med stadens klimat- och framkomlighetsmål. Höjningen på 500 kronor per månad blir dock kännbar för bilägare, och den gör det svårare för medborgare med sämre ekonomi att ha råd med bil i stan än för dem som är rika.

På kort sikt är höjningen mindre förenlig med stadens mål att minska ojämlikhet och klassklyftor, men efter urholkningen av boendeparkeringsavgiften genom att den inte har värdesäkrats sedan 2016 anser jag det befogat att göra höjningen nu. En ökad avgift gör att skattemedel om 70 miljoner kronor, som behövs bättre i skolan, i brottsförebyggande verksamhet eller i annan välfärd, nu kan fredas, vilket i förlängningen också blir viktigt för strävan efter social rättvisa i staden. Därför tycker jag att ni ska bifalla kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 172

T o b i a s J o h a n s s o n (V): Ordförande! Stadens framkomlighetsstrategi reviderades på junifullmäktige 2022, och alla partier utom SD röstade för strategin. I strategin fastslås att det, för att det ska finnas lediga gatuparkeringsplatser, krävs att fler parkerar på tomtmark och i garage samt att vi har en marknadsanpassad prissättning för de områden och tider som har störst efterfrågan.

Nu ska vi inte bara snacka snacket, utan nu ska vi gå gå:et. Vi har ett gemensamt mål om 15 procent lediga parkeringsplatser i innerstaden, och därför måste vi marknadsanpassa prissättningen. De avgifter vi har i dag är inte tillräckliga för att nå 15 procent. Det är för stor skillnad mellan att parkera i exempelvis ett garage och att parkera på gatan. Nu måste vi minska den skillnaden.

Avgiften för boendeparkering har varit orörd sedan 2016. Styrkan i styrmedlen har därför avtagit i takt med inflationen. 100 kronor 2016 motsvarar 130 kr i oktober 2023. Om vi ska nå målet om 15 procent lediga parkeringsplatser och få fler att parkera på tomtmark och i garage kan vi inte bara kompensera för inflationen, utan vi måste höja taxan ytterligare.

Som kompensation sänker vi taxan för nyttoparkering, men om jag tolkar Moderaternas lapp rätt motsätter man sig även sänkt avgift för nyttoparkering eftersom man röstar nej till hela förslaget. Som jag förstår det motsätter sig Moderaterna, KD och SD en avgiftshöjning, medan Liberalerna och Centern accepterar höjningen. Det skulle vara väldigt spännande att få veta vad vi skulle få för trafikpolitik efter valet om det blir de fyra borgerliga partierna som styr då. Om SD ska in i värmen, så som skett på riksnivå och nu i Sigtuna, blir det ännu mer intressant.

Ordförande! Den nya taxan kommer att förmå fler att parkera på tomtmark och i garage. Tillika kommer den sänkta taxan på nyttoparkering att gynna dem som måste kunna utföra sitt arbete, såsom hantverkare, sjukvårdspersonal, mindre företag och så vidare. Sida 115 (116)

Bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 173

G a b r i e l K r o o n (SD): Timmen är sen och jag tänkte inte gå upp i talarstolen, Tobias, men du pratar så mycket om garage. Jag bara undrar: Vilka garage är det man ska ställa sig i? Det kostar en smärre förmögenhet att stå i ett garage på Östermalm, Kungsholmen eller Norrmalm, så jag förstår inte det.

Vilka pengar tycker du att stockholmarna ska lägga på sin boendeparkering? Det kostar tusentals kronor – 5 000–10 000 – på Östermalm. Vilka lediga garage finns det, och vad tycker du är rimligt för innerstadsbor att betala för garage? Är det 5 000 kronor, eller måste man köpa en parkeringsplats för ett par miljoner kronor för att kunna ställa ifrån sig sin bil? Vad är din lösning på detta?

Anförande nr 174

T o b i a s J o h a n s s o n (V): Vi har gemensamt i staden tagit beslut om att bygga nya garage, till exempel på de två senaste sammanträdena, om jag minns rätt. Det händer alltså en hel del.

Vi måste någonstans bestämma oss för vad som ska få mest plats: människor eller parkerade bilar. Då har vi de prismekanismer som alla partier utom Sverigedemokraterna har sagt sig stå bakom, åtminstone på papperet. Synd bara att de andra partierna inte följer med när vi ska göra saker på riktigt utan bara när vi antar strategier.

Anförande nr 175

Borgarrådet J ö n s s o n (L): Först och främst instämmer vi i att justeringen behöver göras, dels för att det var länge sedan det gjordes någon justering, dels för att vi måste värna om hur vi använder våra ytor.

Men det jag egentligen ville reflektera lite över är att det inte är aktuellt för oss att samarbeta med Sverigedemokraterna i denna fullmäktigeförsamling.

Anförande nr 176

T o b i a s J o h a n s s o n (V): Ordförande! Jag måste säga att den inställningen hedrar dig, Jan. Den hedrar Liberalerna i Stockholms stad, och jag hoppas verkligen att ni håller fast vid den. Ni som parti har ändrat er på många andra nivåer, så jag hoppas verkligen att ni är den sista bastionen som släpper taget. Men tack!

Anförande nr 177

Borgarrådet W e d i n (M): Ordförande! Den lögn som Jan Jönsson tog upp var inte den enda från talaren, utan det pratades också om vår inställning till nyttoparkeringen. Därför tänkte jag läsa högt från vår lapp. Där avslutar vi med: Samtidigt ställer vi oss

positiva till det som föreslås angående sänkta avgifter för nyttoparkering. Vi hade bara önskat att boende och de som genomför viktig service i vår stad slapp konkurrera om allt färre parkeringsplatser. Sida 116 (116)

Anförande nr 178

T o b i a s J o h a n s s o n (V): Ordförande! Det som är intressant här, Dennis, är att det är att-satserna man tar beslut om, oavsett vad man skriver i texten i övrigt. Som jag förstod att-satserna motsatte ni er förslaget som helhet, vilket innebär att även frågan om sänkt pris för nyttoparkering faller.

Det finns annan intressant sak. Om jag förstod er budget rätt behåller ni de 70 miljonerna i ökade intäkter, men ni höjer inte parkeringsavgifterna. Det skulle i så fall vara intressant att höra hur ni har tänkt få in dessa pengar.

Anförande nr 179

O r d f ö r a n d e n : Tack från hela presidiet för det här arbetsåret! Och till er som tyvärr inte kan komma på julförmiddagen, då vi ska säga alla de sakerna, säger vi nu: God jul och gott nytt år!